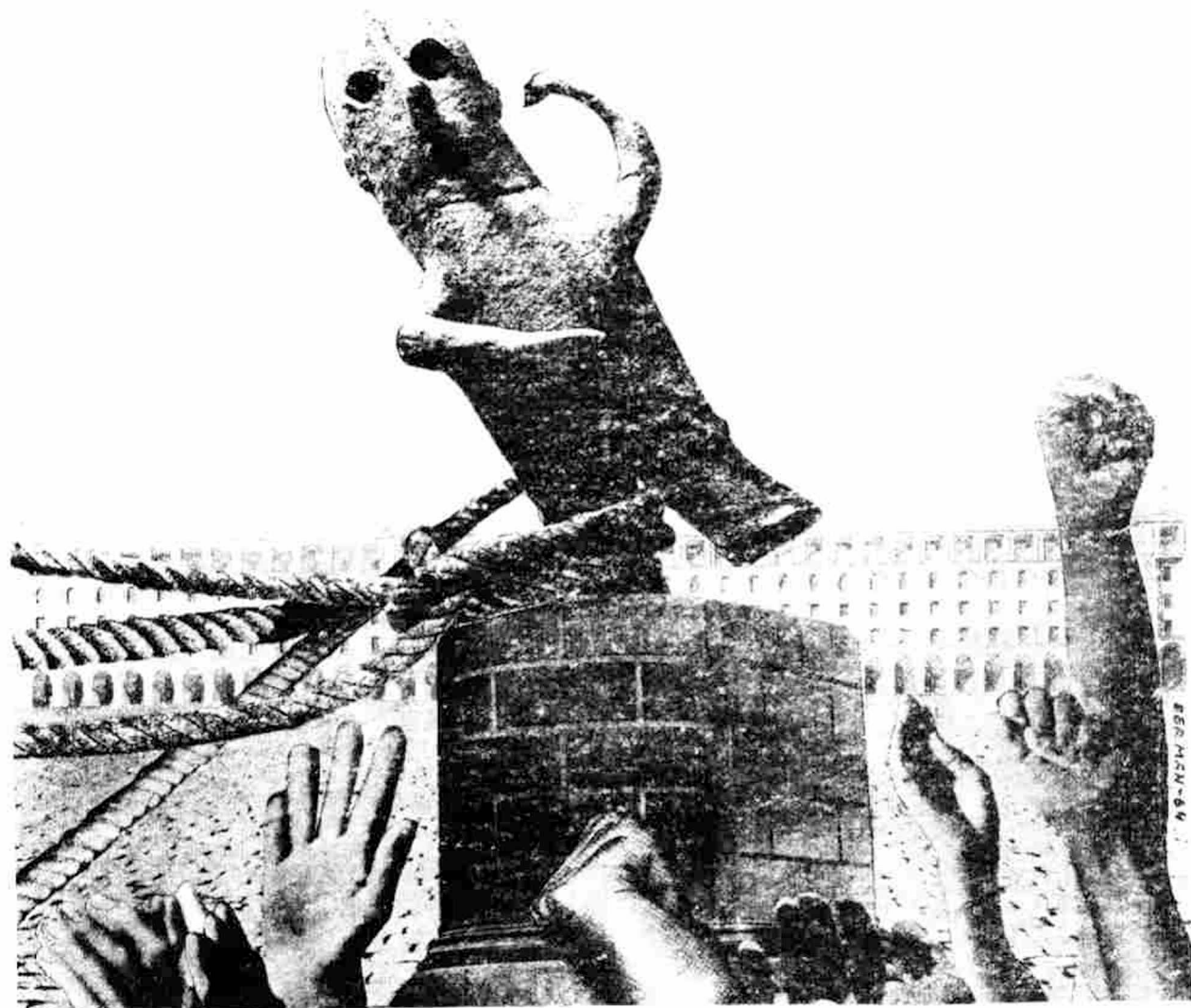

μαθης
81
νο 3

για ένα αντικαπιταλιστικό κίνημα στους μαθητές

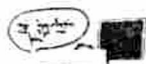

· κάτι σαν εισαγωγικό	3
· στο πυρετό του πενθήμερου	4
· οί κινητοποιήσεις	5
· μαθητικό και γειτονιά	6
· έρχονται οί εξετάσεις	8
· σχολείο και πολιτική	9
· αστικός τύπος και τουβλο	12
· ό ύμνος της σχολής Μωραΐτη	13
· 'Η κοινωνία της μόλυνσης	14
· Κόμικς : "μιά άθωα ιστορία"	15

· προσωπικές σχέσεις	18
· δυό κείμενα για τό ROCK	20
· έναλλακτικά μέσα ενημέρωσης	23
· ή κομμούνα των Ινδιάνων	25
· ό έλέφαντας	26
· στρατός : μιά πρώτη ανάλυση	28
· αναμορφωτήρια πίσω άπ'τά κάγκελα	30
· αυτόνομα έντυπα	32
· ή κατάσταση στο μαθητικό σήμερα	34

Φλεβόρρη, ΒΟ -

ΕΥΤΥΠΟ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ
ΜΑΘΗΤΩΝ

TOYBAND

ΕΥΡΩ ΑΤΤΩΡΝΕΙΟ ΜΑΝΤΟΝ
ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ N° 1

ΓΙΑ ΤΗΝ ΝΕΑ ΧΡΟΝΙΑ

[illegible][illegible]

ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

NAME: _____

AYTONOMON
MAGHTON

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ

Revised 1980. ILM no longer prints
revised editions. Contact ILM for
more information.

T O Y P A O

● ● ● ● ● APT INCOME AND TIME

700 1000 1000
 700 1000 1000
 700 1000 1000

1. The first step in the process of the investigation is the identification of the problem. This is done by the investigator who is responsible for the investigation. The investigator must identify the problem and the scope of the investigation. The investigator must also identify the objectives of the investigation and the methods to be used. The investigator must also identify the resources available for the investigation.

2. The second step in the process of the investigation is the collection of data. This is done by the investigator who is responsible for the investigation. The investigator must collect data from the sources identified in the first step. The investigator must also collect data from the sources identified in the first step. The investigator must also collect data from the sources identified in the first step.

3. The third step in the process of the investigation is the analysis of the data. This is done by the investigator who is responsible for the investigation. The investigator must analyze the data collected in the second step. The investigator must also analyze the data collected in the second step. The investigator must also analyze the data collected in the second step.

4. The fourth step in the process of the investigation is the interpretation of the results. This is done by the investigator who is responsible for the investigation. The investigator must interpret the results of the analysis in the third step. The investigator must also interpret the results of the analysis in the third step. The investigator must also interpret the results of the analysis in the third step.

5. The fifth step in the process of the investigation is the reporting of the results. This is done by the investigator who is responsible for the investigation. The investigator must report the results of the investigation to the appropriate authorities. The investigator must also report the results of the investigation to the appropriate authorities. The investigator must also report the results of the investigation to the appropriate authorities.

TOYBNO

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ
ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ N° 3

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
 ἢ "στον κύριο μας με αγάπη,"

[illegible]

THE ENTIREMENT MAGAZINE

1. **Содержание:** В документе описаны основные положения, касающиеся организации и проведения работ по обеспечению безопасности жизнедеятельности населения в чрезвычайных ситуациях.

Handwritten signature: [Illegible]

[illegible][illegible]

THE SECRETARY OF THE ARMY AND NAVAL DEPARTMENT,
WASHINGTON, D.C.

10. *How many times have you been in a fight with a friend or family member in the last 12 months?*

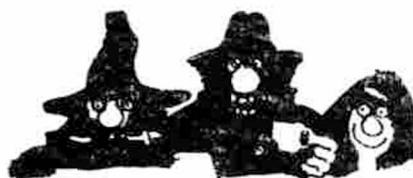
Οι παρακάτω αφ-ες διατίθενται στο βιβλιοπωλείο ή κομμούνα.

ΣΟΦΛΙΟΥ 9

ΚΑΤΙ ΣΑΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

“Αν και οι μέρες που μας χωρίζουν απ’ το τέλος της σχολικής χρονιάς είναι ελάχιστες, αποψιάσαμε, παρ’ όλα τα χρονικά όρια που παρεμβάλλουν, να βγάλουμε το περιοδικό, πιστεύοντας πως η έκδοσή του ακόμα και τώρα, σε αυτή τη περίοδο παραμένει ουσιαστική κι αναγκαία.

Με μία αργοπορία και καθυστέρηση ενός χρόνου, που φυσικά θάταν λάθος να αποδοθεί σε οποιοδήποτε τεχνικό και μόνο πρόβλημα, το “ΤΟΥΒΛΟ” βγαίνει σε μία περίοδο “σημαδιακή”, που σφραγίζει τόσο το μαζικό χώρο μέσα στον οποίο κινήθηκε σαν έντυπο τα δύο τελευταία χρόνια.

Φέτος στο μαθητικό ή κυβέρνηση γιορτάζει τα δεύτερα γενέθλια της εκπαιδευτικής της μεταρρύθμισης, σε μία ατμόσφαιρα κάθε άλλο παρά έκρηκτική.

Η άπεργία των καθηγητών δημιούργησε όρισμένα τεχνικά προβλήματα, που “εύτυχως” για την κυβέρνηση ξεπεράστηκαν, το πενθήμερο έσπαμώστηκε, τα βωρα και τα βωρα είναι πια μετ’ εναμφισβήτητη πραγματικότητα που δεν κατάφεραν ν’ ανατρέψουν “οι αγωνιστικές κινητοποιήσεις” καθιερωμένος αποχαιρετιστήριος μαϊντανός των παρατάξεων κι όλα έδειχναν έτοιμα για το μεγάλο πανηγύρι των πανελλήνιων.

Στή μέση της χρονιάς όμως την δλη ήρεμη ατμόσφαιρα ανάτρεψαν μία σειρά αδόμητες από χές και διαδηλώσεις μαθητών ενάντια στο πενθήμερο και την εντατικοποίηση, που μπορεί να μη πήραν μεγάλη διάσταση, ούτε έκρηκτική έκταση, χάλασαν όμως για αρκετό καιρό τις ισορροπίες και τη γαλήνη του ύπουργείου κι έσπασαν τη σιγή που μέχρι τότε επικρατούσε.

Ταυτόχρονα, ο χώρος αυτός που το περασμένο χρόνο μέσα από έντυπα, ομάδες, πρωτοβουλίες κλπ προσπάθησε να βάλει μία άλλη λογική κι αντίληψη για τα πράγματα στο μαθητικό, φέτος παρουσίασε μία μεγάλη απουσία παρέμβασης και φάνηκε διαλυμένος.

Τα έντυπα που έβγαίναν σταμάτησαν να βγαίνουν, οι ομάδες στά γυμνάσια διαλύθηκαν ή χαθηκαν χωρίς επαφή και συντονισμό μεταξύ τους ενώ επικρατεί μία ιδεολογική συγχύση κι ένα γενικό “πέσιμο”.

Η ανάγκη παρέμβασης λοιπόν αυτή τη “σημαδιακή” στιγμή στα πράγματα φαίνεται πολύ δύσκολη μά και εξαιρετικά αναγκαία.

Τό καινούργιο τεύχος του περιοδικού στέκεται διαφοροποιημένο, όπως-σε γενικές γραμμές δλη η παρέμβαση που κάναμε φέτος στα σχολεία.

Τόσο μέσα από τα δελτία παρέμβασης πού κυκλοφόρησαν στην αρχή του χρόνου για τη νέα χρονιά, για τις μαθητικές κοινότητες και τους καθηγητές όσο και με την καμπάνια για το πενθήμερο, προσπαθήσαμε να ξεπεράσουμε τη φάση της αοριστολογίας του τύπου “κάτω το άστικό σολειό”-και να βοηθήσουμε στη δημιουργία ενός νέου αντικαπιταλιστικού κινήματος στους μαθητές.

Τό ξεπέρασμα των γενικόλογων συνθημάτων που χαρακτηρίσε δλο αυτό το χρόνο τα πρώτα χρόνια της εμφάνισής του είναι σήμερα τό υπ’ αριθμόν Ι πρόβλημα, είναι τό αναγκαίο βήμα για τη συγκρότηση ενός νέου κινήματος.

Η αποφυγή των ριχών αναλύσεων που στιγμάτιζε τις κοινωνικές αναφορές του και ταυτόχρονα η ανάγκη να πλατύνει δλο και περισσότερο τα πεδία επέμβασής του, τη προβληματική του και τη σκέψη του, έχει σήμερα μία καθοριστική σημασία.

Η άρθρωση ενός πολιτικού λόγου, ή συγκρότηση ενός κινήματος νέου που να έρχεται σε ρήξη με τό πολύμορφο κυρίαρχο λόγο και τις άστικές άντιλήψεις, σημαίνει προσπάθεια ξεπεράσματος της προηγούμενης φάσης.

Σ’ αυτή την κατεύθυνση θέλουμε να βαδίζει τό περιοδικό κι αυτό τό τεύχος είναι τό πρώτο βήμα απ’ τη μεριά μας.

Πρώτο βήμα, που σημαίνει πως και ατέλειες υπάρχουν και ανολοκλήρωτα πράγματα και κενά.

Αυτό άλλωστε είναι κάτι που τό αναγνωρίζουμε και που για να τό ξεπεράσουμε χρειάζεται να προχωρήσει ευνοϊκά ή γενικώτερη κατάσταση που απ’ αυτή παίρνουμε έρεθίσματα και δημιουργούμε παραστάσεις.

Ακόμα κι έτσι όμως, έστω και σαν πρώτο βήμα θέλουμε να πιστεύουμε πως είναι ένα προχώρημα που έχει να προσφέρει αρκετά σε μία κατεύθυνση αλλαγής πορείας και επαναπροσδιορισμού. Για αρχή λοιπόν αυτό τό τεύχος, έπεται και συνέχεια...

ΣΤΟ ΠΥΡΕΤΟ ΤΟΥ ΠΕΝΘΗΜΕΡΟΥ

Η φετεινή σχολική χρονιά, σφραγίστηκε από την εφαρμογή του πενθήμερου.

Μέσους εξοντωτικούς, μέτρα που μεγάλωναν την εντατικοποίηση και το άγχος, το πενθήμερο τελικά επιβλήθηκε χωρίς μεγάλες αντιδράσεις από τη μεριά μας. Οι κινητοποιήσεις που έγιναν, σποραδικές και χωρίς συνέχεια, σταμάτησαν στο σύνολό τους, μετά την εφαρμογή των νέων μέτρων ενώ το όλο θέμα σέ διόστημα λίγων ημερών έπαψε να απασχολεί τη δημοσιότητα.

Τό πενθήμερο παρέμεινε βέβαια σάν καθημερινότητα, στην ημερήσια διάταξη, καθορίζοντας τις ζωές μας με πάρα πολλούς τρόπους. Ο μύθος π.χ. του Σαββατοκύριακου, επηρέασε σημαντικά την δυνατοτή των κινητοποιήσεων και "μετράσε" σάν γενική εικόνα τις άρνητικές πλευρές του μέτρου.

Ας πάρουμε τ' πράγματα με τη σειρά τους: Στις 16 Φλεβάρη εφαρμόζεται επίσημα τό πενθήμερο υπό σχολεία. Μιά σειρά από αλλαγές και νέες λειτουργικές ρυθμίσεις επιβάλλονται που βυρσίνουν περισσότερο την ατμόσφαιρα μέσα κι έξω απ' τό σχολείο κάνοντάς την πιο ασφυκτική και άβυσσάχη.

Πιο συγκεκριμένα:

- Εφαρμόζονται τό 7ωρα και τό 6ωρα. Τά Γυμνάσια και ή πρώτη Λυκείου έχουν καθημερινά 6 ώρες μάθημα, ή Β' και Γ' Λυκείου δύο 7ωρα και τρία 6ωρα.

- Μειώνονται οι ώρες των δευτερευόντων μαθημάτων, με άμεση συνέπεια τά πρωτεύοντα νά αποκτούν πιο μεγάλο άνοιγμα.

- Καταργούνται οι εκδρομές και οι περίπατοι. Οι πολυήμερες εκδρομές της Γ' Λυκείου μπορούν νά πραγματοποιηθούν μειωμένες μόνο στη διάρκεια των διακοπών.

- Παρατείνεται ή σχολική χρονιά.

Τό παραπάνω μέτρα, θεσπίζουν μία σειρά από αλλαγές στη ζωή μας μέσα κι έξω απ' τό σχολείο, που χοντρικά μπορούν νά εντοπιστούν στα παρακάτω:

1. Η εντατικοποίηση αύξάνεται άπειλητικά. Αν σκεφτεί κανείς τό κενό που δημιουργήσε ή άπεργία των καθηγητών-μέσα σ' όλα τ' άλλα- μπορεί νά φανταστεί τη φετεινή άκολουθία του πενθήμερου. Πιο πολλά τέτα, πιο συχνά διωγνίσματα, πιο γρήγορος αυθμός στις πυρασόσεις, μεγαλύτερη ένταση στό να βγει ή ύλη, γιά νά μπουν βαθμοί, γιά νά εξεταστούν όλοι. Τό πιο σημαντικό όμως είναι τό πως και ταν έμεται ο χρόνος ο οποίος με βάση μέ βάση τά καθημερινά 7ωρα ή 6ωρα: 7 ώρες μάθημα (ή και 6 άκόμα) 4 ώρες προντιστήριο κι άλλες 6 γιά προετοιμασία και γιά τό δυό, σημαίνουν 17 ώρες άφιερωμένες στό σχολείο. Αυτό ή κατά σταση, μαζί με τό γεγονός, πώς τό ημερήσιο πρόγραμμα θάναι γεμάτο πρωτεύοντα μαθήματα, που θέλουν γερό διάβασμα κι έξτρα προντιστήριο δείχνει πόσο "ρόδινο" πρόκειται νάναι τό μέλλον.

2. Τό όριο των άπουσιών έξετυελίζεται Πραγματικά, με τό 7ωρα και τό 6ωρα, αν λείψεις 10-15 μέρες τό χρόνο έχεις ξεπεράσει τό όριο των άδικαιολόγητων άπουσιών... χωρίς νά τό καταλάβεις.

3. Μέ την κατάργηση των εκδρομών, τό κόσμη των διακοπών, των πολιτιστικών εκδηλώσεων ά τήν παράταση της σχολικής χρονιάς, μέτρα που υποτίθεται πως ισχύουν μόνο γιά φέτος-λόγω

ΑΠΟ 16 ΦΕΒΡΑΡΙΟΥ...
ΛΕΝΘΗΜΕΡΟ

της άπεργίας των καθηγητών-χόνονται όλες έ- κείνες ή δυνατότητες που δίνονταν παλιά γιά ά φυγή-έσω και μέσα υπό τις άργίες, τις εκδρομές κλπ.-άπό την καθημερινή σχολική μιζέ οια.

Όύτε άνάσα πιά.

Τά Σάββατα τέλος, που υποτίθεται πως μένου κενά, άναπληρώνονται μία χωρά απ' την κατάργηση των πυρασόων άργιών, άσες άργίες δέν χηρη μοποιούνται-παρόλα που είναι άργίες-γιά μό- θημα.

Μέσα λοιπόν στις σημερινές συνθήκες της εφαρμογής της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, τά νέα μέτρα σημαίνουν μεγαλύτερο ξεκούμα- μα και περισσότερο σπασίμο.

Τό 7ωρα και τό 6ωρα και τό γενικό κλίμα που διαμορφώνονται από τό πενθήμερο επιτε- νουν την εντατικοποίηση και τό άγχος του δι- αβάσματος. Γι αυτό τό σκοπό και σ' αυτή τη κα- τεύθυνση δουλεύουν και οι 17 ώρες σχολείου, φροντιστηρίου, προετοιμασίας και γιά τό δυό.

Η έντύπωση που έσκειμένα δημιουργεί τό ύπουργείο, πώς οι άσχημες πλευρές και οι τυ- χόν επιβαρύνσεις του μέτρου, είναι οι συνέ- πειες της άπεργίας των καθηγητών, είναι βέ- βαια μία άπάτη μεγάλης άλκής. Τό καθημερινό 17ωρα ώράριο, ή εντατικοποίηση, τό έξουθενω- τικό σπασίμο θά ισχύουν και γιά το χρόνο και γιά τό επόμενα χρόνια. Αυτό θάναι τό βα- σικό μοτίβο προγράμματος.

Γνωρίζοντας λοιπόν τό ύπουργείο που μπο- ρεί νά οδηγήσει ή κατάσταση αυτή, βρήκε τό αντίδοτο γιά άσχημη ατμόσφαιρα που δημιουρ- γείται: Μετά τό πενθήμερο ξεθέωμα, έρχεται τό "ξεκούραστο Σαββατοκύριακο" πλούσια σέ έπι- λογές μέ... "πολυποικιλίες δυνατότητες χρήσης -κατά τό ύπουργείο πάντα.

Έδώ πρέπει νά σταθοΰμε περισσότερο, γιάτι όντως ο μύθος αυτός φαίνεται νά βαραίνει πολύ σ' όλες τις πλευρές.

Κατ' αρχάς δέν μπορεί νά βρεθεί κανείς που θά ισχυριστεί ότι τό Σάββατο σάν άργία εί- ναι ένα μέτρο που τόν βρσκει αντίθετο. Έ- μεϊς πολύ περισσότερο, έμιας και δέν είμα- στε από τη μεριά αυτών που ζητάνε περισσό- τερη και καλύτερη δουλειά.

Βασίμως, ή χρησιμοποίηση της 2ήμερης άργί- ας από την κυβέρνηση σάν αντίδοτο, γιά τό πέραςμα της πενήμερης έξάντωσης λέει πολ-

Ένα μέτρο μπορεί νά κριθεί θετικό ή άρνη- τικό άνάλογα και μέ βάση τούς όρους που πά- νω τους στηρίζεται ή εφαρμογή του. Και οι ό- ροι, μέ τούς όποιους τό πενήμερο και ή 2ήμε- ρη άργία κατοχυρώνονται τούς τελευταίους

πού "συμφέρουν" και έπηρεάζουν θετικά-κι αυτός τρόπος του λέγειν-είναι οι μυητές, σύμφωνα με όλα παραπάνω δείξαμε.

Η διήμερη άργία, δέν μπορεί νά λειτουργήσει αυτόνομη μένα, γιατί ή χρησιμοποίησή της έξαρτάται από τό πώς βιώνεται ή πενήμερη βδομάδα στό σύνολό της και τί καθήκοντα βάζει, γιά νά τά εκπληρώσει ή άργία του Σαββατοκύριακου. Γι' αυτούς πού έχουν μπει στό πνέυμα του σχολείου, τό διήμερο "καθηπιδό" χρησιμοποιείται ύνατα σάν τήν ιδανική εύκαιρία γιά έπαναλήψεις, φροντιστήρια και γιά πιά καλή προετοιμασία γιά τίς εξετάσεις.

Τό ίδιο τό ύπουργείο άλλωστε θέλοντας νά έπισημάνει τά... εϋεργετικά άποτελέσματα τής διήμερης άργίας, έκανε λόγο γιά καλύτερη σχολική προετοιμασία, γιά δημιουργική μελέτη και γιά σύφιξη τών οίκογενειακών σχέσεων. ...ή άλλα λόγια τίς 5 μέρες ξεθεωχείτε στό σχολείο, στό φροντιστήριο και στό σπίτι διαβάζοντας και τίς επόμενες, ούό... προετοιμαστείτε γιά τό Σάββατο πού έρχεται.

Γι' αυτούς δέ πού θέλουν νά τό ρίξουν λίγα έξω... δέν ύπόκειτο ποδύβλημα: "Η πολιτεία έχει νά προσφέρει χιλιάδες τρόπους ψυχαγωγίας, "μεγαλένους μ' αίμα από τό σπλάχνα της", από ηλεκτρονικά μηχανήματα μέχρι υπερύγχρονες ντισκοτέκ και γήπεδα. "Η Δευτέρα βέβαια δέ περιμένει στό γυμνάσιό, αλλά δέν πειράζει: ξέσπασε ζώντας τό σήμερα..." (SIC)

Πέντε μέρες άποκλειστικά άφιερωμένες στό διδύκασμα και μετά έρχεται ό μεσσίας Σαββατοκύριακο: οι μάζες τών νεολαίων θά πολιτοκήσουν τίς ντισκοτέκ, τό σινεμά, θά έκτονώσουν τή συσσωρευμένη τους άσηυσία στό γήπεδο, θά ζήσουν τήν εμπειρευματοποιημένη και χυρρή άντακλάση τής στίμης, βυθισμένοι όλο και πιά παλύ στό κίβητος τής μοναξιάς και στο έρημο.

Πίσω από όλα αυτά βίσκεται τό μαγικό κομμάτι: ό ιδρωμένος άπ' τό χορό νεολαίος ούπιαστικά μόνος και χωρίς δυνατότητες επικοινωνίας, σπαιβυμένος με κάποια ντισκοτέκ νά έκτονώνεται, νά μεθάει, νά προσπαθεί "νά τή βρει" ξεφεύγοντας από τή μιζέρια μιας όλόκληρης βδομάδας πού κινδυνεύει νά γίνει μία ό λύκλπη ζωή, νά μελαγχολεί άποδυναμμένος.

Τό πενήμερο ρυθμίζει έτσι τή ζωή ενός μυητή μέσα κι έξω άπ' τό σχολείο, πού τόν άναγκάζει νά λειτουργεί καθημερινά άποθηκεύοντας δυνάμεις και άνεισιπωλώντας τό "παρά οίσο" του Σαββατοκύριακου.

Μιά έκφυγχανισμένη χώρα-πρότυπο τής άπας μεταξύ άλλων είναι ή γερμανική καταναλωτική κοινωνία, με τό μεγαλύτερο άρισμό αυτό κτονιών στό χώρο τής νεολαίας με άυτην άρρυθμισμένη τή ζωή τών πολιτών της, με άπόλυτα προγράμματα και καθορισμένα ώδρια. Μά συγκεκριμένες μέρες δουλειάς, συγκεκριμένες μέρες διασκέδασης, συγκεκριμένες μέρες άφιερωμένες στόν "έρωτα" και στό μεθύσι (στή Γερμανία π.χ. κάθε Παρασκευή μεθάνε, Σάββατο κό νουν έρωτα και τίς ύπόλοιπες δουλεύουν...) Τό σύγχρονο μοντέλλο καπιταλιστικής άνάπτυξης και μιζέριας.

Αυτό είναι με λίγα λόγια τό πενήμερο.

Η πρώτη προσπάθεια του έκφυγχανισμού, νά έλέγξει, νά προγραμματίσει τή ζωή μας, νά τή άφοκοπήσει με τόν καταναλωτισμό και τήν άστική άποβλακωτική κουλουρία της, νά έμπερευματοποιήσει και τό τελευταίο κομμάτι από τήν ύπαρξή μας πού έχει μένει άνεκμετάλλευτο. Στόν "πυρετό του Σαββατοκύριακου" άν και "ή μεγάλη άπάτη του πενήμερου" φαίνεται νά ταιριάζει περισσότερο. "Διήμερη άργία" λοιπόν δέ σημαίνει τίποτε άλλο έκτός από έσωμάτωση, έξόντωση, άποβλάκωση και έξοστρακισμό.

Και σημαίνει όλα αυτά, γιατί οι όροι που τό καθορίζουν είναι όροι πού καθορίζονται από τήν άρχουσα τάξη γιά νά έξασφαλιστούν καλύτερα τά συμφέροντά της, γιά νά οίσιωνίσουν καλύτερα οι σχέσεις πού γιά μας δέν σημαίνουν τίποτε άλλο, έκτός από καταπίεση και μιζέρια.

Kaoul Hausmann, 'Der Christliche Zeit' 1919

...και οι

// ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ //

"Όπως κάθε χρόνο τόν τελευταίο καιρό, περί που τέτοια έποχή, έτσι και φέτος μαγειρεύτηκε μία συγκέντρωση στό Προπύλαια και παρέλα στη Βουλή μ' άφορη τίς Πανελλήνιες. Φό διαφορετικό στοιχείο ήταν πώς φέτος συμμετείχαν όλλογοι γονέων και καθηγητών.

"Εδώ δέν θά έπαναλάβουμε τά γνωστά και χιλιοειπωμένα γιά λογικές και διαδίκασίες και κελλωματικές, συλλότους-σφραγίδες, άποκτους "άντιπρόσωπους" σχολείων. Κάτι τέτοιο έχει γίνει πολλές φορές στό παρελθόν κι ή άπάνληψη του θανάτου κουραστική κι άνοδία. Σκοπός του κειμένου αυτού είναι νά έντοπίσει μία σειρά χαρακτηριστικά τής συγκεκριμένης έκδήλωσης κάνοντας παράλληλα ένα διαχωρισμό (όσο αυτό είναι δυνατό) άνάμεσα στίς

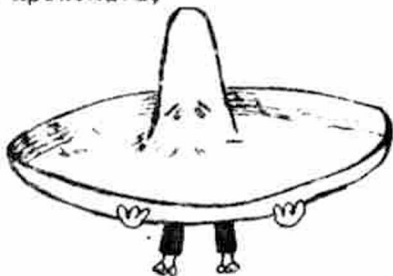
δυνάμεις του ΑΛΛΟΥ μπλόκ.

-Είναι άπορίας έξω πώς έκριναν τς συνθήκες για κινήτοποίηση δυο μήνες περίπου προ-
απ' τς εξέτασεις κι ενώ οι περισσότεροι, (μέ-
πρωτους και καλύτερους ατόους που ξεκί-
νησαν την ιστορία) τόχουν ρίξει στο διάβα-
σμα για να περάσουν σε σχολή. Ο συντονι-
σμός που δέν έγινε κατορθωτός όταν γινό-
ντουσαν κινήτοποιήσεις θά μπορούσε άραγε
να πετύχει όταν τό "κίνημα" βρίσκεται στη
μεγαλύτερή του ύφεση;

-Ποιές πιθανότητες επιτυχίας έχει ένας δι-
εκδικητικός αγώνας που ξεκινάει ένα μήνα
πριν τελειώσει τό σχολείο και σταματάει σε
μιά πορεία-εκτόνωση κάποιων μελών της νεο-
λαίας ΠΑΣΟΚ, της ΚΝΕ και της ΕΣΑΚ;

-Η ν.ΠΑΣΟΚ δήλωσε πως προετοίμαζε την έκ-
δήλωση απ' τό Φλεβάριον. Όμως που είναι ή δού-
λειά της μέσα στους μαθητές; Μήπως τελικά ή
ζύμωση δέν γινόταν στα σχολεία αλλά σε κά-
ποια τομεακά γραφεία;

-Πώς έγινε κατορθωτό να συνενωθούν δυο έκ-
δηλώσεις (ν.ΠΑΣΟΚ για τς 12 Μάρτη στην άρ-
χή και της ΚΝΕ για τς 9-μήπως και προλά-
βει); Για χάρη της ένότητας ή μήπως εξαιτί-
ας της ανάμνησης κάποιων εκδηλώσεων-σούπα
πέρσι στα Προπύλαια;

-Ήως είναι δυνατό μιά συγκέντρωση που μό-
λις και μετά βίας έπαισε τό μισό κομμάτι
του δρόμου σ' όλη την έκταση της Βουλής να-
ναι 10.000; Μήπως μετράνε απ' τή κεφαλή μέχ-
ρι τό σημείο που είχαν άπωθήσει τά ΚΝΑΤ
τους διαφωνούντες, θέλοντας να παρουσιάσουν
μιά πλαστή επιτυχία και μαζικότητα της συ-

γκέντρωσης;

-Μέ ποιά κριτήρια κρίνονται σάν διασπα-
στές -και παίρνονται άσυννοητά μέτρα ένα-
ντίον τους-αυτοί που έχουν μιά διαφορετική
έκποψη και θέλουν να την έκφράσουν;

-Πώς βαφτίζονται τά μέλη της ΚΝΕ και της
ν.ΠΑΣΟΚ έκφραστές του μαθητικού κινήματος
και χρησιμοποιοϋνται μέλη της ΕΣΑΚ-μιάς έρ-
γατικής παράταξης-για να έμποδίσουν την εί-
σο μαθητών σε μιά μαθητική συγκέντρωση;

-Ολ' αυτά ίσως κάνουν καθαρό πως δέν ήταν
οι πανελλήνιες που ένδιέφεραν αυτούς που ά-
νέλαβαν τή πρωτοβουλία. Ήταν ή προβολή των
όργανώσεών τους και ή παρουσίασή τους σάν
"έκφραστές του μαθητικού κινήματος". Άλλω-
στε "συνέδριο παιδείας" έτοιμάζουν, έκλογές
έρχονται...

Όμως δέν ήταν μόνο οι ΚΝίτες και οι ΠΑΣΟ-
κτζήδες που τήρησαν μιά στάση περίεργη μέν
για όποιον δέν τους ξέρει, φυσιολογική όμως
γι' αυτούς. Υπάρχουν προβλήματα και στο ίδιο
τό "μπλόκ".

Η Πανελλαδική προσπάθησε να ξεκόψει όσο
μπορούσε απ' τά φορηκά και να φωνάξει τά δι-
κά της άνανεωτικά συνθήματα, όταν φυσικά κα-
τώρθανε να πετύχει τή σύμπνοια άναμεσα στα
μέλη της, συνθήματα "άπ' όλα δι' όλους".

Η ΠΜΕΠ έκρινε σάν σκόπιμο τό φώναγμα "μα-
θητικών συνθημάτων π' τίς άλυσσίδες των ΚΝί-
των μήπως άκούσουν οι μαθητές και ένδοξαφε-
ρθούν, ένθ εκείνοι βρίσκόντουσαν μαντρωμένοι
κι άνήξεροι μέτρα μπροστά.

Τέλος ό χώρος σημαδεύτηκε απ' τή τάση μερι-
κών να πολύνουν τό ζήτημα στο κάψιμο των
σχολείων. Όμως μπορεί τό σχολείο να κοκκινί-
ζει και να μαυρίζει μόνο όταν καίγεται, αλλά
στή περίπτωση αυτή οι μαθητές παραμένουν θε-
ατές της κατάστασης που τους έπιβλήθηκε από
κάποιους "φωστήρες". Τό δύσκολο-που είναι
τό ζητούμενο-είναι να μπερέσεις να κάνεις
τή κάλη ένάντια στο άστικο σχολείο, όχι καί-
γοντας, αλλά επαναστατικοποιώντας τους μαθη-
τές, κριτικάροντας, άπορρυθμίζοντας και ποϋ-
κοτάροντας κάθε τι που είναι άνωκειτικό του
ρόλου του σάν μηχανισμός κατασταλτικού και
άνακαγωγού του ταξικού διαχωρισμού και τή
κυρίαρχης ιδεολογίας.

ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΓΕΙΤΟΝΙΑ

Τα γεγονότα στην "Άγια Βαρ-
βάρα π'ό παλιά και τώρα ή το-
ποθέτηση σάν κεντρικών ζητη-
μάτων όπως οι φυλακές, ό στρα-
τός, τά ψυχιατρεία, τά πυρηνι-
κά εργοστάσια-για πρώτη φορά
μέ τέτοια άμεσότητα και έπι-
ταχτικότητα-έδειξαν καθαρά ό-
τι ό "χώρος" περνάει σε μιά
νέα φάση, όπου ή παρέμβασή
του σε κοινωνικούς χώρους κι
ήμόνομη παρουσία και καταλυ-
τική του δράση γίνονται προ-
βλήματα βιωτικά. Έτσι μπήκε
έμεσα ή άναγκαιότητα μιάς συ-
γκεκριμένης δουλειάς στίς γει-
τονίες, ενός "άνοιγματος", μιά
του οι άντικειμενικές και οι
υποκειμενικές συνθήκες τό έ-
πιτρέπουν.

Αυτό γιατί τά προβλήματα που
κεντράρει σήμερα ό χώρος παύ-
ουν σιγά-σιγά να θεωρούνται
ισήμαντα και περιθωριοποιημέ-
να, δίνοντας μιά πρωτόφαντη
δυνατότητα για ούσιαστική πα-

ρέμβαση. Ακόμα, υπάρχει άρκε-
τός κόσμος που μπορεί να δια-
σκορπιστεί και να κάνει δου-
λειά και σε τοπική κλίμακα, &
όχι μόνο σε κεντρική, όπως γι-
νόταν παλιά όταν υπήρχαν 30-
50 άτομα.

Απ' τήν άλλη, ή συμμετοχή των
μαθητών σ' αυτή τή προσπάθεια
γίνεται καθοριστική, μιά που
τους δίνει τή δυνατότητα να
συνενωθούν στη πράξη πιά, με
τόγενικότερο κίνημα νεολαίας.

Μέχρι τώρα ή δράση των αυτό-
νομων ομάδων στα σχολεία πα-
ρουσίαζε σκαμπανεβάσματα, πράγ-
μα φυσικό μιά που οι παλιότε-
ροι τέλειωναν και έφευγαν, έ-
νώ καινούργιοι έρχονταν. Έτσι
ή δουλειά (όποια τέλος πάντων
γινόταν) σταματούσε για ένα δι-
άστημα ή πιωγύριζε σημαντι-
κά.

Έπειτα, ποτέ οι κουβέντες
που γινόντουσαν, δέν περιορί-
ζονταν στα καθαρά "μαθητικά"

προβλήματα. Οί συζητήσεις για τό νέφος, τις προσωπικές σχέσεις, τις προηγούμενες συγκρούσεις στις διαδηλώσεις, τό στρατικό, είναι πολύ περισσότερες απ' αυτές για τις πανελλήνιες εξετάσεις.

Έτσι φαίνεται ή ανάγκη μιās μονιμώτερης επαφής και μιās ουσιαστικώτερης παρέμβασης

και στο γύρω κόσμο. Μέχρι τώρα έπικρατι ή αντίληψη ότι πρόκειται για φαινόμενα που πέρασαν απ' τόν ουρανό, τεμπέληδες που τρώνε τά λεφτά του μπαμπάκα τους, χασιέδες και προβokaτορες (κατα τά κομματόσκυλα). Στο χέρι μας είναι νά σπάσει αυτός ο διαχωρισμός, νά μεγαλώσουν τά περιθώρια για μιā ουσιαστική παρέμβαση.

Μέχρι τώρα είχαμε έναν ανεξήγητο φόβο απέναντι στη δουλειά στη γειτονιά. Φόβο μήπως καταντήσουμε σάν τά κόμματα, μήπως αφοσιωθούμε. Άκόμα υπάρχει απέχθεια, σνομπισμός, απέναντι στους κατοίκους και μιā άποψη που λέει πως είναι "άστικά γουρούνια", "καταπιεσμένοι μικροαστοί", "μαλάκες που είναι άξιοι της τύχης τους", άποψη που στην ουσία είναι φασιστική, μιā που χωρί

ναι νά δημιουργήσουμε τις άλλη στάσεις εκείνες που θά μπορούσαν νά γίνουν ένα βήμα για τό πέρασμα από τη καθημερινή μιζέρια και έπιβίωση στην άλλη θινή ζωή. Νά βρούμε πρωτότυπους τρόπους για την πόλωση ζητημάτων σχετικών με ποιότητα ζωής, νά κεντράρουμε στά προβλήματα της γειτονιάς, όχι οικονομίστικα και "προεκλογικά" αλλά ουσιαστικά και έπιτακτικά.

Ίσως όλη αυτή ή προσπάθεια νά μās δώσει τη δυνατότητα για μιā διαφορετική σχέση ανάμεσα σέ κέντρο και περιφέρεια, για τό συντονισμό των όμάδων κατά γειτονιές, για μιā πρωτοβουλία σέ κεντρικό επίπεδο που όμως αυτή τη φορά θά ξεκινάει απ' την περιφέρεια και από ήδη υπάρχουσες τοπικές ομάδες. Για ένα πρόγραμμα

για τά μέλη της ομάδας που σχηματίζεται, καθώς και για τό κεντράρισμα άλλων, γενικώτερων θεμάτων.

Για μās, που χτυπάμε τό ρόλο του μαθητή, που αρνιόμαστε όσα θεωρούνται σύμφυτα μ' αυτό (διάβασμα και μόνο διάβασμα, απομόνωση απ' τό κοινωνικό περιγύρο, αδυναμία επαφής με τους "έξω") ή δράση στη γειτονιά αποδεικνύεται σάν τό πιο άσφαλής τρόπος για τό σπάσιμο της "μαθητικής ιδιότητας" και τό δέσιμο με τους γενικώτερους κοινωνικούς αγώνες.

Μέσα στις γειτονιές, οί "έξωσχολικοί" έχουν άμεση την ανάγκη των μαθητών, μιā που άποτελούν τό πιο δυναμικό κομμάτι σήμερα και έχουν τη δυνατότητα νά βοηθήσουν ουσιαστικά στη προσπάθεια.

Άλλά και οί μαθητές χρειάζονται τους υπόλοιπους για ένοποίηση σέ αντικαπιταλιστική ζητήματα στη γειτονιά. Με τη στενή σχέση που αναπτύσσεται, πλαταίνουν τό κύκλο αναφοράς τους, κάνουν περισσότερα, γνωστά τά προβλήματα τους και εξασφαλίζουν τους φυσικούς συμμάχους στον αγώνα τους.

Είναι σημαντικό νά σπάσουν τά στεγανά ανάμεσα στο χώρο

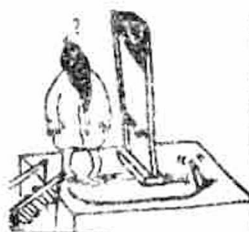
ζει τους ανθρώπους σέ δυό κατηγορίες: τους έξυπνους και τους ηλίθιους. Πρέπει κάποτε νά γίνει κατανοητό πως ή δραστηριοποίηση αυτού του μικροαστού ιδιοκτήτη, ή έστω ή άνοχη του απέναντι σ' αυτό που σκοπεύουμε νά κάνουμε, μās βοηθάει νά μην αναπαράγουμε μόνο και μόνο τους έαυτούς μας και συμβάλλει στη διαμόρφωση μιās κάποιας "κοινής γνώμης" όχι πιά τόσο έχθρικής απέναντί μας. Οί Κράκερς και οί Νάνοι στην Όλλανδία, οί Ινδιάνοι των πόλεων στη Γερμανία, οί Έλβετοί σύντροφοι δείχνουν ένα δρόμο. Η παρέμβαση πάνω στα προβλήματα καθημερινής ζωής είναι κάτι παραπάνω από καθοριστική για μās.

Τά κόμματα ονειρεύονται τό 17% ή την έξουσία ή τόν "κομμουνιστή βουλευτή" τόν μόνο και άληθινό. Τό πρόβλημά τους είναι νά παζαρέψουν την υποστήριξη όσων περισσότερων μπορούν, νά δημιουργήσουν ψηφοφόρους. Σκοπός δικός μας έ

προσωπικών μας σχέσεων, τό σπάσιμο της μόνωσης που μās έχει επιβάλλει ο καπιταλισμός για νέου τύπου σχέσεις και δράση.

ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΔΙΑΛΕΧΤΕ..

ΚΡΥΦΙΚΟ

Μέχρι σήμερα, η κριτική που γινόταν άπεναντί στις εξετάσεις περιοριζόταν μονάχα σε καταγγελία τους σαν "πρωτότυπη μορφή", χωρίς ποτέ να μπαίνουν τα ερωτήματα τί είδους είναι αυτή ή "μόρφωση", ποιά σκοπό εξυπηρετεί, σε ποιούς απευθύνεται. Ακόμα κι οι κριτές "προσθημένοι" μίλαγαν για ταξική εκλογική και ταξικό χαρακτήρα, χωρίς όμως να μπαίνουν από κει να φέρουν καλύτερα, να αναλύουν σε βάθος όλο αυτό το φαινόμενο.

Η διεύθυνση άνατάρξεας κάπως τί "λιμνάζοντα νερά" σπέρνοντας "καινά δαιμόνια με τα αυτοκόλλητα του καλούσαν σε ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΣ". Όμως έλειπε η ουσιαστική ανάλυση του ζητήματος απ' όλες του τις πλευρές, ή ολοκληρωμένη ΘΕΣΗ άπέναντι στη κατάσταση που είτε θέλουμε είτε όχι, είμαστε υποχρεωμένοι να αντιμετωπίσουμε. Αυτό τό άρθρο είναι ή πρώτη προσπάθεια για προσέγγιση κι έμβαθύνση στο πρόβλημα.

Είναι γνωστό σ' όλους μας πως απ' τό δημοτικό κιόλας αντιμετωπίζουμε μιά σειρά εξετάσεων, κι αυτό φυσικά δέν είναι τυχαίο. Η αυτική τάξη για να εξακολουθήσει να ναι κυρίαρχη πρέπει να συνεχίσει να αναπαράγει τους ταξικούς διαχωρισμούς. Να εξασφαλίζει μια "έλίτ", μιά μικρή ομάδα ανθρώπων που θάναι κα καινούργια αφεντικά απ'τή μιά μεριά, κι από την άλλη να δημιουργήσουν τεράστια στρατιά ειδικευμένων αλλά καί άνεικί δευτων εργατών, ποσορισμένων να υπηρετούν τό υπάρχον κοινωνικό σύστημα μ' όλες τους τις δυνάμεις απαλλοτριώνοντας τις ανάγκες τους σαν ανθρώπων που σκέφτονται α αίσθάνονται. Οι πρώτοι πρέπει να αναπτύξουν την νοοτροπία του κυρίαρχου ενώ οι δεύτεροι του πιστού υπηρέτη των "καλών", των "πιο έξυπνων" καί πιο "προικισμένων" απ'τή φύση. Έτσι προσαρμόζονται σιγά-σιγά στο ρόλο που άργότερα θά κληθούν να παίξουν μέσα

στη παραγωγή. Εάν αποτέλεσμα αυτής της ταξικής έχουμ καί την ύπαρξη ιδιωτικών ή "προτύπων" από τη μιά, Τεχνικών καί Νυχτερινών απ' την άλλη. Άς σημειωθεί πως οι δεύτεροι δέν έχουν δικαίωμα να πάνε σε Άνώτατη Σχολή).

Όμως δέν είναι μόνο ο διαχωρισμός: Καί στους δύο πίκους τό είδος της "μόρφωσης" που δίνεται είναι κοινό. Μιά μόρφωση που δομαζεται γενικά κι άόριστα "ουδέτερη" προσπαθώντας να συγκαλύψουν τον ταξικό χαρακτήρα της. Οι ξερες γνώσεις, είδομένες μέσα από ένα έντελως μεταφυσικό πρίσμα, ξεκομμένες από την καθημερινή πραχτική δέν προσφέρουν τίποτα, θεωρίες παμπάλιες, άδυναμία επαφής με την πραγματικότητα, διαχωρισμός της θεωρίας απ' την πράξη. Αυτά είναι μερικά από τα κύρια χαρακτηριστικά των γνώσεων αυτών που μάς δίνονται. Τό γνωστό επίχειρημα του "να πάρουμε απ'τό σχολείο κάθετι χρήσιμο καί να απορρίψουμε κα

θε τι άχρηστο" καταρρίπτεται άμέσως με μόνη τη σκέψη πως δέν υπάρχει τίποτα τό χρήσιμο που να δικαιολογεί την ύπαρξη του σπέρμινου σχολείου. Δέν θάταν υπερβολή να πεί κανένας πως πολύ περισσότερα μαθαίνει κανείς στο δρόμο παρά μέσα στα τέσσερα ντουβάρια του σχολείου κι αυτό γιατί στην πρώτη περίπτωση μπορεί να δει κανείς τις άμεσες συνέπειες των γνώσεων του, ενώ στη δεύτερη όχι. Κι είναι γνωστό πως θεωρητικές μόνο γνώσεις δέν μπορούν να σταθούν για πολύ. Η έπιστήμη φτιάχτηκε για να υπηρετεί τις άνάγκες του ανθρώπου κι όχι τό αντίθετο.

Ακόμα έχουμ την άποστήθιση: ή δουλειά του μαθητή συνίσταται στο να απομνημονεύει όσο τό δυνατό καλύτερα αυτά που γράφει τό βιβλίο χωρίς να παραλείπει-αν αυτό είναι δυνατό-ούτε ένα κόμμα. Ο τρόπος βαθμολογίας συντείνει σ' αυτό. Η αξία ενός γραπτού μετριέται με την όμοιότητά του με τό πρωτότυπο αυτό. Η όημοτυργικότητα του εξεταζόμενου περιορίζεται (ή καλύτερα εξαλείφεται) από τον ίδιο τό ρόλο του. Δέν του επιτρέπεται να διατυπώσει δικιά του γνώμη, να αναπτύξει ή να περιορίσει τό κείμενο. Πρέπει να μάθει καλά τό ρόλο του σαν παθητικού δέκτης που δέν αντιδράει σε τίποτε καί δέν σκέπτεται τίποτε, πειθήνιο όργανο στα χέρια των έξουσιαστών. Αυτό είναι τό μοντέλλο του μαθητή με την περίφημη ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ που θέλουν να μάς επιβάλουν. Προσαρμογή καί ύποταγή: να δυο χρυσοί κανόνες για τον εξεταζόμενο.

Τό φάντασμα...

Ακόμα δημιουργείται ή σχέση κριτή καί κρινόμενου. Ο "πάνσοφος" καθηγητής κρίνει τον "άδαή" μαθητή καί βαθμολογεί σύμφωνα με την κρίση του. Δέν υπάρχουν περιθώρια διαμαρτυρίας ή άμφισβήτησης: ο λόγος του καθηγητή είναι νόμος. Έτσι αναπτύσσεται τό γνωστό σ' όλους "γλύψιμο", ή προσπάθεια για κολακεία του καθηγητή καί ή τεράστια σχέση εξάρτησης, σχέση που θά άκολουθάει τον μαθητή σ' όλη τη μετέπειτα πορεία του: εξάρτηση άπέναντι στον άξιωματικό, στον προϊστάμενο, στο άφεντικό, στο μάτσο, στον πικά...

Παράλληλα έχουμ καί τον διαχωρισμό σε "καλούς" καί "κακούς" μαθητές, τη δημιουργία κλίματος άνταγωνισμού ανάμεσα τους. Όμως έμεις δέν "διαρριγνύουμε τα ιμάτιά μας" για τό σπάσιμο της πολυθρήλητης ένότητας. Δέν είναι δυνατό να ύπάρχει ένότητα ανάμεσα στους μελλοντικούς έξουσιαστές καί μελλοντικούς έξουσιαζόμενους. Ένότητα θά ύπάρχει ανάμεσα σ' αυτούς που δέν πολεμάνε για κοινωνική άναγνώριση, βίλλα στην έξοχή, καινούργιο αυτοκίνητο, καινούργιες "κατακτήσεις". Άνάμεσα σ' αυτούς που τό σύστημα δέν μπορεί να άπορροφήσει, ανάμεσα σ' αυτούς που άρνιούνται τό ρόλο του μαθητή

καί δέν πασχίζουν νά όμορφύνουν τούς τοίχους τής φυλακής μας, αλλά γιά νά καταστρ έψουν αυτή τήν ίδια τή φυλακή. Ένότητα πού θά κατοχυρωθελ στην πράξη, στην πάλη ενάντια στο άστικό σχολειό.

Όμως οί εξέτάσεις δέν περιρίζονται μόνο σ' αυτές τίς συνέπειες. Έχει γίνει κατορθωτό σ' ένα μεγάλο βαθμό νά μās περαστεί ή αντίληψη τής "πρόσκαιρης θυσίας", τοϋ "καλύτερου μέλλοντος". Αντίληψη καθαρά "χριστιανική", μιá πού κάθε χαρά καί απόλαυση περιορίζεται κι από μās τούς ίδιους γιά χάρη τής ούράνιας... Αλλά τά πράγματα δέν είναι έτοι. Τό μέλλον προβλέπεται πιό σκοτεινό απ' ότi τό παρόν. Η ένταξη στη παραγωγή δυναμώνει τό άγχος, τήν εξάρτηση, τήν καταπίεση. Τά περιθώρια γιά ούσιαστική ζωή λιγοσταίνουν άντίθετα μ' ό,τι περιμέναμε. Μιá "θυσία" όλοτετα ήλίσθια καί άδικη. Αύτά τά χρόνια ποιός θά μās τά όώσει πίσω;

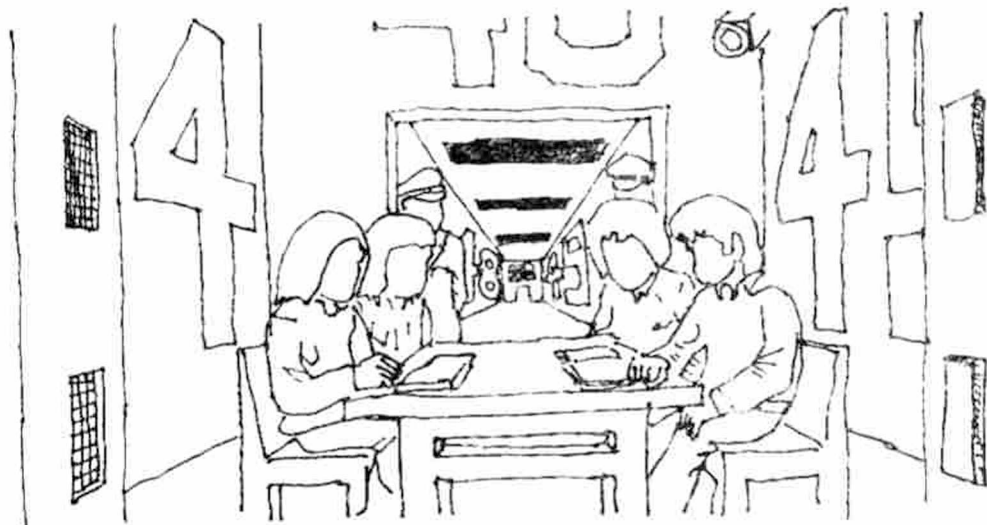
Παρ' όλα αυτά γιά τούς περισσότερους

από μās οί εξέτάσεις θεωρούνται τό πιό σημαντικό πρόβλημα πού μπροστά του όλα οβύνουν: δέν κάνουμε έρωτα, δέν βλέπουμε φίλους, δέν διαβάζουμε άλλα βιβλία, δέν άκούμε μουσική, δε σκεπτόμαστε, γιά νά ξεκλέψουμε κάποια ώρα γιά νά κροετοιμαστούμε καλύτερα. Αλλιώς μιá χρονιά χάνεται άδικο, ή καί καμιά φορά καί 12 χρόνια...

Κρεμάμε τήν εύτυχία μας στο άν θά περάσουμε ή όχι, καί ξαφνικά βλέπουμε νά πληθαίνουν οί αυτόκτονίες τών "άποτυχημένων"! Τό πρότυπο τοϋ καλού μαθητή παραμένει, ή έλπίδα γιά μιá καλύτερη ζωή τό ίδιο.

Μιá μās δέν βλέπουμε τίς εξέτάσεις σάν ένα εμπόδιο πού πρέπει νά τό περάσουμε όσο τό δυνατό πιό άνώδυνα. Είναι πραγμός στη ζωή μας, μās έμποδίζει νά χαρούμε, νά νοιώσουμε καλύτερα. Είναι σημάδι ένδεικτικό μιās έξουσιαστικής καί ιεραρχικής έκπαίδευσης καί τό πρώτο πού θά τιναχτεί στόν άέρα μαζί μέ τό θεσμό τοϋ σχολείου...

ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΜΕΡΙΚΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ

Τό πρωί τής 25ης τοϋ Φλεβάρη, τό ύπουργείο μέ έγκύκλιό του έξόρισε τήν πολιτική από τά τεύχη τής "έκπαιδευτικής πόλεως" άμετάκλητα καί άνεπίστρεπτα.

Μετά τή περιβόητη κατάργηση τής πάλης τών τάξεων από τό Λάσκαρη, ό Κοντογιαννόπουλος -σέ περίοδο σεισμών μάλιστα- άποφάσισε νά καταργήσει τήν πολιτική καί τήν όργανωμένη δράση στά σχολεία.

Μ' άφορμή τίς κινητοποιήσεις πού γίνονταν πανελλαδικά, απ' τούς μαθητές γιά τό πενήνμερο, τό ύπουργείο μαζί μέ τίς αστικές κιτρινοφυλλάδες (Βραδυνή, Ακρόπολη, Νέα-Πορεία, Ελεύθερο Κόσμο) έξάπλυσαν μιá ύστερική καμπάνια κομματικής καί πολιτικής κινδυνολογίας, προσπαθώντας νά άποδείξουν κόσο όλέθρια καί όδολία γιά τήν έκπαίδευση είναι ή παρούσα τής πολιτικής στά θρανία.

Γιά νά άποδειχθελ δέ, πόσο επίζημία καί διαβρωτική είναι γιά τούς μαθητές ή ύπαρξη πολιτικών άπόψεων καί ρευμάτων στά σχολεία, τό ύπουργείο κατασκεύασε τά πειστήρια τής ένοχής χωρίς μεγάλες-μεγάλες σκωτούρες γιά τίς λεητομέρειες. Μιλώντας γιά "λεητομέρειες" έννοούμε τίς διάφορες πλαστές-έσωκομμα-

τικές άνακοινώσεις τοϋ ΠΑΣΟΚ καί τοϋ ΚΚΕ πού χρησιμοποίησε τό ύπουργείο γιά άποδεικτικά στοιχεία τής άνατρεπτικής καί ύπόγειας δουλειάς πού κάνουν-φαντάσου όδη, νά κάνανε κιόλας...-πού κάνουν τά κόμματα στά σχολεία όργανώνοντας καί κατευθύνοντας "μυστικά" (;) κινητοποιήσεις, άποχές, διαδηλώσεις, κλπ. άναταραχή καί ύπονόμευση τής ήρεμης καί γαλήνιας ζωής τών εκπαιδευτικών ίδρυμάτων.

Τό μέγα όμως έγκλημα στάθηκε ή προκήρυξη τών άντιεξουσιαστών μαθητών πού καλούσε τούς μαθητές σέ άγώνα ενάντια στο άστικό σχολειό καί στόν καταπιεσμό.

Μέ τέτοια στοιχεία, έ. πώς νά μή βγει απ' τά ρούχα του τό "ουδέτερο" καί "άπολίτικο" ύπουργείο τής "ύπερκομματικής" κυβέρνησης μιās νέας Δημοκρατίας;

Τά πράγματα όμως δέν σταμάτησαν στίς άνακοινώσεις.

Αμέσως μετά τήν έξαγγελία τής έγκύκλιου πού κρίθηκε άναγκαία ή έσπευσμένη έκδοσή της, μετά τά δημοσιευμένα στοιχεία καί τίς κινητοποιήσεις πού έκαναν τήν περίοδο εκείνη οί μαθητές στη Θεσσαλονίκη, άσκήθηκε πολιτική δίωξη στους άντιεξουσιαστές μαθητές γιάτί ή προκήρυξη πού κυκλοφόρησαν... άποσκοπούσε στη πρόκληση έπαναστατικών καί άνατρεπτικών συνώσεων ανάμεσα στους μαθητές

-κατά τό ύπουργεῖο-μιάς καί ἀναξωγονοῦσε τά ἀπωθημένα πάθη, καί πραγματοποιήθηκαν μιά σειρά ἀπό διώξεις καί ἀπολύσεις ἐνάντια σέ δασκάλους καί καθηγητές πού εἶχαν τοποθετηθεῖ πολιτικά ὑπέρ συγκεκριμένων ἀπόψεων ἰσοῦ ἢ ἔξω ἀπό τό σχολεῖο.

Ἐπεταί βέβαια καί συνέχεια.

ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

"Σχολεῖο καί πολιτική" λοιπόν, εἶναι ἐπιγράφετα ἡ ἐγκύκλιος, πού δέν σημαίνει τίπο-

τε ἄλλο ἀπό τό "ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΕ ΜΟΝΗ, ΚΥ-ΡΙΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΠΟΔΥΤΑ ΗΓΕΜΟΝΕΥΟΥΣΑ ΤΗ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ-τοῦ ὑπουργείου δηλ." πού δέν εἶναι ἄλλη ἀπό τήν πολιτική ἔκφραση τῶν συμφερόντων τῆς ἀρχουσας τάξης καί τῆς κυβέρνησής της.

Παρόλες τίς φιλότιμες προσπάθειες τοῦ Λάσκαρη, κι ἀπ' ὅτι δείχνουν τά πράγματα, ἡ πάλι τῶν τάξεων δέν καταργήθηκε στή χώρα μας. Ἀκάθεκτη βασιλεύει στά ἐργοστάσια-ἄμμοα ἡ ἔμμεσα-στά Πανεπιστήμια, στά σχολεῖα, στό σπίτι, στό δρόμο, σ' ὅλους τοὺς κοινωνικοὺς χώρους σ' ὅλες τίς κοινωνικές συνταστροφές καί σχέσεις. Φάντασμα πού ἀτίθασα καί ἀμετακίνητα μέλλει νά βασανίζει μέ τίς βίαιες ἐκρήξεις του τό γαλήνιο ὕπνο τοῦ Κοντογιαννοπούλου καί τοῦ καθωσπρέπει ἀστικού καί πολιτικοῦ νοικοκυριοῦ-μ' ὅποιο πρόσωπο κι ἂν παρουσιάζεται αὐτό.

Σέ μιά ταξική λοιπόν κοινωνία, πού οἱ ἀντιθέσεις της καθορίζουν ὅλες τίς πτυχές τῆς κοινωνικῆς ζωῆς οἱ "ἄγριοι πατέρες τοῦ πνεύματος" θέλουν νά ἐμφανίσουν τό σχολεῖο σά νησίδα δημιουργικῆς ἡρεμίας, κυφελή μόρφωσης καί διαπαιδαγώγησης, αὐστηρά καί ἀπόλυτα ἀποστασιοποιημένης ἀπό τίς κοινωνικές ἀναταραχές καί συγκρούσεις. Ἀποτυχημένα βέβαια γιατί ἡ ἐκπαίδευση-λόγω τοῦ ρόλου της κάθε ἄλλο ἔξω ἀπό τήν πολιτική καί κοινωνική σύγκρουση βρίσκεται.

Τί ἐννοοῦμε:

-Ὁ ἐκπαιδευτικός μηχανισμός στόν καπιταλισμό εἶναι ὁ βασικός ἐκεῖνος μηχανισμός πού μέσα ἀπ' αὐτόν ἀναπαράγονται οἱ ταξικοί διαχωρισμοί καί διακρίνονται οἱ κατεστημένες ἰδεολογικές ἀντιλήψεις. Οἱ πανελλήνιες π.χ. καί ὁ χωρισμός τῶν Λυκείων σέ τεχνικά καί γενικά δέν ἔπρεπε ἀπ' τόν οὐρανό. Ἡ ἐκπαιδευτική μεταρρύθμιση ἐξυπηρετεῖ τά συμφέροντα τῆς ἀστικῆς τάξης πού ἐβλεπε καί βλέπει μέσα ἀπό τίς διαδικασίες ἐπιλογῆς πού ἡ τελευταία καθορίζει, νά δημιουργοῦνται οἱ ὕλικές βάσεις -σέ ἔμφυχο δυναμικό- γιά μιά οἰκονομική ἀνάπτυξη πού εἶναι ἀναγκαῖα σήμερα καί πού προσπαθεῖ νά πραγματοποιήσει ἡ κυβέρνηση τῆς.

-Οἱ ἀνάγκες γιά περισσότερους ἐργάτες εἰδικευμένους καί μὴ, γιά πλεονάζοντες ἐπιστήμονες προσαρμοσμένους στή νέα τεχνολογία, ἐπιβάλλουν στήν ἀστική τάξη, τήν πραγματοποίηση τοῦ λεγόμενου ἐκσυγχρονισμοῦ, πού δέ σκοπεύει νά βελτιώσει κανέναν ἄλλο παρά μονάχα τόν ἑαυτό της σάν τάξη, πού δέν ὠφελεῖ καί δέν βγάζει κερδί- μένο κανέναν ἄλλο παρά τήν ἴδια (τήν ἀρχοντα τάξη) καί τό κοινωνικό της σύστημα.

Τά βιβλία, οἱ σχέσεις μέσα στό σχολεῖο καί ἡ

ἰδεολογία πού πάνω της δομοῦνται ἡ καθηγητική ἱεραρχία, οἱ ἐξετάσεις, οἱ διαχωρισμοί "καλοῦ" καί "κακοῦ" μαθητῆ, ἡ ἐντατικοποίηση, ὁ κατάλογος, οἱ ἀπουσίες, οἱ βαθμοί, ὅλα αὐτά ἄρα εἶναι τόσο ἀπολύτικα καί ἀταξικά ὅσο παρουσιάζονται ἀπό τοὺς ἐκπαιδευτικούς εἰδήμο- νες.

Ἡ ἴδια ἡ ἐπιλογή -τό ἐξεταστικό σύστημα δηλ.- εἶναι κάτι πού στέκεται μακριά ἀπό μιά ἰδεολογική ἀντίληψη καί ταξική ἀνάγκη. Ἡ μὴ πως καθορίζεται καί ρυθμίζεται ἀπό συμφέροντα ταξικά πού τὰ ὑπηρετεῖ καί τὰ πραγματώ- νει; Ποιόν συμφέρει ἡ ἐκπαιδευτική μεταρρύθμιση; Σέ ποιανοῦ συμφέροντα μπαίνει καί τίνο ἰδεολογία ἐκφράζει ἡ σχολική μόρφωση; Ὁ ἐπι- στήμονας ἄραγε-αὐτό τό ὑπερταξικό καί οὐδέ- τερο δῆθεν πλάσμα εἶναι ὁ ὑπηρετής γενικά τῆς "κοινωνικῆς προόδου" ἡ τό ρουμπότι, ὁ ἐ- ξειδικευμένος ἡλίθιος πού ἐκφράζει, προγοα- ματίζει καί ἐφαρμόζει τίς ἐπιλογές τῶν ἀφεν- τικῶν καί τῆς τάξης τους.

Οἱ τάξεις καί οἱ κοινωνικές ἀντιθέσεις δέν καταργοῦνται, δυστυχῶς γιά τό ὑπουργεῖο, μέ ἀνακοινώσεις.

Ἡ συγκεκριμένη κοινωνία-ἡ ἀστική κοινωνία -λειτουργώντας μέ βάση τό χωρισμό τῆς παρα- γωγῆς ἀπό τή διεύθυνση, τῆς χειρωνακτικῆς ἐρ- γασίας ἀπό τή διανοητική, δίνει στό σχολεῖο τό ρόλο τοῦ βασικοῦ ἀναπαραγωγοῦ τῶν ἀντιθέ- σεων αὐτῶν καί αὐτῶν τῶν διαχωρισμῶν, χωρὶς τοὺς ὁποίους ἡ κυριαρχία τῆς ἀστικῆς τάξης δέν μπορεῖ νά ἐδραιωθεί καί τό σύστημα δέν μπορεῖ νά "δουλέψει".

Τό ἀστικό σχολεῖο προσπαθεῖ νά συνδυάσει τήν ἰδεολογική καί ταξική ἀναπαραγωγή τῶν κυρίαρχων σκέψεων καί ἀντιλήψεων. Τό ζητού- μενο: ἡ παραγωγή τῶν αὐριανῶν πολιτῶν νάναι κομμένη καί ραμμένη στά μέτρα τῆς ἀστικῆς τάξης, προσαρμοσμένη στίς ἀνάγκες καί τίς ἐ- πιλογές της.

Μόνον πού τά πράγματα δέν ἐξελεύσσονται πᾶ- ντα "κατ' εὐχήν".

Σέ ἐποχές οἰκονομικοπολιτικῆς κρίσης, ἡ ἐκ- παίδευση ἀποτελεῖ τόν ἡφαιστιογενή ἐκεῖνο- χώρο πού σπαράζεται ἀπό ἀλλεπάλληλες ἐκρή- ξεις καί μάλιστα πλεονάζοντες ἀπὸ ἄλλους χώ- ρους. Ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἀποτελεῖ τό νευραλγικό αὐτό χώρο πού πραγματώνεται ἡ ἀναπαραγωγή τῶν τάξεων καί ἡ ἰδεολογική ἐπικυριαρχία τῆς ἀρχουσας τάξης, φορτώνεται καί τά περι- σσότερα βάρη τῆς κρίσης (βλέπε ἀνεργία στή Δυτική Εὐρώπη), ἄρα οἱ συγκρούσεις καί οἱ ἀντιθέσεις γίνονται πολλές φορές πλεονάζον- τες, πλεονάζουσες μέ ἐπαναστατική δυναμική κι ἔνταση.

Αὐτή ἡ κρίση, πού εἶναι κρίση τοῦ μοντέλ- λου καπιταλιστικῆς ἀνάπτυξης, εἶναι πού ἔφε- ρε τά μαζικά κινήματα νεολαίας στή Δυτ. Εὐ- ρώπη μέ ἀντικαπιταλιστική ἀναφορά καί πρα- χτική, αὐτή (ἡ κρίση) εἶναι πού δημιουργεῖ τά τελευταία χρόνια καί τοὺς ὅρους γιά ἀνάλο-

γες έκρήξεις καί στή χώρα μας πού άπ'ότι φαί-
νεται τό ύπουργείο τρέμει όπως ό διάβολος τό
λιβάνι.

Άλλωστε άν ρίξουμε μιά ματιά στήν ίδια
τήν έγκύκλιο πού τό ύπουργείο έκδοσε, νομίζου-
με πώς οι παραπάνω άπόψεις πού έπιγραμματι-
κά τοποθετήσαμε, έπιβεβαιώνονται σ'όλη τους
τήν έκταση.Πιο πολιτική άνακοίνωση για νά
υπερασπίσει τήν άπολιτική φύση καί θέση του
σχολείου,τό ύπουργείο δέν θά μπορούσε νά βγά-
λει.

Στήν έγκύκλιο,τό ύπουργείο τοποθετεί τις
ιδεολογικές διαστάσεις του σχολείου,τις έπι-
διώξεις της παιδείας,τή βαρύτητα των Έλλη-
νοχριστιανικών ιδεωδών στήν άνάπτυξη της έθ-
νικής συνείδησης,σκιαγραφεί όλο τό πολιτικο-
ιδεολογικό περίβλημα του εκπαιδευτικού μηχαν-
ισμού,ένω καταλήγοντας άναφέρει,ότι κάθε
άλλη πολιτική καί ιδεολογική αντίληψη μέσα
στά σχολεία είναι άνατρεπτική καί αντίδημο-
κρατική.Άφού όρίζει δηλ.τή πολιτική καί ι-
δεολογική ταυτότητα του σχολείου,άμέσως με-
τά άπαγορεύει κάθε πολιτική καί ιδεολογική
άντιπαράθεση σάν αντίδημοκρατική,κομματική
καί δόλια πολιτική.

Η έπιτακτική άνάγκη της άστικής τάξης νά
άποκαταστήσει τήν άπόλυτη ήγεμονία της πάνω
στό σχολείο-πού φαίνεται νά μή τή νοιώθει
πολύ ασφαλισμένη-ύπαγόρευσε τήν έκδοση αυ-
τής της έγκυκλίου.

Τό ύπουργείο δέν θέλει νά διώξει τή πολι-
τική από τά σχολεία (πώς θά μπορούσε άλλω-
στε νά έπιβιώσει χωρίς αυτήν;).

Θέλει νά διώξει τήν πολιτική άντιπαράθεση
τήν ιδεολογική άμφισβήτηση της κυριαρχίας
του μέσα σ' αυτό καί γι' αυτό τό σκοπό δέν
διστάζει νά χρησιμοποιήσει τήν άμεση κατα-
στολή(ποινική δίωξη στους άντιεξουσιαστές
μαθητές στή θεο/νίκη)καί νά θεσμοθετήσει τό
χαφιεδισμό καί τό ρόλο του χωροφύλακα-καθη-
γητή.Μ'αυτή τήν έγκύκλιο,τό ύπουργείο,θέλει
νά στερεώσει τήν πολιτική του αντίληψη άπό-
λυτα καί άυστηρά στήν εκπαιδευση καί έπειδή
δέν τά καταφέρνει,άπειλεϊ μέ ποινικές διώ-
ξεις καί μέ άμεση καταστολή.

Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση για νά πρα-
γματοποιηθί καί νά στερεωθεί,χρειάζεται τή
πολιτική καί ιδεολογική ένσωμάτωση αυτών
πού διδάσκουν καί διδάσκονται στό σχολείο
κι έπειδή μιά τέτοια διαδικασία μπάζει νε-
ρά,στέλνει τήν έγκύκλιο για νά διορθώσει
τά πράγματα.

Οι καθηγητές πρέπει νά έσωτερικοποιήσουν
άπόλυτα καί χωρίς άμφισβητήσεις τό ρόλο τους
τήν ευθύνη του λειτουργήματος τους,τή σημα-
σία του νά είναι οι ιδεολογικοί καί κατασταλ-
τικοί χωροφύλακες μέσα στα σχολεία,ένω παρά-
λληλα πρέπει νά ταυτιστούν καί μέ τή γενικό-
τερη πολιτική αντίληψη πού έκφράζει ή άστι-
κή τάξη καί ή κυβερνητική της έκφραση.Άλ-
λιώς τά σχολεία μένουν άφρούρητα κάστρα στή
πολιορκία των έχθρών του "κράτους" καί της
"τάξης".Βέβαια ύπάρχει καί ό δρόμος της ποι-
νικής δίωξης όπως έγινε στή θεο/νίκη μέ τους
άντιεξουσιαστές μαθητές,μά τό θέμα είναι ή
περιφρούρηση μέσω της ήδη ύπάρχουσας έσωτε-
ρικής άστυνόμευσης.Καί δώ δημιουργούνται ό-
ρισμένα προβλήματα.

Μπροστά σ'αυτά τά έμπόδια ή άστική τάξη
καί οι πολιτικοί της εκπρόσωποι δείχνουν έ-
ξαιρετικά φοβισμένοι.Μέ σπασμωδικές ένέργει-
ες ή άστική τάξη μεθοδεύει τις κινήσεις της
καί δυσκολεύει άντί νά εύκολύνει-άπό τή με-
ριά της-τά πράγματα.Η πολιτική παρέμβαση
κι άντιπαράθεση δέ μπορεί νά κατασταλεί-μιας
καί γεννιέται,ζει καί ύπάρχει σέ έδάφη άθύ-
παρκτα,πού δέν καταστρέφονται.Άλλωστε ή

κυβέρνηση καί τό κράτος είναι τό μόνο πού
δέν επιδιώκει τήν καταστροφή τους μέ άνακοι-
νώσεις καί διατάγματα.

Αυτό τό ξέρουν πολύ καλά τ'άφεντικά.Μπρο-
στά στό άδιέξοδο όμως πού βρίσκεται σήμερα
ό έλληνικός καπιταλισμός,είναι άναγκασμένος
στό όνομα της κυριαρχίας της ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ
άντίληψης,νά χτυπάει τή πολιτική καί κομμα-
τική λογική,στ' όνομα της άντιτρομοκρατίας
νά τρομοκρατεί καί νά καταστέλλει τά μαζικά
δικαία διεκδικητικά κινήματα.

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙ ΚΑΝΟΥΜΕ

- Καταγγέλλουμε τήν έγκύκλιο του ύπουργείου
πού άποσκοπεϊ στή κάλυψη του πολιτικού μας
ρόλου μέσα στό σύστημα καί στήν έξουδετέρω-
ση κάθε άντίστασης ένάντια στις δομές του
σχολείου,

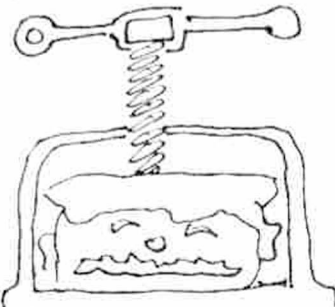
- Άρνιούμαστε τήν ούδετερότητα πού ή κυβέρ-
νηση μέσα από φανφαρόνικες καί ξεπερασμένες
κουβέντες-πατρίδα,θρησκεία,οικογένεια-θέλει
νά μάς έπιβάλλει.

-Πρέπει ν' άρνηθούμε τό ρόλο του "μαθητή μέσα
κι έξω απ'τό σχολείο" πού τό ύπουργείο βάλ-
θηκε νά έπαναφέρει.

-Πρέπει νά παλαίψουμε όλοι μας για νά κατα-
κτήσουμε τήν έλεύθερη διακίνηση των ιδεών
μας κα' των έντύπων μας μέσα στό σχολείο.

-Δέν πρέπει νά έπιτρέψουμε σέ καμιά έγκύ-
κλιο ούτε σέ κανέναν άλλο σχολικό μπάτσο,τή
δίωξη της πολιτικής μας άντίστασης ένάντια
στό σχολείο του άγχους,του άνταγωνισμού,της
άνελευθερίας,της έντατικοποίησης,του χαφιε-
δισμού καί της τρομοκρατίας.Η άντίσταση εί-
ναι άναφαίρετο δικαίωμά μας καί δέν πρέπει
νά άφήσουμε κανέναν νά τή βάλει στό ράφι.

-Πρέπει νά έπαρκενίσουμε ώστε νά μήν ύπάρ-
ξει σέ κανένα σχολείο ή δυνατότητα της πρα-
κτικής έφαρμογής της έγκυκλίου.Κι άν τό ύ-
πουργείο προχωρήσει σέ διώξεις τότε θά βρε-
θεί άντιμέτωπο μέ μάς τους μαθητές,πού άρ-
νιόμαστε τήν παθητικότητα,τήν ούδετερότητα,
τήν άνικανότητα για κριτική σκέψη καί τήν
άνωριμότητα για άμφισβήτηση καί άντίσταση.
-Πρέπει ν' άντιμετωπίσουμε δυναμικά κάθε έ-

πέμβαση στή πολιτική μας δράση,δηλ,στή πά-
λη καί στή προώθηση των ιδεών μας.

-Δέν πρέπει νά έπιτρέψουμε σέ κανέναν νά
μάς φιμώσει μέ διατάξεις ή μέ διώξεις.

Η έξέγερση δέν είναι αίτημα άλλα όπλο στα
χέρια μας.

-ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΙΤΡΕΨΟΥΜΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΩΞΕΙΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΒΟΛΕΣ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

-ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΙΤΡΕΨΟΥΜΕ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΜΑΣ ΔΡΑΣΗ

-ΕΜΠΡΟΣ ΝΑ ΧΤΥΠΗΣΟΥΜΕ ΚΑΘΕΤΙ ΠΟΥ ΜΑΣ
ΚΑΤΑΠΙΕΖΕΙ

ΟΠΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ,
ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Προσοχή: έρχεται... τοὺβλο

«ΟΔΗΓΗΤΗΣ» — Νο 298, 25 ΑΠΡΙΛΗ 1980

καί άλλα... οικοδομικά

δλικά

’Η

ΟΙ ΑΣΤΟΦΥΛΛΑΔΕΣ

Εάν είναι οι ελλείψεις της μεγάλης πυρκαγιάς που έ-
χουμε τα σχολεία μας, είναι οι μύθοι που εξαπλώνουν
οι «αποστατικές» συνειδήσεις των αὐτονομισμένων &
παιδαγωγών μαθητών (!). «Μαθητές» αγνώστων στον
χρόνο και συγχυμένης ιδεολογικής ταυτότητας κάνουν
εξουθενώσα την εμφάνισή τους στα σχολεία, με μαθη-
ματικά (!) έντυπα, έντελως προωπλισμένα σε σύλληψη
και περιεχόμενο.

ΓΙΑ ΤΟ «ΤΟΥΒΛΟ»

ΔΕΥΤΕΡΟΣ στόχος είναι οι κ-
α γ γ π α Γ. Επιδιώκεται με
τά διάφορα άναρχικά έντυπα να καλ-

λιερηθεί η αντίθεση των μαθητών
προς τους καθηγητές των, να άποση-
ρευθεί το κύρος των, να καταλυθεί η
εγκλή έπαση μεταξύ διδασκωμένων

Θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος I I

Αντιμετωπίζουν κοινωνικά προβλήματα οι μαθητές;
Μάλιστα, ναι. Και ποιά είναι αυτά; Έδώ διδασκόμε-
στε πολλά, τό έξης ένα: η δημοφιλία δεν είναι
διαστροφή είναι κοινή ανθρώπινη δυνατότητα. Η συγ-
λογιστική και συγκινητική περίπτωση - έμπειρία έξω
νέου, όπως παραστασιακά την διαβάζουμε στο ετούβλο
μας δημιουργεί δοκιμασία έρωτήματα. Αν πραγματικά
μπάνει για να παρουσιάσει ένα κοινωνικό πρόβλημα
ή για να προτρέψει σε τέτοιου είδους καταστάσεις, πα-
ρανοάζοντες τις άπάντητες φυσιολογίες.

Αν πραγματικά τό πρόβλημα της δημοφιλίας
έχει μία τέτοια έκταση που τό βίβεται. Όλοι εδ-
μπορούσαμε να είμαστε στην θέση του, αφού πιά
δημοφιλία σήμα τέτοιας κοινωνικής διατάξεως
τίποτα δεν αποκλείεται πλέον!!! Και δεν χάνεται η ε-
κπαρία να χτυπηθούν τό μαθητικά όργανα και πάλι
διδάσκω άδωκη για μία φορά έκδόσασα τό πρόσωπό του
μέσ' από την εσπώνδρη και στίβαση συμπεριφορά
του προδρου του Γ. Γ. προς τον συγκεκριμένο μαθητή.
Παρά την κοινωνική κατακραυγή, όμως, έκείνος ή έκεί-
νη... τρέβησε τό όρόμο της... άπελευθέρωσε.

Τό να θεωρεί όσως τον καθηγητή άόαντα, έξουθενώσα
και όργανο της πάσης, όχι μόνο ιδεολογική σύγχυση
υποδηλώνει, αλλά σημαίνει ότι άχει χάσει τό στόμα
της πόλης σου, που είναι πράτα, και κύρια χτύπημα
των ούλων που γεννούν και άνατρίσκουν την άναρχική
διδασκαλία, την τραγωδία. Σημαίνει ότι κοιταροχτυ-
φείται του κόκου ή άνήλικα. Όσο κι αν προσπαθούν
δεν μπορούν να μάς πείσουν ότι ο καθηγητής είναι κα-
λός πλάσ, εκέ βαθμολογεί, σε βάζει σε στρατόπεδο, σε
τις τρύες, σε καλουπώνει, σε χλευάζει, ότι επαλείφ-

και θεοδοτούν. Κατά την άναρχική
και τρέχοντα σχολικού έτους άνε-
μώδη είς πολλά σχολεία της πρωτεύουσας
μία μικρότερη, τετραετής έξουθενώσα
φαινομενολογία με τεχνικές άρτο
σέκτα έφημερίε και με τίτλο: «Του
έξω και υπότιτλο: «Έντυπο αὐτο-
νομών μαθητών, ή όποία άρχαίεται
ειδικά με τους καθηγητές. Τό έν-
τυπο αὐτό —άνω τόνων και πνευμά-
των, αλλά συντακτικά και γραμμα-
τικά άπορον — τονίζει με ιδιαίτερον
έμφασιν άριστά άντικαθηγητικά συν-
θήματα («Η δική μας άνοχη στήριξη
την έξουσία του καθηγητή». «Κάθε
πρώ στο μαθημα χτύπη, την έξουσία
και την άσθενία του καθηγητή». «Η
δική μας άντίσταση τσακίζει την άυ-
θενία του καθηγητή» και άναλκεί
διά μακρόν τας άθεωρητικές θέσεις
του έπί του θέματος. Κατά τό «Του-
έξω», ο καθηγητής έπιστεκεί ότι ή
μορφωση γενικά και άσπαστα είναι κα-
λό πράγμα για τον κόσμο. Δε έλπει
ότι ή μορφωση που παρέχει στο συγ-
κοινωνικές συνθήκες κάνει τό παιδία
πρόδατα και αὐτον τωσπάνο. (...) Δε-
χεται τη λογική του υποογειου (α-
ποψίες, βαθμοί, εξετασεις κλπ.) και
αὐτη ακρίβως τη λογική του ανταγω-
νισμού, του αγώνος των εξετασεων,
του πιο καλον μαθητή, του ανώτερου
κλπ, κερνάει στους μαθητές. Τόν Γ-
διαν ρόλον διαδραματίζουν, κατά τό
«Τουέξω», και οι λεγόμενοι «προδευ-
τικοί καθηγητές». «Ρόλος του «προ-
δευτικού καθηγητή» είναι, παριστάνον-
τας μας τό φίλο να μας καταπνίξει
τη συνείδηση ή ασυνείδητη αντίδωση
μας εναντία στο σχολείο μας (...). Ο
«προδευτικός» καθηγητής δεν αραι-
σάηται τό ρόλο του, αλλά θέλει να
τον παίζει καλύτερα (ήτα καλύτερα
χτήρια, λιγοτέρους μαθητές). Έν συ-
νέχεια οι καθηγητές χαρακτηρίζονται:
κακοί, τρωκοκράτες, εκαλυμμένοι
ιδεώτες, εφροστωμένοι στο καθηκον
της καθημερινής μας αποδωκωσης,
άναλκεί για ότι οποιαδήποτε συνε-
ρσασση κλπ.

Σύμπτωση
απόψεων...

για την διακωμωδία του συστήματος, ότι τελικά αὐτός
παράγει την άδωλία του εκπαιδευτικού μας συστή-
ματος. Γιατί τότε τί έχουν να μάς πουν για τους κα-
θηγητές που δίδασκουν, μετακινούνται, τρωρούνται, α-
πώλυνται; Τί γίνεται μ' αὐτούς που έχουν καθημερινά
τόν έλεγχό του ύπουργείου πάνω άπ' τό κεφάλι τους;

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ - -

Ο υμνος... της σχολής Μωραΐτη

Τό τραγούδι μας

Στίχοι: Κ. Χ. Μύρης • Μουσική: Γιάννη Μαρκόπουλου

Ὁ κόσμος εἶναι πέλαγο
καί τό σχολεῖό καράβι,
πού ταξιδεύει στόν καιρό
καί τό καλῶν οἱ κάβοι.

Κορίτσια στέκουν στά πανιά,
ἀγόρια στό τιμόνι
καί βάζουν πλώρη ξάγρυπνα
γιά κεῖ πού ξημερώνει.
Refrain: Ἐμπρός, παιδιά, τήν ὁμορφιά,
τήν πίστη, τήν ἀλήθεια,
θά τή φυτέψουμε ξανά,
ἄν ἔχει ρίζες καί κλαριά
μέσ στά δικά μας στήθια.

Τό κύμα κρύβει τά βουνά
καί τό βουνό τ' ἀστέρια,
τό μυστικό στρατι περνά
ἀπ' τό δικά μας χέρια.

Οἱ μέρες θάρθουν φωτεινές,
οἱ νύχτες μέ γαλήνη,
ὅταν φωλιάζουν στίς καρδιές
ἐλευθερία κι εἰρήνη.
Refrain: Ἐμπρός, παιδιά, τήν ὁμορφιά,
τήν πίστη, τήν ἀλήθεια,
θά τή φυτέψουμε ξανά,
ἄν ἔχει ρίζες καί κλαριά
μέσ στά δικά μας στήθια.

ΣΧΟΛΙΟ

Τί νά ποῦμε ἐμεῖς;
Τό "ἔργο" ἀπ' ὅπου καί νά τό πιάσεις βρωμαίει
..... ἡ ὁμορφιά, ἡ πίστη, ἡ ἀλήθεια, τόσχο
λειό πούναί κιράβι, τ' ἀγόρια στό τιμόνι καί
τά κορίτσια στά πανιά, οἱ ρίζες καί τά κλα-
ριά, τό μυστικό, οἱ μέρες πού θαρ-
θοῦν φωτεινές, ἡ ἐλευθερία καί ἡ εἰρήνη ὅ-
ταν φωλιάζει στίς καρδιές.....
Ἀξίζει, ὡστόσο νά διευκρινήσουμε μερικά πρά-
γματα γιά τούς δημιουργούς τῆς παραπάνω τε-
ρατογέννησης.

Ὁ Κ. Μύρης δέν εἶναι ἄλλος ἀπ' τόν γνωστό
θεατρικό, κριτικό, δημοσιογράφο τοῦ Βήματος,
ποιητή καί καθηγητή τῆς σχολῆς Μωραΐτη, Κ. Γε-
ωργουσόπουλο.

Γιά τόν Γ. Μαρκόπουλο τά "προοδευτικά" του

ἐνσημα εἶναι τόσα, πού καθε ὁχότιον περιτε-
υει.

Οἱ παλιοί ὅμως ἐκεῖνοι καιροί πού μεσοῦρα -
νοῦσε τό "ὅτι δηλώσεις εἶσαι" ἔχουν παρέλ-
θει ὀριστικά.

Τό "τραγούδι μας" φαίνεται πολύ γυμνό χω-
ρίς τούς δημοκρατικούς τίτλους καί τίς προ-
οδευτικές μουτσούνες τῶν δημιουργῶν του.

Οἱ εἰκόνες πού ἀνατυπώνει εἶναι κανονοί
οτυπες μέ τά ἡλίθια φασιστοειδῆ κατασκευά-
ματα τῶν ἀσ γνωστικῶν τοῦ δημοτικῶ, πλούσια
ἀπό μηνύματα καί ἀξίες τοῦ συστήματος, γεμά-
τα ρυθμό καί "ἀξιώσεις".

"Ἀξιώσεις" τέτοιες, πού στεροῦν τούς κατα-
σκευαστές τους ἀπ' τούς προοδευτικούς τίτλους
τιμῆς πού τόσο ὁ Μαρκόπουλος ὅσο καί ὁ "Μύ-
ρης" ἀρέσκονται νά καταναλώνουν.

η κοινωνία δεν "καθαρίζεται": ΑΝΑΤΡΕΠΕΤΑΙ

**ΛΙΓΑ
ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ**

Τώρα τελευταία γίνεται άρκε-
τός λόγος για την οικολογία,
τίς οικολογικές ομάδες, τό ά-
ντίστοιχο πρόβλημα καί μάλι-
στα στην Ελλάδα πού ύποτίθε-
ται πώς δέν είχε τέτοιου εί-
δους προβλήματα μιά πού ή ά-
νάπτυξη του καπιταλισμού δέν
της τό "επέτρεπε". Αυτό σημαί-
νει πώς ή κατάσταση έχει άλ-
λάξει, ό "γαλανός ουρανός" καί
ή "καθαρή θάλασσα" είναι πα-
ρελθόν, μπορεί έως μέλλον, ό-
μως σίγουρα όχι παρόν.

Ακόμα φαίνεται πώς ή αντί-
ληψη για την υπέρτερη σημασί-
α των "πολιτικών" προβλημάτων
(ΕΟΚ, ΝΑΤΟ κλπ) άρχίζει νά έ-
ξαλείφεται κι έρχονται στην
επιφάνεια τά άμεσα κοινωνικά
προβλήματα πού ζητούν έπιτα-
χτικά μιά λύση.

Πραγματικά ό Σαρωνικός θεω-
ρείται πιά νεκρή θάλασσα, έδώ
καί άρκετό καιρό ή Αθήνα κα-
λύπεται από τό "νέφος", τά ά-
πόβλητα πετρελαίου γέμισαν κ
τή Πύλο, οι χαβούζες έξακολου-
θούν νά είναι πρόβλημα...

"Όμως αυτά είναι όσα έχουν
γίνει λίγο-πολύ γνωστά. Αλλά
υπάρχουν καί γεγονότα πού συ-
νέβησαν περνάνε στά ψιλά των έ-
φημερίδων παρ'όλο πού οι συν-
έπειες τους είναι άνυπολόγι-
στες.

Τά τελευταία έκατό χρόνια,
τό διοξειδίο του άνθρακα εί-
ναι αύξημένο κατά 25% κ προ-
βλέπεται μέσα στόν 20ο αιώνα
νά διπλασιαστεί.

-Υπάρχει μεγάλη πιθανότητα
(οι έρευνητές τό περιμένουν)
νά παρατηρηθεί τό "φαινόμενο
του θερμοκήπιου". Συμφωνά μέ
αυτάτά καυσάεργα δέν αφήνουν
νά διασκορπιστεί ή πιγκδόμια
θερμότητα στο διάστημα μέ ά-
ποτέλεσμα νά αύξάνεται ή θερ-
μοκρασία. Έτσι οι πόλοι λυώ-

νουν καί πλημμύρες θά σκεπά-
σουν τίς παράκτιες περιοχές,
κι έως όχι μόνο αυτές.

-Η συσσώρευση άπορρημάτων,
πού δέν άποσυντίθονται βιολο-
γικά έχει αύξηθεί κατά πολύ,
έτσι ώστε ή γη σάν ζωντανός
όργανισμός δέν μπορεί νά τ'ά-
ντέξει.

-Τά ύπολείμματα από μόλυβδο
παρασιτοκτόνα κ τοξικές ούσί-
ες στά τρόφιμα παραμένουν μέ
σα στην άτιμόσφαιρα μεγαλώνο-
ντας τή μόλυνση κ τους κινδύ-
νους.

-Τά πυρηνικά έργοστάσια μπο-
ρούν νά καταστρέφουν όλόκλη-
ρες γενιές άνθρώπων προκαλώ-
ντας τερατογεννήσεις. Τό αυτό
κάνουν καί οι άτομικές βόμβες.

-Τά ηλεκτροπαραγωγικά κ πυ-
ρηνικά έργοστάσια μέ τήν άπο-
βολή του ζεστού νερού στά πο-
τάμια στις λίμνες καί τίς έκ-
βολές βλάπτοντας τήν άναπα-
ργή καί τίς φυσικές λειτουργ-
γίες των φαιών καί δημιουρ-
γώντας άλλες (φυτά νερού παρό-
μοια μέ τά φύκια) πού μεγαλώ-
νουν καί καλύπτουν τεράστιες
επιφάνειες βοηθώντας-μέσα σ
άλλα-καί τήν αύξηση βακτηρί-
διων καί μικρόβιων.

...κι αυτά είναι μονάχα ένα
μικρό τμήμα...

Μπροστά σ'αυτή τή κατάσταση
ή άδιαφορία ή ή ύποταγή ίσο-
δυναμεί μέ ύπογραφή θανατικής
καταδίκης. Έδώ δέν έχουμε ζή-
τημα καλύτερης ή όχι ζωής. Τό
πρόβλημα είναι: έπιβίωση ή ά-
φανισμός.

Μερικοί "οικολόγοι", γνήσιοι
λακέδες της έξουσίας, συσκοτί-
ζουν ή άποσιώπουν τά σημαντι-
κότερα χαρακτηριστικά του ζη-
τήματος προτείνοντας ήμίμε-
τρα πού μπορεί μέν νά λύσουν
ένα κομμάτι του προβλήματος,
δέν εξαλείφουν όμως τό θέμα.

"Όπως ακόμα κι αν τό "νέφος"

φύγει, ή τά πυρηνικά έργοστά-
σια δέν εγκατασταθούν έδώ, οι
έξοντωτικοί ρυθμοί έργασίας,
ή μόλυνση, ή αίσχροκέρδεια ά-
κόμα καί στά φάρμακα, τά φάρ-
μα φάρια, οι χαβούζες, τό θειά-
φι πού πνίγει τή Δραπετσώνα,
ή καθημερινή μιζέρια θά εξα-
κολουθούν νά υπάρχουν. Αυτό,
σίγουρα δέν σημαίνει πώς δέν
δίνουμε τή μάχη σέ κάθενα ά-
π'αυτά τά ζητήματα "ζωής ή ά-
φανισμού". Σημαίνει πώς έξέρου-
με ότι τό σιχακεριμένο συγκε-
ντρωτικό έκμεταλλευτικό κ ά-
πάνθρωπο σύστημα δέν είναι έ-
φικτό νά δώσει λύση στά προ-
βλήματα. Μόνο μιά κοινωνία ά-
ποκεντρωμένη, χωρίς καταπίεση,
ίεραρχίες, έκμετάλλευση κ κα-
ταστολή είναι σέ θέση νά φέ-
ρει "τόν έξανθρωπισμό της φύ-
σης καί τήν φυσικοποίηση του
άνθρώπου" (Κάρολ Μάρξ).

Έτσι ή λύση δέν είναι μόνο
ό άέρας ή ό ήλιος, ή τό νερό.

Η φύση διδάσκει πώς μόνον ή
ποινιλία έξασφαλίζει τή ζωή
των ζωντανών οργανισμών. Η ά-
ποκεντρωμένη κοινωνία θά ναι
σέ θέση νά έκμεταλλευτεί αυ-
τές τίς πηγές δημιουργώντας
συνθήκες άληθινής ζωής κι ό-
χι έπιβίωσης, χωρίς νά προξεί-
νει παράλληλα νέα προβλήματα.

Έδη στις άλλες χώρες έχουν
με κινήματα πού διεκδικούν
μιά τέτοιου τύπου κοινωνία.

-Στή Δ. Γερμανία: 100.000 άν-
τιπυρηνικοί σέ διαδήλωση στό
Λυμβούργο.

-Δημιουργία "χωριού" σέ χθ-
ρο πού προοριζόταν για άποθή-
κευση πυρομαχικών.

-ΗΠΑ: κατάληψη πυρηνικών βάσε-
ων από διαδηλωτές.

-Ισπανία: Οι Βάσκοι δέν πλη-
ρώνουν ήλεκτρικό διαμετρωτό-
μετρον για τή προσπάθεια άνέ-
γερσης πυρηνικού σταθμού.

-Ιαπωνία: Κατάληψη άεροδρό-
μιου από άγρότες καί φοιτητές

Βρισκόμαστε στη δημιουργία ενός κινήματος όπου οι άντε-ξουσιαστικές έννοιες για ίσο-ροπημένη κοινότητα, για πρόσω-πο μέ πρόσωπο δημοκρατία, για ανθρωπιστική τεχνολογία και για μία αποκεντρωμένη κοινω-νία ανήκουν όχι μόνο στα με-γάλα όνειρα του ανθρώπου για το μέλλον, αλλά αποτελούν τώ-ρα τις προϋποθέσεις της αν-θρώπινης επιβίωσης (MARRY BOOKSHIN).

Κι είμαστε ακόμα στην αρχή.

ΚΟΜΙΚ Σ: "μιααθωα ιστορία"

ή «δύναμη» κοντά σου! στη βία, στο θάνατο, στο χάος

για την αστρική επιβίωση!

ΛΙΓΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ...

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΟΜΙΚΕ
ΕΞΩ ΑΠ' ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Κόμικς είναι εικονογραφημέ-να κείμενα που συνδυάζουν τρ-λδογ και τήν εικόνα.

Αυτός ο συνδυασμός είναι σί-γουρα πολύ παλιός και τόν ε-χουμε και στην αρχαία 'Ελλά-δα και στην Αίγυπτο. 'Η καθα-ρή όμως μορφή αυτού που όνο-μάζουμε κόμικς παρουσιάστηκε στις αρχές του αιώνα μας, και ήταν "γέννημα" των γελιογρα-φιών που λίγο πιά πριν αρχί-σαν να εμφανίζονται στις έφη-μερίδες της τότε εποχής.

Πατρίδα των κόμικς ήταν η Α-μερική και πολύ αργότερα υί-οθετήθηκαν και προσαρμοστή-καν στην Ευρωπαϊκή κουλτούρα. Όπως και οι γελιογραφίες, σκοπό τους είχαν να χαρίζουν τó "γέλιο" και τή "διασκέδα-ση" μέσα σ' ένα συντηρητικό & οικογενειακό πλαίσιο. Αυτό τ-σχυε μέχρι τó 1930. Από τότε και μετά διακρίνονται σέ δυό κατηγορίες: στά αστυνομικά, τά υπεράνθρωπα και τά υπερκόσμι-α (SUPERMAN κλπ).

Εκείνα όμως τά αστυνομικά κόμικς δέν έμοιαζαν απόλυτα μ' αυτά που έμελλε ξέρουμε σάν τέτοια. Κατάγγελλαν τήν ζούγ-λα τής αμερικάνικης κοινωτι-ας και ζητούσαν μια λύση μέ-σα από κάποια δικαίωση.

Από τó 1950 τά κόμικς αρ-χισαν να περνούν από λογοκρι-σία μια που είχαν μεγάλη απή-χηση στόν κόσμο που ζούσε σέ μια περίοδο όπου τó κάθε τι ελέγχόταν και απαγορευόταν σ-αν "υποπτό και επικίνδυνο".

Όλοκληρα κείμενα κόβονταν ή διώκονταν οι συγγραφείς έπει-δή λέξεις μπάτσος ή μπασίνα περνούσαν σαν παράνομες, άσχετα μέ τó υπόλοιπο κείμε-νο. Έτσι έχουμε κάμψη για 10 χρόνια περίπου.

Αργότερα τά βρίσκουμε ξανά σαν έκφραση του άντεργκράουν κινήματος μέ θέματα σχετικά μέ τή καταπίεση σ' όλους τούς χώρους κι απ' όλες τές μεριές έκκλησία, οίκογένεια, κράτος.

Πεθαίνοντας όμως τó UNDEE-GROUND ή αστρική τάξη 'Ιδιοποι-ήθηκε, τόσο αυτό όσο και τά

κόμικς όπως έκανε και μέ τó ναρκωτικά, τά μπλού-τζίνς και τού σ χίππυς. Έτσι μετά τó 1972 άρχισε νά δημιουργείται μια νέα κατάσταση μέ τή και-νούργια επίθεση τής κυρίαρ-χής ιδεολογίας απ' τή μια και τή δημιουργία μιās νέας μορ-φής κόμικς από άτομα έξω από προκαθορισμένες νόρμες, μέ κα-θαρή άποψη για τά προβλήματα τής καθημερινής ζωής.

ΤΑ ΚΟΜΙΚΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στήν 'Ελλάδα όμως δέν έχουν έξειχτεί έτσι. Από τόν "Πί-πη τόν πάπια" και τόν "Τάκη τόν κουκού", έκφραστές μιās κατάστασης που επικρατούσε & στήν 'Ελλάδα από διαφορετική σκοπιά ó καθένας, μέχρι τά 'νέ-α "φρούτα", αποτέλεσμα τής τά-σης για προσαρμογή στά "εύρω-παϊκά και αμερικάνικα πρότυ-πα" (στυλ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΑΓΟΡΓΙ ή & SPIDERMAN) έλειπε αυτό τó "κά-τι" που θά έκφραζε τó νέο μέ-σα στά κόμικς.

Η κατάσταση αυτή φαίνεται ν' αλλάζει τά τελευταία χρόνι-α μέ τή ΚΟΛΟΥΜΒΙΑ στήν αρχή και κάμποσα άλλα αργότερα.

Φυσικά βρέθηκαν και κάποιοι που έκμεταλεύτησαν τó φάσμα για ένα ΑΛΛΟ κόμικς περιοδι-κό και πρόβαλαν γενικά "θύβο-λογίες τής 9ης τέχνης" όπου παρόλληλα μέ τή καταγγελία τής καθημερινής μιζέριας "φι-λοξενείται" και τó κόμικς ό-που παρουσιάζεται ó "κόσμος & άθως" αμερικάνος στρατιώτης ν' αντιμετώπιζει τόν "κακό, σκ-αχημο και αίμοσταγή κίτρινομορ-φ".

Όμως ένα περιοδικό κόμικς, δέν είναι ΜΟΝΟ τέτοιο. Έχει τεράστιες δυνατότητες νά χρη-σιμοποιηθεί τόσο από τή μια, όσο και από τήν άλλη πλευρά.

Η "άγτικειμενική φύση" του, δέν είναι τίποτα άλλο παρά έ-νας τρόπος νά συγκαλύπτονται οί άμτιθέσεις. Τά προβλήματα που πιάνει είναι σημερινά, ά-ρα είτε τó θέλει είτε όχι, έ-χει νά πάρει μια θέση. Τό πρό-βλημα είναι ποιά θάναί αυτή: Έξοραϊσμού και άποσιώπισης

τής πραγματικότητας, ή στόση κριτή και άμφισβητή τών ρό-λων και τών αστρικών αξιών;

Προσοχή λοιπόν στις άπομμή-σεις. Η ένσωμάτωση είναι μεγά-λος κίνδυνος.

νό". Αυτό τό καταφέρνει πάντα πότε μέ τίς υπεράνθρωπες δυνατόειες του, πότε μέ τεχνοκρατικά μέσα καί ψευδοεπιστημονικές γνώσεις καί πότε μέ τή μεγάλη του έξυπνότητα. Κι άλλοτε μέ τή βωχθεία τής "καλής" αυτωνθρώπου πού βρίσκεται στό πλευρό του έμμεσα ή άμεσα έπειδή κι αί δύο έχουν τόν ίδιο στόχο: "ΝΑ ΠΡΟΝΤΙΣΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΚΑΛΟ ΓΙΑ ΤΟ ΧΥΠΗΜΑ ΤΟΥ ΚΑΚΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΓΕΝΟΣ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑ".

Υπάρχουν όμως φορές πού τό αλφειά μας νά προσανίζεσαι ή νά υποφέρεις. Αλλά παρ' όλη αυτά τά ημετέρα στό τέλος πάντων κερνάζει. Κι αυτό γάρη στή σύνταξη σου, τήν μέση συντάξη σου ή τή συντάξη του καί τόν καλυμμένη του ποσόχρονα.

Και ή συμπόρεση γιό τόν Ηρόδοτο καί μεγάλους. Ό, τι ελπίσες κέρνει "αυτός" άδικησάλας ή τήν νομιμοποιείται γιό τήν άπορίη πού τήν φέρει καί τήν άνταρση του "κακού". Η γρήγορη άφαιση, ή πονηρία του, ή τρυφερότητα, ή έλπίη είναι πάντα ή πονηρία ή τρυφερότητα γιό νά "προστατέψει" τούς απροστάτευτους, τούς καλούς πού νοιώθουν άδύνατοι, τίς γυναίκες, τήν άνήλικη μέρα.

Ένώ γυρίζουν οι πεχίδες, ένας μεγάλος διευχαρισμός φαίνεται νά γίνεται: τών "ΑΚΗΡΩΣ". Χουμε τούς καλούς καί τούς κακούς, τούς άσπίους καί τούς άσχημους, τούς άσπέρους μέ καί τούς τριπλάσιους, τούς άνταρτές καί τούς άδύνατους, τό καλό καί τό κακό παιδί, τούς "καταίους" καί τούς "άνθρωπικούς".

Όλα αυτά δίνονται μέ τέτοιον τρόπο πού νά φαίνονται φυσικοί διαχωισμοί, κανόνες ή αρχές καί θάνατο κανείς ή

μέ τούς μέν ή μέ τούς δε. Έτσι ή άναγνώστης έχει δύο άδύνατους: "Η θά γίνει ή "καταίος", ή "ένος", ή ένα τίποτα, ή ή καλός ή ή κακός, ή τό γεράκι ή τό πρόβατο.

Φυσικά κανείς δέν θέλει τόν ρόλο του προβάτου-μ' όλο πού ακούει καί μ' αυτή του τήν έπιλογή δέν κάνει τίποτα περισσότερο άπό τό νά μεταβάλεται σέ πρόβατο τής άστικής ιδεολογίας-κι έτσι ή καθένας θέλει νά μοιάσει στόν ΕΝΑΝ, στό ΜΟΝΑΔΙΚΟ.

Ός θά γίνει αυτό; "Αν ό ήρωας είναι άντρας θά έχει νόνο του τή άδιαφιλονίκητη σφραγίδα του "άνδρισμού του". Τρυφερότητα καί πλάτη μέ, γερή γροθιά, έξυπνότητα, αλλά καί εκληρότητα. "Αλλά λόγια: "Πανέμορφος γκούερος".

Έν πάλι πρόκειται γιό ήρωίδα, σίγουρα πρώτα ό' όλα είναι ή συρρη, πολύ ύμορφη, σεξόμορφη, μέ υπερτονισμένες καμπύλες, καί πάντα θά βρίσκεται κάτω άπό τή προστασία του ΑΛΤΡΑ. Έτσι θά είναι τό γλυκό θηλυκό.

Όποιος δέν έχει τή "προσόντα" αυτή, τότε είναι άποτυχημένος. ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑ, ΟΥΤΕ ΑΝΤΡΑΣ.

Αλλά όμως γιό: -ΑΝΤΙΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΡΕΣΒΕΙΣ ΘΕΡΓΕΣ -ΚΑΡΣΤΕ ΤΟΝ ΑΤΛΑΝΤΑ -ΔΕ 2ΜΕΡΙΩ -ΕΙΣΟΤΕ ΣΤΗ ΣΙΓΜΗ -ΑΠΟΧΤΗΣΤΕ ΣΙΧΙΣΤΟ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΚΟ ΣΩΜΑ -ΕΧΕΤΕ ΟΜΟΡΦΙΑ ΜΑΛΛΙΑ..

..βοηθαίν οι διαφημίσεις πού βρίσκονται στό κόμικς. Όπότε όν οι άναγνώστες δέν μπορούν νά γίνουν άπόλυτα όμοιοι τών ηρώων, μπορούν όμως εύκολα νά τούς τροποποιήσουν, φέρνοντας τούς στό μέτρο τους, διατρού-

ντας πάντα τή νοοτροπία τους καί τά χαρακτηριστικά τους.

Ρίχνοντας μιό ματιά τώρα σέ "κοριτσιτικά" κόμικς θά καταλάβουμε πώς ή ΗΡΩΙΔΑ μοιάζει σέ πολλά σημεία μέ τό "ΗΡΩΑ". Όμως έχει ένα μεγάλο καί σοβαρό μειονέκτημα: Είναι γυναίκα, κι αυτό τονίζεται ίδι αίτερα μέ τό μακιγιό της, τό φανταχτερό ήμιντύσιμό της, τή κουκλιαστική γενικά άπεικόνισή της. Παρ' όλο πού είναι βίαιη καί έχει δύναμη, πότε δέν μπορεί νά σταθεί στό ίδιο ύψος μέ τό "συνάδελφό" της ΗΡΩΑ. Είναι πάντα κάτω άπό τήν προστασία του ή καί τήν άδιαφορία του, εκδηλώνοντας τση ύποταγή πού φανεώνει καθαρά τήν κατωτερότητά της μ' ένα.. άπόλυτα φυσικό τρόπο.

Ακόμα κι όταν δέν παρουσιάζεται έντονα σάν ένα "ποητό θηλυκό", γίνεται ή μητέρα, ή νοσοκόμα, ή καλή δασκάλα, ή πομονετική, τρυφερή καί άπροστάτευτη κοπέλλα πού ζηλεύει νοικοκυρεύει καί ύπακούει.

Όλα αυτά τά χαρακτηριστικά τών κόμικς βέβαια δέν παρουσιάζτηκαν τυχαία καί ούτε άναπακρίνονται σέ μιό "φυσικό" καί "ανάποφευχτη" κατάσταση τήν καί ταλίστική κοινωνία, ή ήρωισμός συνδέεται μέ αυτό πού λέμε "ομορφιά". Η έξωτερική εμφάνιση παίζει ένα βασικό, τό βασικότερο ρόλο κι είναι φυσικό, μιό πού τήν εκμεταλλεύεται τση τήν βολεύουν καλύτερα οι άνδρωποι χωρίς μυαλό καί γνώσεις. Ό ήρωας μέ τό μικρό κεφάλι καί τό τεράστιο σώμα δέν έχει ίδιαίτερα πνευματικά ένδιαφέροντα. Τό μοντέλλο πού προσπαθούν νά μέσ επιβάλλουν οι άσσοί δέν θάπρεπε βέβαια ή κανένα τρόπο νά μάς προ-

τρέπει στο νύ σκεφτόμαστε.
"Ετσι οι ήρωες προτιμούν τη
"δρόση" κι αποφεύγουν την
"νυσυλταύρα".

Η ετήνη υπέρση του ΗΡΩΑ του
ΕΜΟΣ και κεντρικού προσώπου
αντικαθρεφτίζεται η ιδεολο-
γική αντίληψη για το "ΕΓΩ"
στο κέντρο του κόσμου". Εν-
σχύεται ο αυτοκράτορας και ο
έγωισμός, τα βασικά δηλαδή
στηρίγματα της κατικής ιδεο-
λογίας. Υποβιβάζονται τα
κοινωνικά προβλήματα σε προ-
σωπικά και ψυχολογικά κι ε-
τσι το νόμο που δίνεται στο
ανθρώπινο είναι η ομολογία
αυτού προσωπικών και ψυχο-

λογικών κριτηρίων. Ο νόμος
ψάχνει για κοινωνικό αντί-
τι. "Ετσι εξαλείφεται κάθε κοι-
νωνικός ηρωϊσμός και
τό ότομο γίνεται ο κινήτης
ο μοχλός της ιστορίας.
Παραλαμβάνουν, έτσι, οι
λόγοι ο ψυχολογισμός και ο
πατριωτισμός, που κυριαρχή-
σε μέχρι τώρα, από την
αυτική ενα κι από τις προ-
γούμενες εκμεταλλεύτριες τά-
ξεις. Μεταδίδεται πάλι "φωσι-
μός νέος", μέσα από διάφορες

χοντροκομμένες ή έκλεπτομε-
νες μορφές ή υποταγή των άου-
νάτων στους δυνατούς της γυ-
ναίικας στον άντοκα, του μαύρου
και κάθε άλλης μειονότητας
στον λευκό και την εξουσία
του.

Παράλληλα κυρίσχο συστατι-
κό των κόμικς είναι η βία.

του με τη σειρά της χωρίζε-
ται στην καλή και στην κακή
έση. Α' αυτή του καλού ΗΡΩΑ
και στην άλλη, των κακών αντι-
δύλων του. "Ετσι σιγά-σιγά δι-
αφορεώνεται η αντίληψη ότι
η βία της εξουσίας (έση, των
λίγων) είναι καλή, ενώ η βία
των υπόλοιπων, του λαού είναι
κακή. Η πρώτη βράσκαται στα
λουκία της νομιμοποίησης, ενώ
η δεύτερη στην απρανομία. Κι
αυτή η νομονομία είναι αντι-
καθρέστημα των καπιταλιστι-
κών δομών μίας και οι λίγες,
η εξουσία δεν μπορούν να έπι-

βιώσουν με άλλο τρόπο εκτός
από τη βία πάνω στους κατα-
πιεσμένους. Μ' αυτόν τον τρόπο
προσπαθεί ο καπιταλισμός να
καλύψει την κρίση του, με την
καλλιέργεια της ανοιχτής ή
καλυμμένης καταστάλης.

Ταυτόχρονα προβάλλονται συν-
ψυχολογικά τοις οι διαχωρι-
μοί ανάμεσα σε ανώτερους και
κατώτερους, στον άρχηγό και
στην έβουλη μάζα, στους λίγους
που εξουσιάζουν τους πολλούς.
"Οπότε το μόνο που έχουμε να
κάνουμε είναι να λουφάσουμε
στη θέση μας περιμένοντας
πάντα κάποιον έξω και πάνω
από μας, να μας φροντίσει και
να μας προστατέψει, έστω έμει-
μή έχοντας τις ικανότητες
του ΗΡΩΑ είμαστε άνίκανοι να
δράσουμε από μόνοι μας, είτε
να του μοιάσουμε, να διακρι-
θούμε, να ξεχωρίσουμε, να φτώ-

σουμε ή να γίνουμε κάποι-
οι. Και σίγουσα δεν έμπορο-
σε με καλύτερο τρόπο η όσπι-
κή τάξη να μας αποκαταστή-
ρε τέτοις εύκολοι όντες. Ένας
παράδειγμα της χοντροκομμέ-
της κόμικς πλαστεϊκής κυκλο-
φορίας δεν κάνουν τίποτα άλ-
λο από τή να αντιστρέψουν τις
έξτες και τις πόπτες ήθικές
της καπιταλιστικής κοινωνί-
ας.

Ετσι όσα δεν μπορούν να τό
καταφέρουν ή οίκογένεια, ή
έκκλησία και τό σχολείο τό
κόμικς ήλθεν να τό έπι εύχουν

... ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ...

Όταν λαμε όομη της κοινωνίας
δεν εννοούμε τίποτ' άλλο παρά
τον τρόπο που δονομαστέ μετά
ξυ μας, τον τρόπο που ερχόμα-
στε σε μια καθημερινή επαφή.
Και αυτός ο τρόπος στη συγ-
χρονη κοινωνία χαρακτηρίζεται
από έντονη βία, υποκρισία, εκμε-
ταλληση, φόβο και ανταγωνισμό
επειδή αυτοί που τον έριζουν
και τον καθορίζουν έχουν κάθε
λόγο να προτιμάνε και να εκ-
διώκουν αυτές τις καταστάσεις
σε θεμελιούς λίθους της κοινο-
νικής ζωής.
Εμείς λοιπόν οι μαθητές και ο
λοι οι νέοι γενικά, σε παίνομε
για μέλη του κοινωνικού συνόλου
λως, πρέπει να γνωρίσουμε καλά
αυτές τις σχέσεις και να κει-
στούμε για την ορθότητα και
την ανεγχή της ύπαρξής τους.
Σ' αυτό μας "βοηθάει" οι δύο
βασικότεροι εκπαιδευτικοί μη-
χανισμοί: η οικογένεια και το
σχολείο. Ο σκοπός αυτών των δύο
συνιστάται στο να διαμορφώσουν
κατάλληλα τα δύο κυρίαρχα εν-
στικτά μας, το φαί και το σεξ,
έτσι ώστε οι εκδηλώσεις να
μην εκθέτουν σε κινδύνο την
"κοινωνική τάξη".
Για το πρώτο απ' αυτά την εν-

στικτωδίκη αναγχή του φαγητού
(ένστικτο της απολαυής) κατά-
το διανοούμενεστερο) μας' κατά-
σκευάζουν εργατικούς εξαγγελμα-
τίες-φλισταμένους, προξισταμένους
εργάτες, αφεντικά- δινοντας μας
για ακοστήθιση ένα σωρό γνώσεις
αχρηστες για μας, χρησιμες για
την εξουσία.

Για να διαμορφώσουν τώρα το αλ-
λο μας ένστικτο, το σεξουαλικό,
έτσι ώστε οι προσωπικές μας ε-
παφές να μην γίνουν έκανες να
σπασουν τους τοίχους της μονα-
ξίας που μας περιβάλλουν και οι
ερωτικές μας σχέσεις να μη βγουν
έξω από τα καλούπια της επιβαλ-
λομένης ήθικής, δημιουργούν κα-
ταστάσεις που όλοι έξερούμε. Εί-
ναι κλασσική η σκηνή που η
[Γχρονη ή Ιέχρονη κοπέλα μπαί-
νει στο σπίτι της στις 9.05 το

βράδυ και όχι στις 9.00, όπως ε-
πρεπε, και αντιμετώπιζει έναν
εξαλλο πατέρα που της λέει σε
στοργικό τόνο: "Μωρή που γυρι-
σεις τέτοια ώρα; Πουτάνα θα σε
κάνω εγώ;" και της τραβάει ένα
ΒασκοΦύλο για το καλό της.
Και όλα αυτά τα παραμυθία
για την παρθενία την τιμιότητα
το χαλί, την περίοδο, την εκ-
τρωση. Όλα αυτά τα παραμυθία
για τα γεννητικά μας όργανα
και για κάθε όργανο ηδονής.
Όλο αυτό το παραμυθί για τον
ερωτικό σαν μια μηχανική πράξη
που επαναλαμβάνεται δύο φορές
τη βδομάδα μέσα σ' ένα σκοτει-
νο δωμάτιο με τον μοναδικό, ι-
σοβίο και αντίθετο φίλο
"συντροφο" με κυριο σκοπό την
τεκνοποίηση. Όλα αυτά τα παρα-
μυθία που δημιουργούν ένα αφο-
ρητο κλίμα σεξουαλικής κατα-
στολής για το νέο άτομο που ε-
χει ιδιαίτερα άμεση αναγχή να
απαντήσει πραχτικά και θεωρη-
κά σε πολλά ερωτηματικά.
Η τρομοκρατία των γονιών, της
γειτονίας, των γνωστών, ακόμα
της ίδιας της συνειδήσης (ή
χειρότερη περίπτωση).
Σαν αναγκαστική λύση λοιπόν η
τόσηνα κι ο αναντιστοχός. Ο άννα

νισμός σαν υποκατάστατο και ε-
χι σε προσπάθεια γνωριμίας με
τον εαυτό μας. Ενώ για το αγό-
ρι υπάρχει και το μπουρδέλο,
"προνομίο" που παραχωρεί η κοι-
νωνία στους αρσενικούς για να
καρφωθεί βαθιά μέσα τους ο συ-
σχετισμός γυναίκα-πούτανα κι
ετσι ώστε όταν έρθει η σειρά
τους να εξουσιάσουν να το κά-
νουν έχοντας ολό το κατάλληλο
υποβαθρό.

Αλλά τα πράγματα ίσως να μην
είναι πάντα έτσι ακραία ή κα-
λύτερα ίσως να μη φαίνονται
πάντα έτσι ακραία. Μερικοί α-
πό μας ίσως μπορούν να γυρί-
σουν σπίτι στις 12 και στις 1
ή να μη γυρίσουν και καθόλου,
ίσως έχουν ξεπεράσει ενδοια-
σμούς όπως αν θα κάνουν ερωτά
μεσποιον γουσταρούν, στο βαθμό
που είναι δυνατό, ή αν θα παρ-
ουν χαπ. Η κατάσταση όμως στο
βαθός ίδια κι απαράλλαχτη:
βασανιστική απομόνωση, αδυναμία
επικοινωνίας με τους γύρω, ένας
αστρονομικός αριθμός από αδιέ-
ξοδα, ένα λουρί που σου τυλίγει
το λαιμό και ώρες ώρες σφίγγει
λυσσασμένα, ανυπαρξία ουσιαστι-
κών σχέσεων.

Και για να ξεφυγεις λίγο,
τα τοίγαρα τ'ονα πίσω απ' τ' αλ-
λο, κανένα μπουκαλι μαυροδάφ-
νη, μια χουφτά TAVOR, κάποια
κουβεντά με κάποια φίλη. Κι
όλα αυτά για να ξεφυγεις. Αλ-
λη μια ψευδαισθήση μέσα στις
τούρες. Κι αν κάποτε βρεθεί κά-
ποιος ή κάποια που θα σε κα-
ταλάβει λίγο περισσότερο και
δεις μερικές δυνατότητες επι-
κοινωνίας, τότε πεφτεγ με τα
μουτρα σε μια κλειστή και α-
ποκλειστική σχέση που σκαει
σα σαπουνόφουσα ένα βράδυ,
επειδή δεν μπορεί ν' αντέξει
άλλο τα απώθημένα της οικογε-
νειακής σου ζωής.

Μεγα λοιπόν το λουκι της
καθημερινής παρακμής και ση-

φης. Μπρος η καταστροφική μο-
ναξία, πίσω η ανεπαρκεία της
μονογαμικής σχέσης. Κάθεσαι
εκεί που βρισκόσαι. Άλλα που
βρίσκεσαι;

Απ' την άλλη μεριά το σχο-
λείο, που δεν απαιτεί απλά
και μόνο να διαβάζεις και να
υπακούς στον καθηγητή αλλά
παρεμβαίνει βίαια στις προσω-
πικές σχέσεις. Έχει σα σκοπό
να σου ορίσει ένα συγκεκριμέ-
νο ρόλο και να σε πείσει ότι
τον αποποιώσες πλήρως.

Οι καταστάσεις που δημιούρ-
γει (διαχωρισμοί σε καλό και
κακό, εξυπνο και βλάκα) σε υπο-
χρεώνουν να βλέπεις και τον
εαυτό σου και το συμμαθητή,
σα ρόλο και όχι σαν άνθρωπο,
και συνεπώς οι σχέσεις που
εχεις μαζί του είναι σχέσεις
ρόλων κι όχι ανθρώπων. Αν έ-
χεις μόνο συμμαθητές του ίδι-
ου φίλου η κατάσταση είναι
ακόμα χειρότερη. Μέχρι μια
πολύ προχωρημένη ηλικία έχεις
μυθοποιήσει και αγνοείς βα-
σικές ψυχικές και σωματικές
λειτουργίες του αντιθέτου
φίλου, σε πολύ μεγαλύτερο βαθ-
μό απ' ότι τις δικές σου, ενώ
υπάρχουν φοβερές πιθανότητες
να έχεις για όλη σου τη ζωή
προβλήματα επικοινωνίας μ' αυ-
τό, πολλά περισσότερα απ' ότι
αν πηγαίνες σε μικτό σχολείο.
Παράλληλα μεταξύ των συμμα-
θητών ή συμμαθητριών υπάρχει
μια έντονη και λανθάνουσα
ομοφυλοφιλή επιθυμία η οποία
καταπνίγεται από τη συνειδη-
τή ηθική που έχει επιβληθεί
κι. που αποκλείει την ομοφυ-
λοφιλή σχέση.

Στο μικτό σχολείο τώρα υ-
πάρχει κάποια στοχευμένη ε-
παφή μεταξύ αγοριού και κο-
ριτσιού, η οποία, βεβαίως είναι
στοιχειώδης. Μέσα στην τάξη
από τη μια τ' αγορά, από την
άλλη τα κορίτσια, τα κορίτσια
με ποδιές, τ' αγορά με κοντά
μαλλιά, τα κορίτσια κάνουν
οικοκυρικά, το κηρύγμα του
θεολόγου περί θεϊκής εντο-
λής για αναπαραγωγή, το γνωμι-
κό του φιλόλογου "ο άντρας
γεννά, η γυναίκα τικτεί", η
φράση "δεν είσαι άντρας" δι-
νει και παίρνει. Τ' αγορά συ-

ζητάνε για γκομενές, τα κορί-
τσια για γκομενούς, πώς θα ρί-
ξει ο ένας τον άλλο, ποια τα-
κτική θα ακολουθήσει ο κάθε-
νας για να κάνει χρήση καποι-
ου αντικείμενου με ανθρωπινή
μορφή, γιτ να γίνει ο ίδιος
ένα σκευός που οι προσωπικές
του σχέσεις φυλακίζονται το
Σάββατοβράδυ σε κάποια ντι-
σκοτεκ, σε κάποιο σινεμα, σε
κάποια καφετέρια και τα συ-
ναίσθηματά του πνιγούνται απ'
τη ντεσκό και τις κουβεντές.

Η ιερή συμμαχία σχολείο-
οικογένεια ενωμένη όσο ποτέ
στο θέμα της σεξουαλικής μας
διαπαιδαγώγησης, δίνει σαν
απάντηση στις φυσιολογικές
μας ανάγκες για ανθρωπινή
επικοινωνία και ερωτική απο-
λαύση, την ωμή βία του ηθι-
κού νόμου και του κανόνα κα-
λής συμπεριφοράς. Θέλει να
κατασκευάσει άτομα που φορώ-
ντας τη μάσκα του κοινωνικού
ρόλου να καταναλώνουν και να
εμπορεύονται ανικανά για αι-
σθηση, φαντασία και (πραγμα-
τικά ωφέλιμη) σκεπή.

Βολισκόμαστε στη δεκαετία '50
'Ο πόλεμος της Κορέας έχει
δε τελειώσει και υπάρχουν οι
μονοκλιμάκιοι, πολιτικά και κοινωνικά
προβλήματα.

Η νύμφη τὴν δούλην ἔχει ἀν-
τιθέτως τῇ ἐκκλησιαστικῇ καὶ ἀν-
τιθέτως τῷ ἐκκλησιαστικῷ νόμῳ ὡ-
ς εἶπε ἡ κόρη. Ἡ ἐκκλησία τῆ
ἐκστρέφει καὶ ἀντιθέτως ἀντι-
θέτως τῇ κοινῇ καὶ ἀντιθέτως
νόμῳ. Ἐκστρέφει.

ΗΜΕΙΣ ΕΝΩΣΤΗ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΣ
RHYTHM & BUES, COUNTRY, ΡΟΚ &
ΤΟΙΣ ΕΛΕΓΕΙ ΕΝΑ ΝΕΟ ΚΙΘΑΡΙΣΤΗ
ΤΗΣ ΤΗΣ ROCK N' ROLL. ΟΙ ΚΑΡΤΕΣ
ΤΟΥ ΟΜΑΔΟΣ ΕΙΝΑΙ ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΛΑ-
ΦΑΖΟΥΝ ΠΑΛΑΙΤΕΡΑ ΚΑΙ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ
ΟΙ "ΠΑΤΑΧΤΗ ΜΕΛΟΔΙΑ" ΤΗΣ ΑΜΕ-
ΡΙΚΗΣ.

Στους πρώτους μουσικούς του
ROCK N' ROLL διακρίνονται 2 εί-
δη: Αύτους του μέ ρυθμύ ROCK
N' ROLL, τοιγουθούσαν "έρωτική"
τογαυδία της σεξικής δια-
ό "μεγάλος" ELVIS PRESLEY ο-
ποίτος για καταδόσεις άλλων
καλλιτεχνών σαν μέλος του F.
B.I (έφημερίδα τα "News") και
σ' αυτούς του μέσα απ'τή μου-
σική αυτή έκφραζαν την αντί-
δρασή τους σε κάθε τι που ή-
ταν καταπιεστικό.

Μετά εμφανίζονται οι BEATLES³ και η θύελλα που ξεσηκώσαν σ' όλο τό κόσμο με τ' "παιδικά" στην αρχή τραγούδια τους, και άπτον έδώ τελειώνει η α' περίοδος του ROCK.

Η 3^η περίοδος χρονολογικά έ
κτείνεται μέσα στη δεκαετία
60-70. Το ROCK σ' αυτή τη φάση
βρίσκεται σε συνεχή ριζοσπα-
στικοποίηση.

Εμφανίζονται πολλά συγκρο-
τήματα που τί τραγουδία τους
ήταν ενάντια στο πόλεμο, στο
σύστημα και σε κάθε μορφή κα-
ταπίεσης.

ΟΙ ΜΟΥ καλοῦν τὸν κόσμον σὲ ἐπανάσταση καὶ ὁ μαντιζέρ πιάνεται καὶ καταδικάζεται σὲ 10 χρόνια φυλάκιση γιὰ δῆθεν κατοχὴ μαριχουάνας.

Ο ΤΙΜ ΜΟΡΙΣΟΝ συλλαμβάνεται στο Μαϊάμι με τη κατηγορία της "προσβολής της δημόσιας αιδούς". Ο ίδιος γράφει ΟΙ ΓΕΡΟΙ ΓΕΡΝΑΝΕ ΚΑΙ ΟΙ ΝΕΟΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΥΝΑΤΩΤΕΡΟΙ. ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΜΑΣ ΠΑΡΕΙ ΜΙΑ ΒΑΘΜΑΔΑ, ΜΠΟΡΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ. ΑΥΤΟΙ ΕΧΟΥΝ ΤΑ ΟΠΛΑ, ΑΛΛΑ ΕΜΕΙΣ ΕΙΜΑΣΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ. ΘΑ ΝΙΚΗΣΟΥΜΕ-ΑΡ

TIME TON AFNA (FIVE TO C
SIX)

Ἡ βασιλεύσει τῆς Ἀγγλίας,
παρουσιάζει τοὺς BEATLES.
...καὶ μόνο ὁ JOHN LENNON ἐ-
πιστρέφει τὸ μετάλλο.

οἱ ΣΤΟΙΧΕΙΟΙ συλλαμβάνονται πρὸ νόμου κατὰ τὴν κατηγορίαν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ τὸ κόσμος σὲ ἐπανύστασιν.

Ἐκείνη ἡ γὰρ ἐποχή, ὅταν ἔγινον
αἱ πολλοὶ μεταλλάξεις, ὅπως ἦεν
τοῖς ἑσπερίοις, καὶ ποὺ συναντιῶνε
τὰ ἑλικά κροτάλια.

Ἀποκορύφωμα ὄλων αὐτῶν ἦταν
τὸ ROCKISTIK (γιατὶ ἑκατοντάδες
χιλιάδες ἄτομα συγκεντρώθηκαν
σ' ἓνα φεστιβάλ ROCK πού ἦταν
ΚΑΙ πολιτικὴ συγκέντρωση) ἀλ-
λὰ καὶ ἐκστάσεις τοῦ ROCK (γι-
αὐτὸ τὸ πνεῦμα ἔφτασε μέχρι τ-
μεῖ). Ἡ ἀντίστροφή, μέτρηση γι-
ὰ τὸ ROCK εἶχε ἀρχίσει καὶ τὸ
μεγάλο ἀτύχημα ἐρχομαί τὸ 71.

μέ τό θάνατο τριῶν ἀπό τοῦς
μεγάλους τοῦ ROCK, τοῦ MORRI-
SON, τοῦ HENDRIX καί τῆς JO-
PLIN.

Τό σύστημα είχε καταλάβει
ὅτι ἔπρεπε νά ἀφομοιώσει τό
ROCK ἀφοῦ δέν μπορούσε νά
τό φιμώσει.

Πραγματικά τὰ κατάφερε. Ἡ γ' ἐρίδος τοῦ ROCK ἔδωσε πολὺ λίγα παρά τίς προσπάθειες τοῦ PUNK καὶ τοῦ NEW WAVE.

OF WHO

[illegible]

TOM ROBINSON BAND

TO ROCK 'N' ROLL KAT
H ΔΙΚΑΕΤΙ Α ΤΟΥ '50

Τό ROCK 'N' ROLL πού γεννήθηκε, στά μέσα τῆς δεκαετίας τοῦ '50, ἀποτελέσει τό κύριο μέσο ἐπικοινωνίας καί ἑκφράσεως τῶν νέων πού προσέρχονται

κύρια από τα έργατικά και μεσοαστικά στρώματα. Οι νέοι της Αμερικής ζώντας σε μία κοινωνία ύψονίας (του έμπορεύματος μόνο), ένοιωθαν την πολλαπλή καταπίεση που άσκούσαν πάνω τους από κυβέρνηση, σίκογένεια, εκπαίδευση, δουλειά, στρατό. Όπου όμως υπάρχει καταπίεση εκεί μπορεί να υπάρξει και ύπάρχει αντίσταση. Και η γενιά "της ζούγκλας του μαυροτίνακα", άρχισε στο ROCK 'N' ROLL, τον τρόπο με τον οποίο άυ μπορούσε να εκφράσει υπεριορίιστα ότι ένοιωσε, διαχωρίζοντας παράλληλα τη θέση της από το κομμάτι των εντιμωυ πολιτών και καταναλωτών, από τον φιλύσηχο σίκογενειόρχη και από τις κυράδες της γειτονιάς με τα θάλια κουταρμπολιά τους. Άπ' ότι φαίνεται όμως το ROCK 'N' ROLL δέν ήταν μόνο μία μουσική: ήταν κι ένας τρόπος ζωής. Οι μαυνοίδητα έξεγερμένοι νέοι της εποχής άπέναντι στο καθωπευμένο του προσηυόυνη από σίκογένεια, σχολείο, παπάρδες, αντιπροαθέτουν το φουγάρι από το σπίτι τους, άπ' τη δουλειά τους, από παντού όπου νοιώθουν ότι δέν μπορούν να κάνουν το κεφαλιού τους. Ήπειρώ, έξεγύζοντας διαχρονικά το ROCK και τα διώματα κι νήματα που έμφανίστηκαν παράλληλα και μαζί μ' αυτό, θά μπορούμε άρκετες άμοιότητες, ένα στοιχείο που διαφοροποιεί τη μία γενιά από την άλλη είναι η έμφάνιση. Οι ρόκες της δεκαετίας πέν αντίθεση με τη συντηρητική έμφάνιση των γονιών τους προτιμούσαν τα ξεβαμμένα μπλού-τζίνς, τα πέτσινα σακάκια με τα σηκωμένα πέτα και τα χτενισμένα με μπριγιαντίνη μαλλιά, που κάθε άλλο από ένα "άξιοπρεπές" παρουσιαστικό τους έδιναν.

Έξεγύζοντας το ROCK το '50 σαν ένα κίνημα νεολογίας -έτσι πρέπει να δούμε το ROCK γενικά-δέν μπορούμε να το κατηγορήσουμε για κάποιο λάθος ή για κάποιο "στραβοπάτημα", κι αυτό γιατί δέν πρόκειται για ένα κίνημα με μία συνολική αντίληψη για τη κοινωνία και τους θεσμούς της: ούτε για ένα κίνημα που ασκαύσε κριτική σ' αυτή τη συγκεκριμένη κοινωνία. Θέβαινα υπήρχαν μερικά τέτοια σιρόματα, στο σύνολό του όμως δέν άποτελούσε τίποτε άλλο από μία αυθόρμητη αντίδραση των νέων σ' ότι δέν γουστάρανε, μέσα σε στενό πάντως πλαίσιο. Χαρακτηριστικό είναι ότι το μεγαλύτερο μέρος της άσαρέσκείας, όπως φαίνεται μέσα άπ' τα τραγούδια που μας έμειναν έκδηλώνεται ένάντια στους γο

νεύς: το κεντρικό δηλ. πρόβλημα, σύμφωνα με τους τραγουδιστές της εποχής έντοπίζόταν στο λεγόμενο χάσμα γενεών, που φυσικά ήταν ούτοπία. Γι αυτό, άλλωστε και ίδιοποιήθηκε εύκολα από το σύστημα και το μόνο που μας έχει μείνει άπ' αυτή την υπόθεση είναι η μουσική της, το ROCK 'N' ROLL το όποιο άποτέλεσε τη βάση στην όποία θά στηρίζονταν οι μετέπειτα καλλιτέχνες του ROCK.

Η ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ '60

Στις άρχές της δεκαετίας του '60 και συγκεκριμένα το 1962 στην Άγγλία, φτιάχνονται τα θρυλικά "Σκαθάρια", οι BEATLES, για να άκολουθήσουν άλλα "μεγαθήρια" της σύγχρονης μουσικής όπως οι ROLLING STONES, οι ANIMALS, οι WHO, οι KINKS κ.ά. Αυτή η ψάση της εξέλιξης του ROCK παρουσιάζει ένδιαφέρον μόνο για τον τρόπο που έπαιζάν τη μουσική τους τα συγκροτήματα και για τις διαφορές μουσικές φόρμες που έγκαινίασαν αυτά. Άφήνοντας τη δουλειά αυτή στους "είδικούς" μουσικοκριτικούς (χωρίς φυσικά να περιφρονούμε τη μουσική αυτή).

Στην άλλη πλευρά του Άτλαντικού, στην Αμερική, έχουμε μία κίνηση γύρω στο '65 και η όποια άφείλεται στην "είσ-

βολή" των άγγλικών όνομάτων στη χώρα. Τα παιδιά της εποχής δηλαδή, άρχισαν να φτιάχνουν μικρές μπάντες παίζοντας τη μουσική των παραπάνω συγκροτημάτων. Δημιουργήθηκαν έτσι οι πρώτες GARAGE-BANDS (συγκροτήματα του γκαράζ, έπειδή εκεί βασικά έκαναν τις πράβες), μ' έναν πρωτόγονο ήχο που συνδύαζε το ROCK 'N' ROLL, το RHYTHM 'N' BLUES και μία γρηγορύδα και σκληρύδα, μία βιασότητα, που θά τους έδινε την όνομασία τους: PUNK. Όσο κι αν αυτό φαίνεται παράξενο σε πολλούς τα συγκροτήματα αυτά είναι τα πρώτα που τους ταιριάζει η όνομασία αυτή. Όχι τόσο πολύ μουσικά, όσο θεματικά το άμερικάνικο PUNK της περιόδου αυτής παρουσιάζει μεγάλες άμοιότητες με την έκρηξη που σημειώθηκε στην Άγγλία το '76. Η σημασία της κίνησης αυτής έγκειται στο ότι άποτελεί το συνδυετικό κρίκο ανάμεσα στο ROCK 'N' ROLL και στο ROCK του Σάν Φραντσίσκο και όλων των άλλων συγκροτημάτων της Αμερικής. Μερικοί άντιπρόσωποι του είδους είναι οι FLAMIN' GROOVIES, οι STANDELL, και το άντεργκράουντ γκρούπ των 13 FLOOR ELEVATORS.

Έρχόμαστε τώρα στη σημαντικότερη άσση της μουσικής ROCK, από την άποψη ότι όικαιολογεί την όνομασία που της άποδώσαμε στην άρχή: ότι δηλ. το ROCK είναι μία έπαναστατική μουσική. Ο παραλογισμός του πολέμου του Βιετνάμ έδωσε την ευκαιρία να άναπτυχθεί σε πλαταιά βάση ένα κίνημα με άντιπολεμικό κύριο περιεχόμενο, το όποιο όμως ταυτόχρονα έβαζε θέμα κριτικής, άρνήσης και καταστοφής των παραδοσιακών θεσμών και δημιουργία νέων. Στη μουσική το κίνημα αυτό βοήκε την έκφραση του άπό τη μία στόν BOB DYLAN και στη JOAN BAEZ κι άπό την άλλη σε δυο τάσεις: στο ROCK της άυτικής άκτής και στο ROCK των μεγαλουόλων.

Άντιπροσωπευτικοί της δεύτερης τάσης υπήρχαν οι VELVET UNDERGROUND και οι MC5. Οι πρώτοι δημιουργήθηκαν στα άσφικτικά και πνιγνρό περιβάλλον της Νέας Υόρκης και μιλάνε για τα συναισθήματα που έχει η πού μάλλον δέν έχει ο άνθρωπος μέσα στ' μεγαλουόλεις, για τη μόνωση και την άπελπιστική μοναξιά του άνθρώπου που ζεί σ' ένα τέτοιο περιβάλλον. Αυτό το πράγμα το "βγάζουν έξω" με τη βιασότητα της μουσικής

τους (χωρίς να πρόκειται για τυχαίους μουσικούς) και των στίχων τους. Από μόνα τους τα τραγούδια των VELVET UNDERGROUND αποτελούν ένα ντοκιμαντέρ για τους χαρακτηριστικούς θλιβερούς τύπους της Νέας Υόρκης (ήρωίνομανε δμοφυλοφίλους, τραβεστί).

Οι MC5 μεγαλώνει μέσα σε μία καθαρά βιομηχανική πόλη, το Νιτρώιτ, παρακινώντας τους νέους να αντιδράσουν συλλογικά ενάντια στην αποκτηνωτική, αλλοτριωτική δουλειά του εργοστάσιου. Αποτελούν ίσως το πρώτο συγκρότημα που είναι άμεσα δεμένο και οργανικά μάλιστα με ένα κίνημα, μιας και ο ιδρυτής τους JOHN SINCLAIR ήταν από τα ήγετικά στελέχη του κόμματος των "Ασπρων Πανθήρων". Οι MC5 άρχισαν να γίνονται πραγματικά επικίνδυνοι για το σύστημα και γι αυτό ο SI SINCLAIR καταδικάστηκε σε 10 χρόνια φυλακή για κατοχή μαριχουάνας. Οι MC5 σαν συγκρότημα έπαψαν να υπάρχουν μετά από λίγο καιρό, εύτυχως πριν πέσουν στα κανάλια της εμπορικοποίησης.

Στη Δυτική όκτι οι DOORS φτιάχνουν τη δική τους ιδεολογία, έχοντας ένα μόνιμο ένθουσιώδες κοινό που τους ακολουθούσε και αποτελώντας το στόχο της αστυνομίας εξαιτίας των παραστάσεων του MORRISON.

Στο Σάν Φρανσίσκο γεννιέται το FLOJER-POWER, το κίνημα των HIPPIES. Τα τέσσερα έντονα όμως μυθοποιημένα "παιδιά των λουλουδιών", απέναντι στην καθημερινή βία του συστήματος δεν είχαν να αντιπαραθέσουν τίποτε άλλο πέρα από την αφοσίωση στις αντολικές θεοσκεΐες, το μυστικισμό, τα παραισθησιογόνα, την αγάπη για τη φύση, τα συμβιωτικά κοινάβια και την ειρήνη. Το κίνημα ξεφούσκωσε το φθινόπωρο του '67 και από εκεί και πέρα, ιδιοποιήθηκε από το σύστημα το οποίο μάλιστα έκανε και προσπάθειες, για καθαρά εμπορικούς λόγους να το αναστήσει με διάφορα φάρμακα τύπου WOODSTOCK.

Μετά τη διάλυση του κινήματος παρατηρείται μία στροφή της νεολαίας σε περισσότερο ρεαλιστική βάση: οι αντιπολεμικές διαδηλώσεις για το Βιετνάμ, η πορεία προς το Περινάμ, οι καταλήψεις Πανεπιστημίων και οι φοιτητικές εξεγέρσεις, η Νέα Αριστερά. Εμφανίζεται το Y.I.P. το Διεθνές Κόμμα της Νεολαίας κι οι όπαδοί του οι YIPPIES, πολιτικοποιημένοι δηλ. HIPPIES, που είχαν απορρίψει τον ού-

MC5

τοπιστικό και οδιέξοδο ειρηνισμό των HIPPIES. Ακόμα στροφή προς την αντιψυχιατρική, ιδίως αντιπανεπιστημίου κ. ά. Όλα αυτά δείχνουν τον προσανατολισμό της νεολαίας σε μία περισσότερο επαναστατική και πολιτικοποιημένη κατεύθυνση.

Στη μουσική οι τάσεις αυτές εκφράστηκαν κύρια με τα συγκροτήματα του Σάν Φρανσίσκο που έμειναν στην ιστορία για τις συναυλίες τους, με ένα κοινό που "ταξίδευε" κάτω από τους ήχους μιας ταξιδιάρικης μουσικής. Τρανό παράδειγμα της περίπτωσης αυτής οι GRATEFUL DEAD. Έχουμε όμως και πολιτικοποιημένα γκρούπ όπως τους COUNTRY JOE & THE FISH, οι οποίοι μάλιστα θεωρούσαν τους εαυτούς τους σαν την μπάντα της επανάστασης. Όπαδοί του κινήματος της Νέας Αριστεράς και παίρνοντας μέρος ενεργά σε αντιπολεμικές διαδηλώσεις και καμπάνιες, χτυπούσαν μέσα από τα τραγούδια τους τη ματαιότητα του πολέμου του Βιετνάμ και κάθε πολέμου, τον πρόεδρο των Ε.Π.Α. και διηγόντουσαν τις εμπειρίες που είχαν από τα παραισθησιογόνα.

Όπως είπαμε η χίπιικη κίνηση είχε πεθάνει ουσιαστικά το '67, ενώ το Y.I.P. και οι YIPPIES μαζί με άλλες ομάδες (Κόμμα των Μαύρων Πανθήρων, WEATHERMEN) εξακολουθούσαν να δρούν ουσιαστικά μέχρι το '72 περίπου.

Στην Αμερική τα πράγματα συνεχίστηκαν ομαλά, μετά ηρθε το DISCO για να τα κάνει ακόμα ομαλότερα και μόνο το '75-'76 έχουμε την εμφάνιση των πρώτων αμερικάνων πάνκς που ήταν μάλιστα και διανοούμενοι, όπως οι TELEVISION του TOM VERLAIN και ο RICHARD HELL με τους VOID-OIDS, ή όποια όμας πέρασε στα ψιλά γράμματα μιας και δεν έπιασε στον κόσμο.

Η ΕΚΡΗΞΗ ΤΟΥ PUNK

Γύρω στο 1976 η Μεγάλη Βρετανία μόνο μεγάλη δεν είναι πιά. Ο πληθωρισμός ε-

χει ανέβει στα ύψη, η αγγλική λίρα έχει ξεφτυλιστεί, χιλιάδες άνεργοι κύπια νέοι. Παρ' όλα αυτά η κυβέρνηση Βοηθάει το ρατσιστικό καθεστώς της Ροδεσίας στένοντας μια-δυο δυνάμεις και δαπανώντας μεγάλα ποσά. Οι SEX PISTOLS χρησιμοποίησαν άργότερα την παραμύθη που έγινε σύμβολο του PUNK, για να δείξουν ότι η κουρελιασμένη σημαία της Μεγάλης Βρετανίας μόνο με παραμύθια μπορούσε να συγκρατηθεί. Όλα αυτά σε συνδυασμό με την καταθλιπτική μίζερση ζωής και με μόνη "διέξοδο" το Σαββατιάτικο ποδόσφαιρο ή την σε προκαθορισμένα πλαίσια διασκέδαση σε κάποια ντισκοτέκ, δημιουργούσαν ένα αφόρητο περιβάλλον για τους νέους. Σαν αντίδραση λοιπόν γεννιέται το PUNK. Νέοι πεταμένοι στο περιθώριο από το Κράτος κι από την

SEX PISTOLS

οικογένεια, φτιάχνουν μικρές μπάντες χωρίς βασικά να έχουν μουσικές γνώσεις. Παίζουν μία βίαιη μουσική και στα τραγούδια τους διακρίνεται κανείς έναν πεσιμισμό και μία διάθεση καταστροφής. Το PUNK λοιπόν είναι μηδενιστικό. Είναι η απελπισμένη άρνηση του οδιέξοδου στο οποίο βρίσκονται οι νέοι των σημερινών μεγαλουπόλεων. Είναι, στο χώρο της μουσικής, το μήσος για τους γερασμένους αντιδραστικούς σουπερ-στάρς που ενδιαφέρονται μόνο για τόπως θα μπορέσουν να τα σκουλήρουν καλύτερα από το άφελος κοινό. Η μάλλον ΗΤΑΝ

γιατί υπό τα πρώτα του κιό-
λας βήματα έκφυλίστηκε, πέρα
σε στά σαλόνια, έγιναν μύδα.

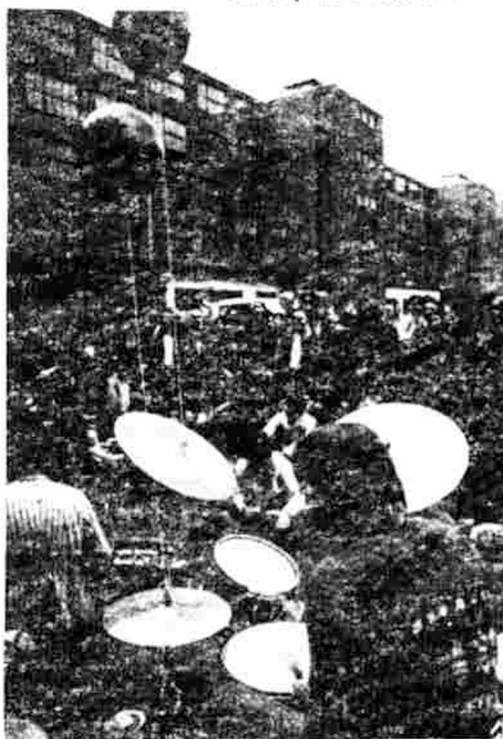
Ένα-δύο χρόνια άρνότερα
και μέ την εμφάνιση της νεο
φασιστικής οργάνωσης NATIO-
NAL FRONT (Έθνικό Μέτωπο),
δημιουργήθηκε το R.A.R. (ROCK
AGAINST RACISM: Ρόκ ενάντια
στο Ρατσισμό) και η ANTI-NA-
ZI LEAGUE. Στις συναντήσεις
των συγκροτημάτων του κινή-
ματος του R.A.R. (CLASH, TOM
ROBINSON BAND, X-RAY SPEX),
οι μουσικοί παρακινούν τα
άκρατήρια να μη γράφουν αι
στο Έθνικό Μέτωπο, να μην
υπαυτηρίζουν τη ρατσιστική
πολιτική της κυβέρνησης και
να συμπεραστούνται αυτούς
άγωνα των μαζών μετανά-
στων, γιατί και οι λευκοί ά-
νεργοι τό ίδια περίπου προ-
βλήματα και την ίδια κατα-
πίση μ' αυτούς αντιμετώπι-
ζουν.

Όπως όμως έγινε και μέ
άλλα τό προηγούμενα κινήματα
της νεολαίας, έτσι και τό
PUNK άφομοτώθηκε από τό σύ-
στημα, έγινε NEW WAVE (Νέο
Κύμα) πιο ήμερο και πιο ήπιο
ένω ή άρχική του βιαιότητα
και ο άρνητικός του χαρα-
κτήρας έξωφανίστηκαν.

Και γιά όσους δέν πιστεύ-
ουν ότι τό PUNK υπήρξε συ-
νεχιστής και όχι άρνητής
της ROCK καυτούρας:

"Ζητώμε μία επαναστατική
μουσική, μία μουσική που να
κατεβαίνει στους δρόμους. Μία
μουσική που να σπάει τό φά-
βο που κάθε άνθρωπος έχει μέ
σα του γιά τους συνανθρώπους
του. Μουσική της κρίσης. Μου-
σική του τώρα. Μουσική που
να γνωρίζει ποιός είναι ο
πραγματικός έχθρός..."

TOM ROBINSON,
μέλος του R.A.R.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Μέ τόν όρο "εναλλακτικά
μέσα ενημέρωσης", έννοούμε
βασικά τόν άντεργκράουντ, τόν
υπόγειο ή παράλληλο τύπο. Αύ-
τό γιατί ο άντεργκράουντ τύ-
πος έχει άποτελέσει τό σημα-
ντικότερο μέσο εναλλακτικής
πληροφόρησης ή άλλων άντι-
πληρωφόρησης. Στόν όρο όμως
"εναλλακτικά μέσα ενημέρωσης"
μπορεί νά περιληφθεί κάθε
μέσο διάδοσης μιάς καυτού-
ρας και τών διάφορων ιδεολο-
γιών, όπως οι πειρατικοί ρα-
διοσταθμοί, άκόμα και κοινό-
τητες ζωής, όπως τό κοινόβιο
και οι κολλεκτίβες. Στό κεί-
μενο που ακολουθεί όπως εί-
ναι φυσικό όίνεται μεγαλύτε-
έκταση στόν υπόγειο τύπο,
μιάς και άποτελεί τόν μονα-
δικό ίσως "θεσμό" που έχει
καθιερωθεί πιά στην Έλλάδα
και που συμβάλλουν στην διά-
δοση τών παραπάνω, χωρίς βέ-
βαια νά αποκλείονται και οι

ραδιοσταθμοί ή οι κολλεκτί-
βες.

ΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Σέ μία καπιταλιστική κοι-
νωνία που όλοι μας βλέπουμε
τήν κρίση τήν οποία διέρχε-
ται, ή άστική τάξη γιά νά δι-
αιωνίσει τήν εξουσία της,
χρησιμοποιεί διάφορους τρό-
πους. Η κρίση που περνάει
τό σύστημα σέ κάθε επίπεδο,
βάζει θέμα και μάλιστα θέμα
έπιτακτικής άνάγκης γιά τούς
έξουσιαστές, του πώς θά μπο-
ρέσουν νά κρατήσουν τόν κό-
σμο όν όχι μέ τό μέρος τους
τουλάχιστον σέ άπραξία και
παθητικότητα. Και έκτός από
τήν πολύμορφη καταστολή, έ-
νας τρόπος γιά νά τό πετύ-
χουν αυτό είναι τό λεγόμενο
"μέσα μαζικής ενημέρωσης".

Στά μέσα αυτά περιλαμβάνει
κατ' άρχάς όλος ο τύπος (έφη-

μερίδες, περιοδικά) που είτε
δητεύουν σέ όφελος μιάς συ-
γκεκριμένης πολιτικής γραμ-
μής, είτε οι έκδότες τους κι-
νούνται από οικονομικά συμ-
φέροντα. Τά παραπάνω έντυπα
μέσα ενημέρωσης, δέν είναι
κρατικά, στην ουσία όμως έ-
χουν δημιουργήσει ένα "κρά-
τος έν κράτει", άσχετα μέ τό
άν άνέκουν σέ διαφορετικά έ-
πιχειρησιακά συγκροτήματα
κι άσχετα από τήν ιδεολογία
που προβάλλουν. Όσον άφορά
τήν ιδεολογία που προβάλλουν
ας μην τρέψουμε αύταπάτες.
Ο κάθε έκδότης μπορεί νά-
θαίρετα, νά διατείνεται ότι
τό περιοδικό του ή ή έφημε-
ρίδα του είναι όργανο μιάς
συγκεκριμένης πολιτικής και
ιδεολογίας ή όποια μάλιστα
στρέφεται ενάντια στο σύστη-
μα. Η άντίθεση όμως αύτή που
έκφράζεται από τό έντυπο αυ-
τό είναι φαινομενική, άρα
έκφράζεται μέσα στα πλαίσια
της νομιμότητας και ποτέ δέν
υπερβαίνει τό επιτρεπτό από
τό σύστημα όρια. Η περίπτω-
ση αύτή άφορά βέβαια τό έν-
τυπο που μονοπωλούν τήν έπα-
ναστατικότητα και διεκδικούν
τόν τίτλο του προοδευτικού.

Τό άλλα μέσα μαζικής ενημέ-
ρωσης είναι τό ραδιόφωνο και
ή τηλεόραση. Αύτά έλέγχονται
από τήν κυβέρνηση και φυσί-
κά έδώ ή κατάσταση είναι χει-
ρότερη. Μ' αύτά τό μέσα περνί-
εται στόν κόσμο ή κυρίαρχη
ιδεολογία πολύ πιο εύκολα
άπ' ότι μέ τόν τύπο: ο θεατής
ή ο άκροατής μετατρέπονται
στην κυριολεξία σέ δέκτες,
χάνοντας τήν ικανότητα άκό-
μα και νά σκέφτονται τί τούς
προσφέρεται. Είναι σάν νά
μπαίνει στό στόμα τους φίμω-
τρο τό όποιο δέχονται άδια-
μαρτύρητα όπως τό ίδιο άδι-
αμαρτύρητα δέχονται όποια σ
σούπα τούς σερβίρεται.

Τά μέσα μαζικής ενημέρωσης
λοιπόν άποτελούν κάτι παρα-
πάνω από ένα άπλό συστατικό
στοιχείο του συστήματος. Εί-
ναι αναπόσπαστα συνδεδεμένα
μέ τήν ίδια του τήν ύπαρξη,
που σημαίνει ότι όταν έκλεί-
ψουν αυτά, θά σταματήσει ή
άναπαραγωγή του ψέμματος,
θά διαμορφωθούν έλεύθερες σ
συνηδείσεις, θά έξασφαλιστεί
ή αυτονομία του πνεύματος
και της σκέψης. Μέ άλλα λό-
για ή έκλειψη τους άποτελεί
τόν προθάλαμο γιά τήν έλευ-
θερία, γιατί χωρίς ιδεολογι-
κά στηρίγματα, χωρίς τήν άν-
τεστραμμένη αντίληψη γιά τό
πράγματα, που έχει επιβληθεί
στόν κόσμο τό σύστημα χάνει
τή διαίωνισή του.

Κόντρες σ' αυτή την κατάσταση μονοπωλίου των πληροφοριών, έχει διαμορφωθεί μετά την πόλεμο, ένα κίνημα αντι-πληροφόρησης με παγκόσμια κλίμακα. Ο υπόγειος τύπος ή ποτελεί τη μοναδική εναλλακτική λύση στον τομέα της πληροφόρησης και της ενημέρωσης. Ένα έντυπο για να χαρακτηριστεί σαν αντεργκρούουν, πρέπει ή εκκροσότητα να μην καθορίζεται από οικονομικά όφέλη και να μην υποτελεί επίσημο όργανο ενός κόμματος ή μιας όργάνωσης. (Η άλλη τή λογική ό παρόνομος κομμουνιστικός τύπος, δέν έχει να κάνει τίποτε με τόν αντεργκρούουν τύπο). Παρόκειται για ένα έντυπο τό όποιο δέν κυκλοφορεί κατά τακτά χρονικά διαστήματα και πού ή διακίνηση του δέν γίνεται μέσω τοι πρακτορείου τύπου, αλλά στην κυριολεξία από χέρι σε χέρι. Τό "υπόγειο" αυτό έντυπο, χαρακτηρίζονται γενικά από μία όρνητική όίωση προς τό σύστημα τό όποιο θεωρούν άπωθητικό. Στην όλη των "περιοδικών" αυτών περιλαμβάνονται θέματα όπως τέχνη, σεξουαλικότητα, όμοφυλοφιλία, ρατσισμός, ζητήματα καθημερινής ζωής (οικολογικό κ.ό.), πολιτική. Πάντα όμως σε σχέση με τόν άνθρωπο. Δέν κό νουν πολιτική τά έντυπα αυτά. Δέν είναι ποτέ δυνατόν να νοηθεί σαν ένα σοβαρό περιοδικό με επίσης σοβαρές πολιτικές αναλύσεις, ένα έντυπο πού άποτελεί εύκολο πρόστιτο πεδίο έκφρασης για τόν καθένα. Ό γράφων δέν δεσμεύεται από τίποτα στό να άσχοληθεί με κάποιο συγκεκριμένο θέμα και μάλιστα όπως θά τό περίμεναν οι άναγνώστες. Μπορεί να γράψει για ότιό ή πο, τε, άκόμη και για τό προσωπικά του προβλήματα, όποια φύ

ση κι αν έχουν αυτό. Ένα τέτοιο κείμενο ίσως να έχει μεγαλύτερη όξία από κάποια σοβαροφανή όνόλωση γιατί εκείνο πού προέχει είναι οι έμπειρίες και τά βιώματα αυτού πού γράφει.

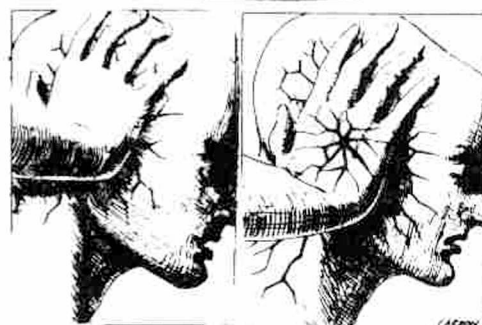
Ερχόμαστε τώρα στό κρατικό μέσο ενημέρωσης: ένόντια στην οίκτατοία των κρατικών ραδιοφωνικών όργανών, έχει αντιπαράθετ ένα σύνολο ανθρώπων πού έκμεταλλευόμενοι τις τεχνικές δυνατότητες (δέν χρειάζονται δό και πολλά πράγματα για ένα πομπό) "γεμίζουν" όλον τόν κενό χώρο πού υπάρχει πάνω στό καντράν τοι ραδιοφώνου όνόμμεσα στους κρατικούς ραδιοσταθμούς. Άσχετα από τόν τεχνικό έξοπλισμό τοι "πομπή" ή τό πρόγραμμα τοι σταθμοι, πρέπει να δώμε τόν πειρατικό ραδιοσταθμό σαν ένα πομπό όπλο κατά τοι συστήματος σε όν' όλο/ες βέβαια περιστάσεις (Πολυτεχνείο 73). Γι αυτό και οι άρχές καταφεύγουν σε δυναμικές ενέργειες για τήν καταστολή τέτοιων εκδηλώσεων "έξτρεμισμοι με λαϊκό έρεισμα". Βέβαια δέν μπορούμε να πούμε ότι οι πειρατές γνωρίζουν όπόλυτα τις προεκτάσεις πού μπορεί να πάρει τό μέσο πού διυθόουν, στις άνάλογες φυσικές συνθήκες. Άλλά και μόνο ό ραδιοσταθμός τους είναι κάτι πού εκπροσωπεί μία όριμένη μετοχή και στην όποια όπευδύνονται συνήθως οι άιερώσεις πού γίνονται.

Τέλος τό κυριώτερο μέσο εναλλακτικής κοινότητας είναι τά κοινόβια ή οι κολεκτίβες. Αυτά τά πολυδύλητα κοινόβια είναι ή όργάνωση μικροκοινοτήτων στις όποιες οι σχέσεις πού συνδέουν τά μέλη τους, δέν έχουν να κάνουν τίποτα με τά καθιερωμένα πρότυπα τρόπου ζωής, πού επιβάλλει ή όστική τάξη. Σε χώρες-μητροπόλεις τοι κοινταλισμού, όπως ή Άμερική κι ή Γερμανία, είχε διαμορφωθεί ή άποψη ότι πρέπει παράλλη-

λα με τόν πολιτικό άγώνα να άρχίσει ή όρησιουργία έξω-ρων πυρήνων ζωής και οι όποιοι θά άποτελέσουν τά "πρότυπα" της μελλοντικής κοινότητας. Τό κοινόβιο πέρα από ένα χώρο όπου μπορεί να βρεί κανείς διέξοδο από πρόβλημα της επίρρωσης ή και στό προσωπικά του προβλήματα, είναι ταυτόχρονα κι ένας έμπρακτος τρόπος άμφισβήτησης των κοινωνικών σχέσεων, όπως έχουν διαμορφωθεί και επικρατούν σήμερα. Παράλληλα μπορεί να άποτελέσει και σημείο συσπείρωσης ότύμων και όμάων για πολιτική όράση. Χαρακτηριστικές είναι οι σχέσεις οι άντιεργαρχικές και ή κοινωκτημοσύνη πού κυριαρχούν. Στο έξωτερικό όποι είχαν όρησιουργηθεί κοινόβια υπήρξαν κατά κανόνα άμαχόβια, έξαιτίας της ποσ όπάρχουσας μιζέριας στα μέλη τους, τήν όποι α προσπαθούσαν να καταπαλεμήσουν. (γιά τό θέμα αυτό αν τλαίμε τις έμπειρίες μας μόνα υπό τις χώρες τοι έξωτερικού μιας και στην Ελλάδα άπ' όου ξέρουμε δέν έχουν άκόμη αναπτυχθεί τέτοιες μικροκοινότητες).

Ο υπόγειος λαϊκός τύπος πληροφόρησης, έχει καταξιωθεί στις συνειδήσεις αυτών πού όγωνίζονται για να ξεψύγουν από τη μιζέρια της καθημερινής επίρρωσης, σαν μοναδική εναλλακτική λύση στην ενημέρωση, ό πειρατικός ραδιοσταθμός άποτελεί ένα όπλο ένόντια στην οίκτατοία της κρατικής πληροφόρησης και της κατευθυνόμενης κοινταίας, ενώ όσαν άπορά τό κοινόβια, στην Ελλάδα, άναμένομε στο άκουστικό μας.

Η ΚΟΜΜΟΥΝΑ ΤΩΝ ΙΝΔΙΑΝΩΝ

Στή Νυρεμβέργη, έδω και άρκετό καιρό λει-
τουργεί μια ΚΟΜΜΟΥΝΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ, που λέγεται
"κομμουνιστών ινδιάνων".
Απ'τίς 18/12/30, 10 παιδιά της κομμουνας
κάναν άπεργία πείνας στο Μόναχο, στο πεζό-
δρομο της κεντρικής άγορας.

Η προκήρυξη τους γράφει:

Γιατί Ινδιάνοι;

Περίπου σά 11 γίνεται ή άρχή. 6-7 χρόνια πρέπει νά κούβεσαι σάν
δραπέτης, κυνηγιέσαι, θεωρείσαι έγκληματικό στοιχείο, είσαι ίδιουχτη
σία τών γουρουνιών που λέγονται παιδαγωγοί, μόνο και μόνο επειδή
δέν είσαι ακόμα 19.

Γιατί άπεργία πείνας;

Θέλουμε νά σπάσουμε τή σιωπή και τή καταπίεση που υπάρχει γύρω
άπό ένα μεγάλο ταμπού: τής παιδικής σεξουαλικότητας και τών δολο-
φονικών σωφρονιστηρίων, και νά ξεσκεπάσουμε τίς βρωμιές τών κέν-
τρων νεότητας άπέναντι στους άνήλικους.

Ελπίζουμε ότι, τίς μέρες τών χριστουγέννων, οι φουσκωμένοι μέ τό
λίπος τής κατανάλωσης ένήλικοι θά διαθέσουν τίς "εύαισθητοποιημέ-
νες κεράτιες τους" για νά συλλάβουν αυτό που έμείς τό καταλογίζου-
με σάν έχθρότητα ένάντια στους νέους και σάν άπαγόρευση τών πάν-
των στους άνήλικους.

Σκοπός μας είναι νά κάνουμε κάτι ένάντια στο ψεύτικο κόσμο τών
καταναλωτικών γουρουνιών (καιά ένα μέρος, δέν εξαίρουμε τους άρι-
στερούς και τους οίκολόγους).

Η κατανάλωση είναι για μας ένα πολύ μεγάλο φέμα, άνήκει στους έ-
νήλικους και χρησιμοποιείται σάν υποκατάστατο για τήν χαμένη παι-
δικότητά τους. Αντιστεκόμαστε ένάντια σ' αυτό κι ένάντια στις άπα-
γορεύσεις στο σπίτι, στο σχολείο και κυρίως στα άναμορφωτήρια.

Άγωνιζόμαστε συγχρόνως ένάντια σ' όλα αυτά τά "ώραία πράγματα",
όπως γλυκά κασσετόφωνα, αυτοκίνητα, χασίσι, τηλεόραση, ώραία φαγητά, ύ-
πνο, τσιγάρα, γλίππερ, μηχανάκια, αλκοόλ κλπ, που μ' αυτά προσπαθούν
Οί ένήλικοι νά μ'ς προσελκύσουν στο κόσμο τους.

Χρειαζόμαστε τά λεφτά μας για τή δραπέτευσή μας άπό τήν "ερημο-
τού μπειόν".

ΘΕΛΟΥΜΕ νά κατορθώσουμε νά μείνουμε παιδιά, ν' αναπνέουμε έλεύθε-
ρα, νά τριψέφουμε μια κομμούνα, χωρίς τή βοήθεια κοινωνικών λειτου-
ργιών, που νά υπάρχει πολλή τρυφερότητα, άγάπη για παιδιά και που
νά μπορεί νά καταφεύγει κάθε κυνηγημένος άνήλικος.

ΠΙΣΤΕΥΟΥΜΕ ΟΤΙ ΟΙ περισσότεροι έχθροί τής πυρηνικής ένέργειας α-
τού ναζισμού δέν έχουν καν σκεφτεί που βρίσκεται ή βαθύτερη αίτί-
α του φασισμού τής διαπαιδαγώγησης και τής πολεμικής διάθεσης.

Τά κέντρα προστασίας τών νέων και Οί νόμοι για τήν σεξουαλικότη-
τα μ'ς υπαγορεύουν άπό μικρή ήλικία μια άποχή άπ' τή παιδική άγά-
πη, και μ'ς σπρώχνουν στη τυποποιημένη σεξουαλικότητα τών μεγάλων
άπ' τήν όποία ξεφεύγουμε μέ τήν κατανάλωση, γιατί δέν μπορούμε άλ-
λιώς νά τ' άντέξουμε.

Η άγάπη επιτυγχάνεται μέσω τής κατανάλωσης μέ τό γνωστό: "έλα,
νά σε κεράσω μια μπύρα, έχω κι ένα τσιγάρο" ή "έχω ένα φοβερό άμά-
ξι, μπορώ νά σε πάω όπου θές" κι έμείς "τό βρίσκω πολύ έντάζει ά-
πό τή μεριά σου, είσαι πολύ καλός".

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΕΡΓΟ, ΚΑΙ ΣΤΟ ΚΑΤΕΡΓΟ ΠΟΥ ΛΕΓΕΤΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑ-
ΘΟΝΤΑΙ ΚΑΕΦΤΕΣ ΚΑΙ ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΜΑΣ ΗΛΙΚΙΑΣ.

Αυτόνομαζονται δάσκαλοι. Άλλ' αυτό είναι καμουφλάρισμα.

Γι' αυτό πρέπει νά καταστραφεί τό σχολείο (είδικότερα τό υποχρε-
ωτικό σχολείο).

Κι όλα τά άναμορφωτήρια και τά ψυχιατρεία. Μπορούμε στο δρόμο νά
μάθουμε ό ένας άπ' τόν άλλο πολύ πιο ζωτικής σημασίας πράγματα. Τό
ίδιο και στις κομμούνες.

Ακόμα και τά προοδευτικά σχολεία είναι ένας δολοφόνος, γιατί κι
έκει υπάρχει οίκειοθελής πίεση.

Στήν πραγματικότητα άποθαρυνόμαστε και προδονόμαστε. Οί παιδαγω-
γοί μ'ς έχουν κάτω άπ' τόν έλεγχό τους.

Είναι μια φοβερή άπάτη νά παρουσιάζονται τά κέντρα νεότητας σάν
αυτοδιοικούμενα.

Δέν θέλουν νά ξέρουν τίποτα για τά αίτήματά μας, για τήν επιθυμία
μας για τρυφερότητα.

Δικαιολογοῦνε μὲ τὸ "δικαίωμα γιὰ μόρφωση καὶ δουλειά" τὶς βρωμίες τῶν καλοπληρωμένων παιδαγωγῶν.

Ἀπ' τὴν ἄλλη προσποιούνται ὅτι εἶναι ὑπὲρ τῶν μειονοτήτων, ἐνάντια στὴ παιδικὴ ἐργασία, ἐνάντια στὴν ἀποθάρρυνση καὶ τὴν κυριαρχία, ἐνάντια στοὺς ψυχικοὺς τραυματισμοὺς τῶν παιδιῶν καὶ ἐνάντια στὸ πόλεμο.

Ἐλάτε μαζί μας στὸ κεξοδόριο τῶν καταναλωτῶν, ἐνάντια στοὺς ἐνῆλικους καλοφαγωμένους ὁπαδοὺς τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ὁ Ἀγ. Βασίλειος γουστᾶρε τὰ παιδιὰ, ἀλλὰ δὲν ἀπελευθερώθηκε ἀκόμα εἶναι ὑποχρεωμένος ἀπ' τὴ γερμανικὴ δικαιοσύνη καὶ ἀπ' τὰ "ὕγιη" λαϊκά αἰσθήματα νὰ προσελκύσει τὰ παιδιὰ μὲ σοκολάτες καὶ κασσετόφωνα γιὰ νὰ νοιώσει τὴ ζεστασιά τους.

ΑΥΤΗ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ἈΛΛΗ ΔΑΒΟΥΡΑ, ΔΕΝ ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΣΤΕ ΣΙΑ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΣΛΑΒΟΜΙΡ ΜΡΟΖΕΚ

Ο ΕΛΕΦΑΝΤΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ τοῦ ζωολογικοῦ κήπου ἀποδέχτηκε χαρακτηριστικὸς τύπος καιροσκοποῦ. Ἀντιμετώπιζε τὰ ζῶα ἅπλᾳ σὰν σκαλοπάτια στὸ ὁρὸμο ποῦ ἔπρεπε ν' ἀκολουθήσει γιὰ νὰ φτιάξει τὴν καριέρα του. Ἀδιαφοροῦσε γιὰ τὴν εκπαιδευτικὴ σημασία τῆς δουλειᾶς του. Στὸ δικό του ζωολογικὸ κήπο ἡ καμηλοπάρδαλη εἶχε μικρὸ λαιμὸ, ὁ ἄσβὸς δὲν εἶχε φωνιὰ νὰ μείνει καὶ τὰ ὠδικὰ πουλιὰ, ἔχοντας χάσει κάθε ἐνδιαφέρον, κελαηδοῦσαν σπάνια καὶ μὲ κάποιον δισταγμὸ. Τὰ μειονεκτήματα αὐτὰ δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιτρέπονται, ἰδιαίτερα ἐπειδὴ στὸ ζωολογικὸ κήπο ἔρχονταν συχνὰ διάφορα παιδιὰ ἀπ' τὸ σχολεῖο.

Ὁ ζωολογικὸς κήπος θρικόταν σὲ μιὰ ἐπαρχιακὴ πόλη καὶ εἶχε ἀρκετὲς ἐλλείψεις ὅσον ἀφορᾷ ὀρισμένα ἀπὸ τὰ πιὸ σπουδαία ζῶα—μεταξύ τους καὶ ὁ ἔλεφαντας. Τὰ τρεῖς χιλιάδες κουνέλια του δὲν ἦταν ἀρκετὰ γιὰ ν' ἀντικαταστήσουν τὸν εὐγενικὸ γίγαντα. Ὡστόσο, μιὰ καὶ ἡ χώρα μας ἀναπτύσσεται, τὰ διάφορα κενὰ καλύπτονται μὲ καλὰ σχεδιασμένο τρόπο. Μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐπέτειο τῆς ἀπελευθέρωσης, στὶς 22 Ἰουλίου, ἀνακοινώθηκε στὸ ζωολογικὸ κήπο ὅτι ἐπιτέλους ἐγκρίθηκε ἡ προμήθεια ἑνὸς ἔλεφанта. Ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι, ποὺ ἦταν ἀφοσιωμένοι στὴ δουλιὰ τους, ἐνθουσιάστηκαν μὲ

τὴν εἶδηση. Ἀλλὰ ἐνίσωσαν μεγάλη ἐκπλήξη ὅταν ἔμαθαν ὅτι ὁ διευθυντὴς ἐπέστειλε γράμμα στὴ Βαρσοβία, μὲ τὸ ὁποῖο ἀρνήθηκε τὴν ἀποστολὴ τοῦ ἔλεφанта, καὶ πρότεινε ἕνα σχέδιο, μὲ τὸ ὁποῖο θὰ μπορούσαν νὰ προμηθευτοῦν ἕναν ἔλεφанта μὲ πιὸ οἰκονομικὸ τρόπο.

«Τόσον ἐγώ, ὅσον καὶ ὅλον τὸ προσωπικόν», ἔγραφε, «γνωρίζομε καλῶς τὴν ἐπιβάρυνση τὴν ὁποῖαν ὑφίστανται οἱ γενναῖοι μεταλλωρύχοι καὶ μεταλλουργοὶ τῆς Πολωνίας λόγῳ τοῦ ἔλεφанта. Ἐπιθυμοῦντες νὰ μειώσωμεν τὸ κόστος, προτείνωμεν ὅπως ἀντικατασταθῇ ὁ ἔλεφας, τὸν ὁποῖον ἀναφέρετε εἰς τὴν ἐπιστολὴν σας, δι' ἑνὸς ἄλλου, ἡμετέρας προμηθείας. Δυνάμεθα νὰ κατασκευάσωμεν ἕναν ἔλεφанта ἐξ ἐλαστικοῦ, εἰς τὰς ὀρθὰς διαστάσεις, νὰ τὸν φουσκώσωμεν δι' αἵρος καὶ νὰ τὸν τοποθετήσωμεν ὀπισθεν τοῦ κιγκλιδώματος. Θὰ θυφεῖ προσεκτικῶς διὰ τοῦ ὀρθοῦ χρώματος καὶ δὲν θὰ διακρίνεται ἀπὸ τὸ ἀληθινόν ζῶον, ἀκόμα καὶ εἰς περιπτώσιν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸν ἐξετάσει τις ἐκ τοῦ σύνεργου. Εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι ὅτι ὁ ἔλεφας εἶναι δυσκίνητος καὶ ὀκνηρὸν ζῶον καὶ δὲν εὐρίσκεται ἐν διαρκὴ κινήσει. Εἰς τὸ κιγκλιδωμά δύναται νὰ ἀναρτηθῇ ἐπιγραφὴ ἀναγράφουσα ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔλεφας εἶναι ὅλως ἰδιαίτερος δυσκίνητος. Τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα θὰ

εξοικονομηθούν δι' αὐτοῦ τὸν τρόπον δύνανται νὰ διατεθοῦν διὰ τὴν ἀγορὰν ἐνὸς ἀεριοθουμένου ἢ διὰ τὴν συντηρήσιν ἐνὸς ἐκκλησιαστικοῦ μνημείου.

«Σημειώσατε, παρακαλῶ, ὅτι τόσοι ἡ ἰδέα ὅσον καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἀποτελοῦν τὴν ταπεινὴν συμβολὴν Ἡμῶν εἰς τὸ κοινὸν ἔργον καὶ εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα.

«Διαιτέλω, κλπ.»

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη πρέπει νὰ ἔφτασε στὰ χέρια κάποιου ἀναγνώστη ὑπαλλήλου πού ἀντιμετωπίζει τὰ καθήκοντά του μὲ καθαρά γραφειοκρατικὸ τρόπο καὶ δὲν ἔλαθε ὑπόψη του τὴν οὐσία τοῦ ζητήματος ἀλλὰ, ὑπακούοντας μόνο στὴ ντιρεκτίβα γιὰ περικοπὴ τῶν ἐξόδων, ἀποδέχτηκε τὴν πρότασιν τοῦ διευθυντοῦ. Ἀφοῦ πῆρε τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργείου, ὁ διευθυντὴς ἔδωσε ὁδηγίες γιὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ πλαστικοῦ ἐλέφαντα.

Τὸ «κουφάρι» θὰ τὸ φουσκῶναν μὲ ἄερα δύο ἀπὸ τοὺς φύλακες, πού θὰ φουσκῶσαν ταυτόχρονα ἀπὸ δύο ἀντιθέτως πλευρὰς. Γιὰ νὰ μείνῃ κρυφὸ τὸ γεγονός, ὅλη ἡ δουλιὰ ἐπρόκειτο νὰ γινεῖ τὴ νύχτα, ἐπειδὴ οἱ κύριοι τῆς πόλης, πού μάθανε ὅτι ὁ ζωολογικὸς κήπος θ' ἀποκτοῦσε ἐλέφαντα, βιάζονταν νὰ τὸν δοῦν μὲ τὰ μάτια τους. Ὁ διευθυντὴς βιάζονταν κι αὐτὸς ἐπειδὴ περιμένα κάποιο εἰδικὸ ἐπίδομα, ἂν πετύχαινε ἡ ἰδέα του.

Οἱ δύο φύλακες κλειδώθηκαν μέσα σὲ μιὰ μεγάλη παράγκα πού στεῖγαζε κανονικά ἓνα πρόχειρο ἐργαστήριον, κι ἄρχισαν νὰ φουσκῶνουν. Σὴν πέρασαν δύο ὥρες πού φουσκῶναν συνεχῶς, ἀνακάλυψαν ὅτι τὸ μπαλόνι-ἐλέφαντας ἔμενε περὶ τὸ ἴδιον ὅσο γιὰ τὸν ὄγκο του, ἔ. δὲν ἔμοιαζε καθόλου μὲ ἐλέφαντα. Ἡ νύχτα περνοῦσε. Ἐξω, οἱ ἀνθρώπινες φωνὲς εἶχαν ἡσυχάσει καὶ μόνον τὸ αὐρλιαχτὸ τοῦ τσακαλιῶ ἔσπαζε τὴ σιγαλιά. Κουρασμένοι, οἱ φύλακες σταμάτησαν τὸ φουσκῶμα καὶ συζητοῦντες ἔβλεπον ὅτι δὲν θὰ ξηφύγει ὁ ἄερας πού ἦταν ἥδη μέσα στὸ μπαλόνι. Δὲν ἦταν καὶ τόσο νεῖο οὔτε σινηθισμένοι σὲ τέτοιες δουλιές.

«Ἄν συνεχίσουμε μ' αὐτὸ τὸ ρυθμὸν», εἶπε ὁ ἓνας, «δὲν πρόκειται νὰ τελειώσουμε πρὶν τὸ πρωί. Καὶ τι θὰ πῶ στὴν κυρά μου; Δὲ θὰ μὲ πιστέψει ποτὲ ἂν τῆς πῶ ὅτι πέρασα τὴ νύχτα μου φουσκῶνοντας ἓναν ἐλέφαντα».

«Πολὺ σωστὸν», συμφώνησε ὁ ἄλλος. «Τὸ φουσκῶμα ἐνὸς ἐλέφαντα δὲν εἶναι παιζιγέλασε. Κι ὅλα αὐτά, ἐπειδὴ ὁ διευθυντὴς εἶναι ἄριστος».

Ξανάρχισαν νὰ φουσκῶνουν, ἀλλὰ ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα ἐνῶσαν πολὺ κουρασμένοι γιὰ νὰ συνεχίσουν. Τὸ μπαλόνι εἶχε μεγαλώσει, ἀλλὰ ἀκόμα δὲν ἔμοιαζε μ' ἐλέφαντα.

«Ὅσο περνάει ἡ ὥρα γίνεται πιὸ δύσκολον», εἶπε ὁ πρῶτος.

«Εἶναι δύσκολη δουλιὰ, ἔχεις δίκιο», συμφώνησε ὁ δεύτερος. «Ἄς σταματήσουμε γιὰ λίγο».

Ἐνῶσο ξεκουράζονταν, ὁ ἓνας πρόσεξε μιὰ σωλήνα γκαζιοῦ πού κατέληγε σὲ μιὰ βαλβίδα. Δὲ γίνεται νὰ τὸ

φουσκῶσουν μὲ γκαζί. Εἶπε τὴν ἰδέαν στὸ συνάδελφόν του.

Ἀποφάσισαν νὰ δοκιμάσουν. Συνδέσανε τὸ μπαλόνι-ἐλέφαντα μὲ τὴ σωλήνα τοῦ γκαζιοῦ, ἀνοίξανε τὴ βαλβίδα καὶ, γιὰ μεγάλη τους ἀνακούφιση, μέσα σὲ λίγα λεπτά εἶδαν ἓνα θεόρατο ζῷον νὰ στέκεται μπροστὰ στὰ μάτια τους. Ἐμοιαζε ἀληθινόν: τὸ τεράστιο σῶμα, πόδια σὰν κολόνες, θεόρατα ὄφτια καὶ ἡ ἀπαραίτητη προβοσκίδα. Ἀπὸ τὴ φιλοδοξία του, ὁ διευθυντὴς εἶχε φροντίσει ν' ἀποκτήσει ὁ ζωολογικὸς κήπος ἓναν πραγματικὸν τεράστιον ἐλέφαντα.

«Ἐξοχα», δήλωσε ὁ φύλακας πού εἶχε τὴν ἰδέαν νὰ χρησιμοποιήσουν γκαζί. «Τώρα μποροῦμε νὰ πᾶμε σπίντι».

Τὸ πρωὶ ὁ ἐλέφαντας τοποθετήθηκε σὲ μιὰ εἰδική

θέσιν στὸ κέντρο τοῦ ζωολογικοῦ κήπου, διπλὰ στὰ κλουδιά τῶν πιθήκων. Τοποθετημένος μπροστὰ σ' ἓναν ἀληθινὸ θράχο, ἔμοιαζε θηριώδης καὶ μεγαλοπρεπής. Μιὰ μεγάλη ταμπέλα ἔγραφε: «Ἰδιαίτερος δυσκίνητος; Σπανίως κινεῖται».

Ἀνάμεσα στοὺς πρῶτους ἐπισκέπτες ἐκεῖνο τὸ πρωὶ ἦταν καὶ μιὰ παρέα ἀπὸ παιδιά, μαθητὲς τοῦ σχολείου τῆς περιοχῆς. Ὁ δάσκαλος πού τὰ συνόδευε σκόπευε νὰ τοὺς κάνει ἐπιτόπου μάθημα γιὰ τὸν ἐλέφαντα. Στάματησε τὴν ομάδα τῶν παιδιῶν μπροστὰ στὸ ζῷον καὶ ἄρχισε:

«Ὁ ἐλέφας εἶναι χορτοφάγον θηλαστικόν. Μὲ τὴν προβοσκίδα του ἐκρίζωνει δένδρῳλα καὶ τρώγει τὰ φύλλα τῶν».

Τὰ παιδιά κοιτοῦσαν τὸν ἐλέφαντα γεμάτα ἀπορία καὶ θαυμασμό. Περιμέναν νὰ τὸν δοῦν νὰ ξερίζωνι κάποιο δένδρῳκι, ἀλλὰ τὸ ζῷον καθόταν ἀκίνητο πίσω ἀπ' τὰ κάγκελα.

«...Ὁ ἐλέφας εἶναι ἄμεσος ἀπόγονος τοῦ ἐξαφανισθέντος πλέον μαμούθ. Δὲν εἶναι ἐκπληκτικόν, ἐπομένως, τὸ γεγονός, ὅτι εἶναι τὸ μεγαλύτερον ἐκ τῶν ζῴων τῶν ζῶων τῆς γῆς».

Οἱ πρῶτοι εὐσυνειδήτοι μαθητὲς κρατοῦσαν σημειώσεις:

«...Μόνον ἡ φάλαινα εἶναι βαρύτερα τοῦ ἐλέφαντος. Ἀλλὰ ἡ φάλαινα ζεῖ εἰς τὴν θάλασσαν. Δυνάμεθα ἀσφαλῶς νὰ εἰπώμεν ὅτι εἰς τὴν γῆν ὁ ἐλέφας εἶναι τὸ ἰσχυρότερον ζῷον».

Ἐνα ἑλαφρὸ νεράκι ἔκανε νὰ θροῖσουν τὰ φύλλα τῶν δέντρων στὸ ζωολογικὸ κήπον.

«... Τὸ βάρος ἐνὸς πληρῶς ἀναπτυχθέντος ἐλέφαντος κυμαίνεται μεταξὺ 4 καὶ 6 τόνων».

Ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ὁ ἐλέφαντας ἄρχισε νὰ κινεῖται καὶ σηκώθηκε στὸν ἄερα. Γιὰ λίγα δευτερόλεπτα ἔμεινε ἔτσι, νὰ πεῖται λίγο πιὸ πάνω ἀπ' τὸ ἔδαφος, ἀλλὰ ἓνας ξαφνικὸς ἄνεμος τὸν ἔστειλε ψηλά καὶ ἡ θεόρατη φιγοῦρα του πέταξε πιά ἀπλωμένη στὸν οὐρανόν. Γιὰ λίγο, οἱ ἀνθρώποι κάτω στὴ γῇ βλέπανε τοὺς τέσσερις κύκλους πού γυρᾶνε στὸν ἄερα οἱ πατούσες τῶν ποδιῶν του, τὴν ὀγκώδη κοιλία του καὶ τὴν προβοσκίδα του, ἀλλὰ πολὺ γρήγορα, παρασυρμένος ἀπ' τὸν ἄνεμον, ὁ ἐλέφαντας πέταξε πάλιν ἀπ' τὸ φράχτη καὶ χάθηκε πέρα μακριά, πάνω ἀπ' τίς κορυφὰς τῶν δέντρων. Κατάπληκτοι οἱ πιθήκοι μέσα στὰ κλουδιά τοὺς ἔμειναν ἔτσι νὰ κοιτάζονε στὸν οὐρανόν.

Βρῆκαν τὸν ἐλέφαντα σὲ κάτι χειτονικὴ χειραφφία. Εἶχε πέσει πάνω σ' ἓναν κάκτον καὶ τρώπησε τὸ πλαστικόν.

Οἱ μαθητὲς πού παρακολούθησαν τὴ σκηνὴ στὸ ζωολογικὸ κήπον ἄρχισαν νὰ παραμελοῦν τὰ μαθήματά τους κι ἔγιναν ἀλητεῖς. Ἀναφέρεται ὅτι τὸ ζῷον ρίξει στὸ πιστό καὶ σπάζουνε βιτρίνες. Καὶ δὲν πιστεύουν πιά στοὺς ἐλέφαντες.

ΣΤΡΑΤΟΣ: ΜΙΑ ΠΡΩΤΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Το κράτος για να δικαιωνίσει τη νοοτροπία της βίας και της ιεραρχίας, πάνω στην επένδυση στηρίξει την οικονομική και γενικότερη κοινωνική του πρακτική, επιβάλλει μηχανή - σμούς - φορείς, νομικούς όπως τα σχολεία, τα πανεπιστήμια, την εκκλησία και το στρατό.

(Οι φυλακές και τα τρέλλακομεία αποτελούν ένα κατοπινό στάδιο καταστολής και αφορούν μόνο τους ανυποταχτούς)

Αυτός ο τελευταίος, ο στρατός, είναι το πιο δυνατό ίσως χτυπήμα για όλους εμάς τους νέους και ιδιαίτερα για τους αριστερούς. Είναι η πιο γερή κλωτσία που μας δίνουν προκειμένου να μπουκώσουμε οριστικά πλέον στη μεγάλη απάτη που λέγεται αστική κοινωνία και να αναλάβουμε φιλοτιμία και ενεργητικότητα τον συγκεκριμένο μας ρόλο μέχρι τη στιγμή που θα φοβηθούμε. Και είναι μια κλωτσία που μας τη δίνουν τη καταλληλή στιγμή και στο καταλληλό σημείο:

Αφού μας ανοίξαν το κεφάλι και επι δώδεκα χρόνια έχωσαν μέσα τις θεωρίες τους περί τιμίου εργατικού και νομοταγή πολίτη, περί δικαιοσύνης και τάξης, τις ηθικές τους και όλο τους το φασισμό τώρα που φτανούμε στα δεκαοχτώ, μας ριχνουν σ' ένα στρατοπέδο.

Εκτός βεβαίως απ' όσους πετυχουν σε κάποια ανώτερη ή ανώτατη σχολή οπότε θα παρουν μια αναβολή 5-6 χρόνων στη διάρκεια των οποίων ο πνευματικός ενουχισμός θα μπει σε "επιστημονικές βάσεις". Έτσι λοιπόν τη στιγμή ακριβώς που προσπαθούμε να συγκεντρωσούμε και να συνειδητοποιήσουμε κάπως οσες σκορπίες δυνατότητες σκεψής και αίσθησης μας έχουν απομείνει απ' αυτά τα αλλεπάλληλα φιλτραρίσματα (σχολεία εξετάσεις οικογενειακή ζωή) έρχεται ο εξαναγκασμός της στρατιωτικής θητείας να δώσει ένα δυνατό και μελετημένο χτυπήμα που θα γεμίσει τις ψυχές και τα μυαλά μας με αθόνο μιλιταρισμό.

Και αυτός ο εξαναγκασμός αφορά την τεραστιά πλειοψηφία των νέων: "Η στρατολογία είναι καθολική. Πας Έλληνας είναι στρατεύσιμος και οφείλει όταν φτάση την νομιμον ηλικίαν να υπηρετήσει αυτεπρόσωπος εις τον στρατόν επί τον νομιμον χρόνον· οφείλει δε και παντοτε να προσερχεται, οσάκις ήθελε κληθῇ είτε δι' ασκήσεως είτε δι' επιστρατεύσεων" (παρ. 43 Στρ. Ποιν. Κωδ.)

Και αυτό γίνεται για τον ευνοητό λόγο ότι για να αποδώσει η στρατιωτική θητεία σαν τέτοιος θεσμός πρέπει να περάσει από μέσα ολος, αν είναι δυνατόν, ο αριθμός των πολιτών. Πρέπει ολοι να αντιληφθούμε πολύ καλά την σοβαρότητα του παιχνιδιού που προκειται να παίξουμε κι έτσι να αναλάβουμε με ευθύνη και συνέπεια τον ρόλο μας. Πρέπει η βία να ριζωθεί βαθιά μες το υποσυνείδητό μας για να μην μπορέσουμε ποτέ να ξεφυγούμε απ' τις εκδολώσεις της.

Απ' όλο αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα εξαίρονται βεβαίως οι αναπληροί, οι ομοφυλοφιλοί, οι τρέλοι και οι τοξικομανείς τους οποίους ξεχώρισε από μόνο του το κοινωνικό σύνολο κι έτσι στις περιπτώσεις που αυτοί θα αποτελούν κίνδυνο θα είναι πολύ ευκολό να εξουδετερωθούν.

Για να πετύχει όμως τον πρωτεύοντα σκοπό του

ο μηχανισμός της στρατιωτικής θητείας, δηλαδή να δικαιωνίσει την κυρίαρχη ιδεολογία, πρέπει να παραλληλίζει και να συντονίζει δυο βασικές λειτουργίες: Πρώτα πρώτα να προστατεύει αυτή την ιδεολογία απ' όσους ανατρεπτικούς (συνειδητά ή ασυνειδητά) παραγόντες παρεμβαίνουν. Κι' αυτό συνεπάγεται την ασταμάτητη προσπάθεια καταστροφής τους: καμπάνια για τους απειθαρχούς, καφώνια και νίλες για τους δύσκολο προσαρμοστούς, ειδική μεταχείριση (στερήση αδειών, μεταθέσεις στον διάολο τη μάνα) για τους φακελλομένους και για όλους η επιβολή μιας ζωής, μέσα κι' έξω από τον στρατόνα, που δεν αφήνει πολλά περιθώρια αντίρρησης. Και σε δεύτερη λειτουργία έρχεται η αναπαράγηση και το δυναμισμό όλων αυτών των σχέσεων που καθορίζουν αυτή τη κυρίαρχη ιδεολογία. Σχέσεις που χτίζονται πάνω στις αρχές: πειθαρχία, εγκράτεια, σεβασμός στην ιεραρχία, σχέσεις που έχουν να κάνουν με την εκμετάλλευση του αδύνατου απ' τον δυνατό, του μη προνομιούχου απ' τον προνομιούχο. Στο στρατό πουλιέται σε αφθονία το είδος που λέγεται πατρίδα και τα συνακόλουθα του χρεός, πίστη, αφοσίωση κι' αυτό γιατί στοχεύει ολόφανερα στον εκμηδενισμό της ατομικής αξίας και ανεξαρτησίας.

Με την ίδια αφθονία πουλιέται και το είδος που λέγεται πειθαρχία: "θεμέλιον και basis παντός στρατού είναι η πειθαρχία, η πίστη δηλαδή εκ μέρους παντός στρατιωτικού τηρής των στρατιωτικών κανονισμών και νόμων και η απολύτως υπακοή εις τον ανώτερον." (παρ. 2 Στρ. Ποιν. Κωδ.) Ο στρατιωτής πρέπει

να υπακούει αναντιρρητα στον ανωτερο, δεν έχει δικαίωμα να συζητήσει ακόμα και την πιο προαλήγη διαταγή του παρα πρέπει να την εκτελέσει με προθυμία, πρέπει να τηρεί με ακριβεία όλους τους στρατιωτικούς κανονισμούς, απαγορεύεται να έχει τη στοιχειώδη δυνατότητα επιλογής σε θέματα τελείως προσωπικά. Είναι υποχρεωμένος να να τρώει, να χεζει όπου τον διαταζει το επιτελείο του, είναι υποχρεωμένος να υφίσταται χιλιάδες δυο εξαντλητικές σωματικές δοκιμασίες οποιαδήποτε στιγμή τον διατάξουν, είναι υποχρεωμένος να τρεξει με προθυμία να σφαχτεί με τον οποιο τυχαίο όταν κινδυνεύει η "τιμή της πατρίδος". Έχει πουληθεί για δυο χρόνια στην πιο επίσημα κατοχυρωμένη έκφραση του φασισμού που λεγεται στρατός. Τι ομαλο όμως μπορεί να έχει απομείνει μετά απο δυο χρόνια;

Μ' όλες αυτές τις μεθοδους τα μιλιταριστικά καθήκια πετυχαίνουν να αφομοιώσει ο νεος το κλίμα της ιεραρχίας και του διαχωρισμού πράγμα που θαχει σα συνεπεία να δεχτεί χωρίς καμία τάση εξέγερσης τον πατριαρχικό χαρακτήρα της κοινωνίας που προκειται να αντιμετωπίσει.

Ο στρατιώτης μαθαίνει πάνω απ' όλα να ναι στρατιώτης για να μαθει αργότερα να ναι πάνω απ' όλα καθηγητής η γιατρός η υπαλληλός μαθαίνει οτι ο καθενας είναι υποχρεωμένος να δουλεύει στο ποστό του τηρώντας και στη τελευταία λεπτομερεια τους ιερους κανονες που τουχουν ορίσει. Μαθαίνει μέσα απ' την εντονη σεξουαλική καταπίεση που υφίσταται, οτι υπηρετώντας τη πατρίδα ενισχυεται η θέση του σαν αντρας και καταξιώνεται η υπαρξη του σα τέτοιος. Έτσι έχει κάθε αναφαίρετο δικαίωμα να γαμαει τη γυναίκα όπως κίαν εμφανίζεται, σα συζυγος η σα πουτάνα, μιας και αυτή δεν έχει τη δυνατότητα να λαβει την τιμή του να κρατήσει οπλο. Αν και ο καπιταλισμος τα τελευταία χρόνια για να ικανοποιήσει εσωτερικες του εξελεχτικές αναγκαιότητες, στρατεύει και γυναίκες.

Αλλα οι συνεπειες του στρατιωτικού μηχανισμού εμφανίζονται αρκετα δραστικές όχι μόνο σε "ομαλες" αλλα και σε οξυμμενες κοινωνικές καταστάσεις όπου η κρατική βία φτάνει στο απογειο της. Μια τέτοια περιπτωση είναι οι πολέμοι μεταξύ κρατων κρατων όπου οι στρατιώτες σφαζονται για να ξεκαθαρίσουν λογαριασμούς πουχουν μεταξύ τους τ' αφεντικά πάνω στο μοίρασμα του κεφαλαίου. Τότε ο καθενας θα παρατηρεί σ' ένα βαθμο τα χαρακτηριστικά και τις αρχες της τάξης του για να αποκτήσει τη συνειδηση του στρατιώτη, και ολοι μαζί θα ταχθούν κάτω απ' τη σημαία του συγκεκριμένου κρατους, θα επισφραγίσουν με αιμα το πουλημα του εαυτου τους στην πατρίδα.

Αλλη παρομοια περιπτωση έχουμε όταν η δυναμικότητα μερικων μαζικών εξεγερσεων ξεπερνά τα ορια αντοχής των σωματων ασφαλείας οποτε επεμβαίνει ο στρατός αναλαμβάνοντας χρεος "εθνικής σωτηρίας" (Σαλβαδορ, Χίλη, Κορεα, Ελλάδα το Νοεμβρη του '73)

Μετα απ' όλα αυτά λοιπον, είναι φανερό η σημασία αυτού του αίσχρου μηχανισμού στο χτίσιμο μιας κοινωνίας που συνεχώς παρακμαζει, που φτιαχτηκε απο έναν στρατο και αφορά έναν στρατο, που φτιαχτηκε απο βία και επιδιώκει τη βία.

Γιατι στρατός δε σημαίνει τίποτα άλλο παρα ένα ραντίσμα του κεφαλιου και της ψυχής μας

με μονοπλευρη βία και φασισμό.

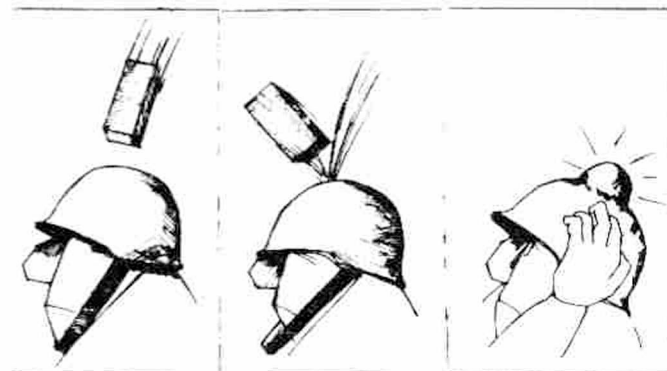
Στρατός σημαίνει υποταγή του στρατιώτη στον ανωτερο, υποταγή του παιδιου στον πατερα, υποταγή της γυναίκας στον άνδρα, υποταγή του εργατη στο αφεντικό.

Στρατός σημαίνει να υπαρχεις μονο και μονο για να διατηρείς την κλειθάρια, να τρώς το αξίωμα στη μακα και να το βουλώνεις. Στρατός σημαίνει πνευματικός ευνουχισμος και ψυχική αναισθητοποίηση, στρατός σημαίνει ξεφτελισμος και ποδοπατημα της ανθρωπίνης αξιοπρεπείας, μιας αξιοπρεπείας όχι σαν μυθο των ηθικοδιδασκαλων της εξουσίας αλλα σαν φυσιολογική και κοινωνική αναγκη. Γιαυτο κι εμεις ως προπαγανδισουμε εναντια στη στρατευση φτιαχνοντας επιτροπες σε κάθε γειτονία, ως δυναμώσουμε όσο γίνεται το αντι στρατιωτικό κίνημα, μέσα κι εξω από τον στρατο, για την καταργηση των στρατων και των πατριδων, για την καταργηση των θεσμων και των οριων που μας θετουν τ' αφεντικά.

ΑΠΟ ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΜΟΙΡΙΤΟΥ

...Όταν χτ λάει σημαία να στέκεστε προσοχή όταν σας ρωτούν να λέτε πάντοτε Δέν ξέρω να ξυρίζετε κάθε πρωί να γράφετε συχνά στους δικούς σας τσάμπα είναι τρίς της εβδομάδος να γυαλίζετε πόρπες και στέμμα... Στο στρατό οι πιο κυλάσιμες πράξεις είναι η άπειθαρχία ή κλοπή και τό φέμα... Τώρα διαλυθείτε και στις 5 τ' απόγευμα πάλι εδώ. Θά σας μιλήσω περί ναρκών...

ΑΝΑΜΟΡΦΩΤΗΡΙΑ: ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ

Μιά άκονα πτυχή του κρατικού μηχανισμού καταστολής είναι και τα αναμορφωτήρια. Τα αναμορφωτήρια που θυμούνται την ύπαρξή τους κάθε Πάσχα & Χριστούγεννα μερικές φιλέσπλαχνες κυρίες και κάποια σχολεία που απηγάινουν να δώσουν "λίγη χαρά στα καημένα τα παιδιά".

Τί είναι όμως τα αναμορφωτήρια;

Ποιούς, πώς και γιατί αναμορφώνουν;

Απαντήσεις προσπάθησε να δώσει κατά καιρούς ο άστικος τύπος παραποιώντας ακόμα μια φορά την πραγματική κατάσταση που επικρατεί και το ρόλο που παίζουν μέσα στη κοινωνία.

Ίσως τελικά καμιά ανάλυση να μην αξίζει περισσότερο από την μαρτυρία κάποιου φυλακισμένου μέσα σ' αυτά.

Γιατί πραγματικά για φυλακή πρόκειται. Μια φυλακή που έχει "τρόφιμος" (είρωνια της λέξης) παιδικές ψυχές που έχουν χαράκι από τη μιζέρια την εξαθλίωση και την ανελευθερία της άστικής κοινωνίας.

"Τά κλεφτράκια" και τα "άλη τάκια" είναι τα θύματα της ταξικής κοινωνίας. Γιατί, αν ρίξει κανείς μια ματιά στα αναμορφωτήρια ποτέ δεν θα βρει παιδιά άστικών ή μεσοαστικών στρωμάτων.

Τά παιδιά της έργατιάς είναι αυτά που "χρειάζονται" την αναμόρφωση, το σωφρονισμό, την υποταγή στη πέλινα και στη πτώχεια, την υποταγή στον άστικό καθωστρεπισμό.

Φυλακίζουν λοιπόν τα παιδιά σε τέσσερεις τοίχους και διατηρούν έτσι την "ελπίδα" ότι ξέφυγαν απ' το κίνδυνο, απ' τους αύριανούς ύπονομευτές της κρατικής και κοινωνικής "ευημερίας".

Μιά μήνυση για αλητεία ή για πορνεία ή στη γλώσσα τους ήθικη διακορευμένη ένα δυο ψευδομάρτυρες ή ακόμα κι έπαυτοφύρω σύλληψη δυο χεριών που ανήσυχια προσπαθούν να γεμίσουν με λίγες καραμέλες, λίγα φρούτα, κι αυτό είναι. Το αναμορφωτήριο ανοίγει τις πόρτες του για να ξανακλείσει κατόπιν φτιάχνοντας μια βαθιά χαρακιά στον ευπόλητο αλητάκο που όμως γεννήθηκε χωρίς να διαφέρει απ' τα άλλα χωρά του κόσμου. Βάζοντας τη σφραγίδα του καυστικής για την υπόλοιπη ζωή του παιδιού ή του έφηβου.

Τεράστιοι τοίχοι στον περίγυρο του αναμορφωτηρίου, στο εσωτερικό τα πειθαρχικά κελλιά και η απομόνωση αποτελούν τους χώρους που η κοινωνία διέλεξε κατάλληλους για να αναμορφώσει αυτούς που "παρεκλίβουν" - γιατί δεν έχουν άλλη διέξοδο - από την ήθικη και απ' τους νόμους.

Η "ζωή" εκεί μέσα περνάει με μοναδική προσμονή "τήν ώρα που θα φύγω".

Οι κρατούμενοι απαγορεύεται να βγαίνουν έξω απ' το αναμορφωτήριο, απαγορεύεται να πλησιάζουν τα παράθυρα, απαγορεύεται να διαμαρτύρονται, να διεκδικούν ανθρωπινότερο φαί, φοβούνται να μιλάνε μεταξύ τους γιατί υπάρχει ο κίνδυνος του καρφώματος.

Ένας τόνος αντιστοιχεί στ' αγόρια και μια πλεκτομηχανή στα κορίτσια απ' τα όποια βέβαια δεν μαθαίνει κανείς ποτέ τίποτα.

Ταυτόχρονα όμως διάφορες χειροτεχνίες περνάνε απ' τα χέρια τους χωρίς ποτέ να πληρώνονται γι αυτές μια που υποτίθεται ότι είναι "εκπαιδευτικά προϊόντα".

Από 7 μέχρι 17 χρονών ο εγκλεισμός του "άνυπόταχτου"

στις κοινωνικές νόρμες γίνεται στα αναμορφωτήρια, αργότερα μεταφέρεται στις φυλακές.

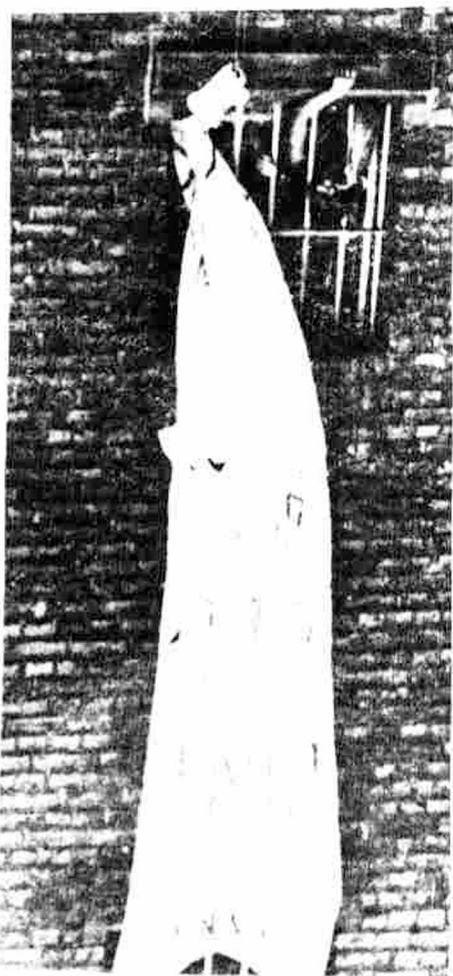
Όταν όμως κρίνεται κάποιος σαν επικίνδυνος κλείνεται στο σωφρονιστικό κατάστημα ανηλίκων του Κορυδαλλού.

Η ζωή εκεί μέσα δεν συνεχίζεται. Σταματάει την ώρα της εισόδου.

Τό ξύλο, τα πειθαρχεία και τα κατευναστικά χάκια είναι τα μοναδικά μέσα αναμόρφωσης που προσφέρει η άστική κοινωνία φυλακίζοντας στα αναμορφωτήρια και τα σωφρονιστικά καταστήματα αυτούς που δεν κατάφερε να φυλακίσει στα "ισρά" δεσμά της οικόγενειας, του σχολείου, των εκκλησιών, στους χώρους μαζικής παραγωγής, στους χώρους μαζικής εξόντωσης.

Όταν ο κρατούμενος ξαναβγει στη κοινωνία τις περισσότερες φορές θα έχει έφοδιαστεί τόσο καλά ώστε να συνεχίσει τη ζωή που έκανε και πριν, πιο καταρτισμένος και πιο πολύ μπασμένο στα κόλλα.

Έτσι ο εγκλεισμός δεν κάνει τίποτ' άλλο εκτός από το να επιβεβαιώνει τις αδυναμίες και τα κενά και τ' αδιέξοδα της καπιταλιστικής κοινωνίας και ταυ

τόχρονα να επιδεικνύει μ' έναν ωμό τρόπο τη βία του κεφαλαίου και της εξουσίας. Γιατί ότι δε μπορεί να υποτάξει με απειλές, πλύσεις, έγκεφάλου και εκσυγχρονισμούς το άπομονώνει, το καταστρέφει, το δολοφονεί.

Όμως όσο και αν προσπαθεί η κυβέρνηση και κάθε κυβέρνηση να διαστρεβλώσει τις πραγματικές συνθήκες των αναμορφωτηρίων και των φυλακών με δηλώσεις του Σταμάτη του τύπου:

Έκθεση χειροτεχνημάτων (χαλκογραφιών, ξυλογραφιών, πυρογραφίας κλπ) των κρατουμένων προς ενίσχυση των οικογενειών τους και καλλιέργεια της πατριωτικής δραστηριότητας, ύπαρξη ραφείων στις γυναικείες φυλακές καθώς και γεωργικές μηχανές στις αγροτικές, για μια σωστή και παραγωγική εργασία
30-3-81

όσο και να προσπαθεί να πείσει για

οι καθημερινές απόπειρες αυτοκτονίας (βλέπε δολοφονίες), καθώς και οι μαζικές αντιστάσεις είτε με κείμενα που καταφέρνουν να φτάσουν προς τα Έ-ξω είτε με απεργίες πείνας, δείχνουν ξεκάθαρα τη πραγματική φύση των καταστημάτων αναμορφωτισμού και σωφρονισμού της καπιταλιστικής κοινωνίας.

ΚΑΤΩ ΠΙ ΘΥΛΑΚΕΣ

Τό παρόμοιο τοῦ σωφρονισμοῦ μας πρὸν ἀνθρώπων "ἐπιχίνδυνον γιὰ τὴν κοινωνία" ἔχει πρὸς ξερτίσει. Γιατί δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ ποδοχόμα ποῦ χρησιμοποιοῦν γιὰ νὰ μᾶς ἐπιβληθοῦν καὶ νὰ μᾶς μετατρέσουν σὲ σπορτ ποῦ θὰ ἐκτελοῦμε χωρὶς τὴν παραμικρὴ ὀντίσθησιν τῆς βίωσής;

Ομως η κατάσταση και η αντίστασή μας δεν θα πάψει οिकाίωμένα ζούμε, όσο η ζωή μας έχει χάσει κάθε ανθρώπινη αξία και διάσταση. Η υπόθεσή μας είναι υπόθεση κάθελεύθερου ανθρώπου. Είναι υπόθεση της γενικότερης πλάης ενάντια στη κρατική προνομία και της καταπιεστικής θέσεώς της καπιταλιστικής κοινωνίας.

// ΑΥΤΟΝΟΜΑ// ΕΝΤΥΠΑ

ΜΕΡΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ "Η ΑΛΛΙΩΣ ΤΟ ΑΛΛΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ 'ΑΥΤΟΝΟΜΗΣ, ΕΚΦΡΑΣΗΣ

"Εχει γίνει πιά κανόνας μέσα στην άρθρο-
γραφία κάθε έντυπου μαθητικής ομάδας να ύ-
πάρχουν θέματα όπως ομοφυλοφιλία, κοπάνες,
έκτρώσεις, αντισύλληψη. Γιατί όμως όλ' αυτά;

Λόγοι υπάρχουν: α) Η ενημέρωση πάνω σ' αὐ-
τά τὰ ζητήματα-"ταμπού" είναι πάντα μικρή
β) μὲς αὐτοπροσδιορίζουν σὲν "χώρο" μὲς καὶ
ἀποτελοῦν πόλο συσπείρωσης καὶ συνισταμένη
τῶν λογικῶν ὅλων αὐτῶν τῶν ἀτόμων πού συμ-
μετέχουν στὴν διαμόρφωση τοῦ λεγόμενου αὐ-
τονομιστικοῦ κινήματος, εὐκαιριακά ἢ ὄχι, γ)
μὲς δίνουν τὴν δυνατότητα γιὰ μιὰ πιὸ εὐ-
κολὴ καὶ παράλληλα οὐσιαστικὴ ἀντιπαράθεση
μὲ τὶς κυρίαρχες λογικὲς, πού εἶναι διαμε-
τρικὰ ἀντίθετες μ' αὐτό πού ὑποτίθεται πῶς
ἐκφράζουμε.

Μέχρι ἐδῶ καλὰ, ὅμως ὑπάρχει τὸ πρόβλημα
Αὐτὰ τὰ θέματα, μὲ ποῖο τρόπο ἀναλύονται;

Υπάρχουν συνήθως δύο δρόμοι. Ἡ καταστά-
σεις καὶ πρόσωπα νὰ ἐξιδανικεύονται καὶ νὰ
προβάλλονται σὲν καινούργια "πρότυπα", ἢ ν'
ὀντισμετωπίζονται μὲ "συμπάθεια" καὶ "κατα-

νόηση" σὲν ἄρρωστες ἐκδηλώσεις περιθωρια-
κῶν ἀτόμων πού ὀφείλονται σὲν καπιταλισμό
(Ἄπὸ τὴν σκοπιὰ πάντα τῶν "ὀγίων") Παράδει-
γμα: Ἡ ὁ κοπανατζής θὰ θεωρεῖται σὲν πρό-
τυπο καὶ ἥρωας, ἢ σὲν ἄτομο πού μὴ ἔχοντας
τὴν περίφημη "πολιτικὴ συνείδηση" ἀντιδρά-
ει ἐναστικτῶς στὴν καταπίεση πού τοῦ ἐ-
πιβάλλουν.

Ἄλλοι πάλι χρησιμοποιοῦν αὐτοὺς τοὺς
τίτλους ἄρθρων γιὰ τὴν ἐμπορικοποίηση (ὅσο
κι ἂν αὐτὸ φαίνεται περίεργο) τῆς ἐφημερί-
δας. Ἐκμεταλλεύονται τὴν ἀγνοία, ἀκόμα καὶ
τὸν προβληματισμό, γιὰ νὰ πλασθοῦν παρὰ-
ληλα καὶ ἰδέες ὁλότελα διαφορετικὲς ἀπ' τὴ
συνολικὴ εἰκόνα πού θέλουν νὰ δώσουν. (ναὶ
μὲν "καθηγητὲς μπάτσοι-μαθητὲς ἀπάτσι", ἄλ-
λά παράλληλα ὡς ἀγωνιστοῦμε γιὰ μιὰ δημο-
κρατικὴ καὶ σύγχρονη παιδεία). Αὐξάνοντας
ὅμως τὸν ἀριθμὸ τῶν φύλλων πού πομπᾶνε, ἀ-
ναπτύσσουν καὶ μιὰ νοοτροπία ὁραδοῦλας πού
σκοπεύει νὰ "καθοδηγήσει" τοὺς "ὁπαδοὺς"
τῆς, μὲ τὴ λογικὴ: "ὅποιος διαβάσει τὴν ἐφη-
μερίδα μας συμφωνεῖ καὶ μαζί μας".

Προβάλλουν ἔτσι μιὰ "κοινωνικὴ κριτικὴ"
ἐκμεταλλευόμενοι τὴν ἀνυπαρξία μὲς τέτοι-
ας ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν ἄλλων μαθητικῶν ἐντύ-
πων, ἀφοῦ πρῶτα καλοῦνται αὐτὴ τὴν κριτι-
κὴ μέσα στὰ πλαίσια τῆς δικίας τῆς κριτι-
κῆς καὶ πρακτικῆς. ("Ἀφοῦ κανένας ἄλλος δὲ
μιλάει ὡς τοῦμε ἐμεῖς τὴν ἀλήθεια"-Μὲ τὴν
διαφορὰ πού ἡ "ἀλήθεια" αὐτὴ εἶναι προσαρ-
μοσμένη στὰ πλαίσια τῆς κάθε λογῆς γκρού-
πας).

Σάν αποτέλεσμα αὐτοῦ ἔχουμε τὴν κυριαρχία τοῦ "φολλκλόρ". Ἀναλύσεις ἐπίπεδες, ἄρθρα ποὺ γράφονται μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ γράφονται. Πουθενὰ δὲν ὑπάρχει ἡ αἰσθησιμότητα τῆς πραγματικότητας, πουθενὰ τὰ προσωπικά βιώματα καὶ ἡ συγκεκριμένη ποίηση τοῦ προβλήματος. Μόνο γενικότητες καὶ θεωρητικοὶ γίγες, μακριὰ ἀπὸ τὴν καθημερινὴν πραχτική, ἀπὸ τὸ προσωπικὸ στοιχείο.

Ἀλλὰ ὡς δοῦμε πῶς ἐκφράζεται αὕτη ἡ "κοινωνικὴ κριτική" (μόνο κοινωνικὴ κριτικὴ δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ πράγμα) σὲ κάθε ἓνα ἀπὸ τὰ γενικά ἄρθρα ποὺ προαναφερθήκανε.

- Ὑποφυλοφιλία: Ἐδῶ οἱ ἀπόψεις διχάζονται: Ἀπ' τὴ μιὰ μεριά ἡ ἀποψη ποὺ ἐκφράστηκε στὸ τελευταῖο "θρανίον" (ἡ **δμοφυλοφιλία** εἶναι διαστροφή καὶ οδηγεῖ στὴ διαφθορά), ἀπ' τὴν ἄλλη ἡ λογικὴ τῆς "ἁμετρίας συμπαράστασης". Ὁμως ὑπάρχει κι ἓνας τρίτος δρόμος: Οἱ ὁμοφυλόφιλοι δὲν εἶναι γενικά οὔτε ἥρωες οὔτε θύματα οὔτε "μιάσματα τῆς κοινωνίας". Εἶναι ἀπλὰ καὶ μόνο ἄνθρωποι, καὶ αὐτὸ ποὺ θὰ καθορίσει τὴν προσδευτικότητα τοὺς δὲν εἶναι οἱ σεξουαλικὲς τους προτιμήσεις ἀλλὰ ἡ γενικότερη στάση τοὺς ἀπέναντι στὴ ζωὴ. Ἐνας ὁμοφυλόφιλος δὲν εἶναι ἀπὸ τὴ φύση του ἐπαναστάτης. Μετατρέπεται σὲ τέτοιο ὅταν ἀπαίτεῖ ἀπὸ τὴν κοινωνία τὸ σεβασμὸ τῆς ἰδιαιτερότητάς του, παρ' ὅλη τὴν πίεση ποὺ δέχεται ἀπὸ ὅλες τὶς πλευρὲς. Σ' ἀντίθετη περίπτωσι μπορεῖ νὰ εἶναι ἀντι-δραστικὸς μέχρι κόκκυλο, ὅπως τὸ ἴδιο μπορεῖ νὰ συμβαίνει καὶ μ' ἕναν ἐργάτη "ὁμαλό". Τὸ νὰ χρησιμοποιοῦς σὰν μοναδικὸ κριτήριον τὴν σεξουαλικότητα σημαίνει πῶς δέχεσαι τελικὰ τὸν ὁστικὸ διαχωρισμὸ. Τὴν θέση τοὺς τὴν παίρνουν οἱ ἴδιοι, καὶ δὲν ἀποτελοῦν κομμάτι οὔτε συντηρητικὸ οὔτε ἐπαναστατικὸ στὴν ὁλότητά τους.

Συνεχίζουμε κοπῶνες: Ἐαναλέμε: Ὁ κοπῶν-τῆς δὲν εἶναι οὔτε πρότυπο οὔτε ἄξιος καταδίκης. Εἶναι φυσικὰ νὰ μὴν κάνεις κέφι νὰ πατήσεις μιὰ μέρα (ἢ καὶ πολλές) στὸ σχολεῖν γιὰ νὰ πᾶς μιὰ βόλτα ἢ γιὰ μπάνιο ἢ ἐπειδὴ δὲν γούστάρεις νὰ τρῶς στὴν ὑπὸν ὥρες τοὺς 4 τοίχους καὶ τὴν υἱοδρένεια πόρτα. Ὁμως εἶναι ἡλίθιο νὰ χάνεις τὴ χρονιά σου ἐπειδὴ ξεπέρασες τὸ ὅριο ἀπουσιῶν. Ἀπ' τὴ στιγμή ποὺ τὸ σπᾶσιμο τοῦ ὅριου δὲν ἀποτελεῖ μαζικὴ πραχτική, αὐτὸ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχει, μὲ τὶς γνωστὲς συνέπειες γιὰ τὸν παρβάτη του. Δὲν καταδικάζεται ἡ ὑπερβία τοῦ ὅριου σὰν ἀτομικὴ λύση, γιατί ἀπλοῦστατα δὲ εἶναι λύση. Προσοχὴ λοιπὸν καὶ στοὺς ἐπαί- νους καὶ στοὺς ἀφορισμούς. Οἱ 5 μέρες παραπάνω σὲ κοπῶνες μποροῦν νὰ στοιχίσουν 9 μῆνες σχολεῖν... Προσοχὴ καὶ πάλι ποὺ φυσικὰ δὲν εἶναι ἐπιθυμητὴ ἀπὸ κανένα.

Καὶ τώρα τὸ ἐπίμαχο ζήτημα: Σχέσεις τῶν 2 φύλων. Ἄρθρα χιλιάδες γι' αὐτὸ. Κι ὅμως τί γίνε; Εἰπώθηκαν διάφορα πομπώδη καὶ ἀγωνιστικά περὶ "ἰσοτιμίας", "ἁρνήσεως τῶν ρόλων". Ἀποτέλεσμα: Μᾶλλον κανένα. Τὰ προσωπικά προβλήματα τοῦ καθένου δὲν ἐκφράζονταν πᾶν στὸ τυπωμένο χαρτί. Μοιάζει σὰν οἱ ἄρθρογράφοι νάχαν πέσει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ ποτὲ νὰ μὴν ἀντιμετώπιζαν προβλήματα στὶς σχέσεις τους μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Μακάρι, ἀλλὰ δὲν τὸ πιστεύω. Ἡ τελειότητα δὲν εἶναι ὑπερκό- προσάν, πόσο μάλλον γιὰ τοὺς "δημοσιογράφους". Πρέπει κάποτε νὰ συνειδητοποιήσουμε πῶς τὰ προσωπικά μας προβλήματα καὶ βιώματα ἔχουν πολλὰ περισσότερη ἀξία ἀπὸ ἓνα τέλειο θεωρητικὸ ἄρθρο. Γιατὶ ἐπικοινωνία ἀνάμεσα στὸ γράφοντα καὶ στὸν ἀναγνώστη δὲν ὑπάρχει στὴ δεύτερη περίπτωση. Ὑπάρχει σχέση θεαματικὴ, σχέση πομποῦ-

δέκτη. Μπορεῖ τὸ ἂν χωρίσα ἑγὼ μὲ τὴν κομ-πέλλα ποὺ ζωῶσα μαζί της νὰ μὴν ἐνδιαφέ-ρει αὐτὸν ποὺ διαβάσει αὐτὰ, ἀλλὰ παρὸι-ερ καταστάσεις ἔχει ζήσει (ἢ θὰ ζήσει), καὶ μπορεῖ ὁ προβληματισμὸς του νὰ πᾶει ἓνα βῆμα παραπέρα ἂν τὰ δεῖ ὅλα αὐτὰ μέ-σα σ' ἓνα πρῶμα διαφορετικὸ ἀπ' ὅτι συνή-θισε.

Κι ὅσο γιὰ τ' ἀντισυλληπτικά καὶ τίς ἐκ-τρῶσεις; Ναί, σίγουρα εἶναι σημαντικὸ θέ-μα, σίγουρα ὑπάρχει ἀγνοία, σίγουρα χρειά-ζεται ν' ἀποχτήσει κανεὶς ὁλοένα καὶ πε-ρισσότερες γνώσεις γιὰ τὸ θέμα "προφύλ-λαξη", ἀλλὰ-διάολε-ἔρωτας δὲν εἶναι μόνο τὸ χάπι. Μὲ τὴν ἀντισύλληψη δὲν ἐξασφαλί-ζει τὴν ἐπικοινωνία σου μὲ τὸν ἄλλο, τὴν ἡδονὴ καὶ τὴν πληρότητα καὶ τῶν δύο. Μπο-ρεῖ νὰ δημιουργήσεις ἔτσι εὐνοϊκὲς συνθῆ-κες γι' αὐτὸ, ἀλλὰ δὲν λύνεις τὸ πρόβλημα. Ποιὸς ἐπιτέλους θὰ μιλήσει καὶ θὰ γράφει γιὰ τὰ προβλήματα ΤΟΥ στὴν ἐπαφή μὲ τὸν ἄλλο, γιὰ τὰ ταμποῦ τὰ ἄγχη καὶ τίς προ-καταλήψεις του, γιὰ τὴ δυσκολία του ν' ἀπα-ρνηθεῖ τὸν ρόλο ποὺ τοῦ ἔχουν ἐπιβάλει, γιὰ τὸ πλάκωμα ποὺ δημιουργεῖ ἡ "λιμνὴ-ζουσα σεξουαλικότητα"; Ἐρωτας δὲν εἶναι μόνο ἐκμύρτιση συναισθηματικῆς ἐντασης, εἶναι ἐπαναστατικὴ πράξη καὶ σὰν τέτοια πρέπει ν' ἀντιμετωπίζεται.

Καὶ γιὰ τὸ τέλος ἓνα θέμα "ὄνειρεμένο" τὰ ναρκωτικά. Πρὸς τὸ παρὸν ἔχουμε ἐκφρα-σμένη μόνο τὴ μιὰ μεριά: Ναρκωτικὰ ἐξάντας. Μιὰ ματιὰ στὰ μαθητικά περιόδια θὰ μᾶς φεῖσι γιὰ τὴν ἀγνοία ποὺ ἐπικρατεῖ: Σύγ-χισι μεταξὺ ψυχοδραστικῶν φαρμάκων (LSD, μεσκαλίνη, χασίς), ναρκωτικῶν (ἡρωίνη, μορ-φίνη, κοκαΐνη) καὶ "τρελλοχάπων" (TAVOL, ARDAN κλπ), παντελὴς ἄλλειψη πληροφόρησης γιὰ συνέπειες, κινδύνους, ὠφέλειες (ἂν ὑ-πάρχουν). Ἐπαναλαμβάνεται πάντα τὸ παρα-μῦθι τοῦ "ἀμερικάνικου τρόπου ζωῆς" (Πο-τὲ δὲν κατάλαβα γιατί μιλάνε γιὰ ἀμερι-κάνικο τρόπο ζωῆς. Ζωῆς ποιῶν; Ὅλοι ζωῶν μὲ τὸν ἴδιο τρόπο; Διαφέρει πολὺ αὐτὸς ὁ τρόπος ἀπὸ τὸν εὐρωπαϊκόν, τὸν ἐλληνικόν ἀκόμα;). Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα τίποτα. Ὑπάρχει καὶ μιὰ προσπάθεια τῶν ὑποστηρικτῶν τῶν ψυχοδραστικῶν νὰ ἐκφράσουν δημόσια τὴν ἄ-ποψή τους παρ' ὅλο τὸ φόβο τοῦ νόμου περὶ τύπου (γιὰ ὅσα ἐντυπα βγαίνουν σύμφωνα μὲ τὸ νόμο-ὕπευθυνος κλπ) ἢ τοῦ κινδύ-νου τοῦ "καρφώματος" αὐτῶν ποὺ πούλανε τὸ "ὑποπτο ἐντυπο", στὰ πλαίσια τῶν συνθη-κῶν ποὺ ἐπικρατοῦν σὲ ἄλλες χώρες (περί-πτωση νομιμοποίησης τῆς μαριχουάνας στὴ Καναδά, ἀνόλογο σύνθημα τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κόμματος στὴν Ἰταλία). Ἡ ἀποψη αὐτὴ δὲν ἔχει **ἀξουσία** ἀκόμα. Ὁμως τὸ σίγουρο εἶ-ναι: Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ἰσχυριστεῖ ὅτι τὴ χρησιμοποιεῖ γιὰ νὰ νοιώσει καλλί-τερα (γιατὶ αὐτὸ δὲν γίνεται πάντα), γιὰ νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὸν ἐφιαλτικὸ κόσμο (γιατὶ κανένας δὲν μπορεῖ νὰ δώσει ἐγγυ-ήσεις γιὰ τὸ ὅτι δὲν θὰ εἶναι ἔτσι κι ὁ "ἄλλος" κόσμος), γιὰ νὰ χτυπήσει τὸ σύστημα (γιατὶ εἶναι γνωστὴ ἱστορία ὅτι δὲν χτυπιέται). Ἐγὼ πάντως θὰ περιμένω τὸ ἄρθρο κάποιου "φρηκιοῦ" γιὰ τίς ἐμπει-ρίες του ἀπὸ κανένα "ταξίδι" μὲ τὴν ἐλ-πίδα πῶς δὲν θὰ προσπαθῇ νὰ δικαιολο-γήσει τὴ στάση του. Στὸ κάτω-κάτω, γιατί κανεὶς δὲν νοιώθει τὴν ἀνάγκη νὰ δικαι-ολογηθεῖ ἂν καπνίζει ἁπλὸ τσιγάρο; Εἶναι λιγώτερο ἐπικίνδυνος; (ὁ Δοξιάδης ἔχει ἕλ-λη γνώμη. Ρωτήστε τον). Θεωρητικοὶ λογί-ες καὶ ἀνάλυση "ἀξιώσεων" δὲν χρειάζονται.

Ας διαβάσουμε επιτέλους και μία προση-
πική εμπειρία...

Αυτό λοιπόν για την αθρογραφία των
έντυπων και την "άλλη άποψη". Ας προσπα-
θήσουμε να επαναπροσδιορίσουμε τη στάση
μας απέναντι στα λεγόμενα κοινωνικά προ-
βλήματα, όπως μην άνεχτοῦμε άλλο τὰ
κάθε λογής αθροάκια με τή λογική πώς δέν
έχουμε περιθώρια για μία καλλίτερη έκλα-
γή. Ας αφήσουμε πιά τις καναλιζωρισμένες
στάσεις των "αναγναστών" ("υπέροχο" ή ..
"μαλακίες"), ως γίνουμε πιά σκληροί στη
στάση μας χωρίς να ξεχνάμε παράλληλα
πώς δέν υπάρχουν "φωτισμένοι", πού γράφουν
για διαφωτισμό του "πόπουλου", αλλά ανθρω-
ποι πού προσπαθούν νάρθουν κοντά στους
άλλους με κάθε τρόπο. Ακόμα και γράφον-
τας τή σκέψη τους.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΣΗΜΕΡΑ

**ΤΑ ΔΕΥΤΕΡΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ**

Αναφερόμενοι στην κατάσταση πού επικρατεί
σήμερα στό μαθητικό, υπάρχει ο κίνδυνος να
πέσουμε πάλι σε μία διαδικασία επανάληψης
αυτών πού ήδη από πολύ καιρό τώρα έχουμε πει
και προβάλλει. Νά κάνουμε δηλ. πάλι λόγο για
τό εξωντωτικό και έντατικοποιημένο κλίμα πού
κυριαρχεί στα σχολεία, για τις αυτοκτονίες
των μαθητών, για τό άγχος, τή νεύρωση, τό ξεθε-
ωτικό πενθήμερο, για τήν πνιγνή ατμόσφαιρα
πού γίνεται όλο και πιο έντονη και δυσ-
βάστακτη μέσα στην "επαιδευτική πόλη".

Σήμερα όμως τό ζητούμενο δέν είναι να εί-
κονογραφήσουμε, έστω και με τά πιο έντονα
χρώματα μία κατάσταση πού υπάρχει στην εκ-
παίδευση, να προχωρήσουμε βαθιά προσπάθω-

ντας να τήν εξηγήσουμε, να τήν καταλάβουμε
για να τήν ανατρέξουμε. Πράγμα δύσκολο, μιας
και οι μέχρι τώρα συνήθειες του χώρου, χαρα-
κτηρίζονταν από μία πείρα έμμοιή σε γενικές
ιδεολογικές αναφορές-συγκεχυμένες και άορι-
στες τις πιο πολλές φορές-όπως "κάτω τό έσσι
κό σχολείο", "τά κόμματα" κλπ. ενώ ή ύπουλα
συγκεκριμένης ανάλυσης τής κατάστασης, ήταν
μία μόνη δύναμη.

Εμείς μέσα σ' αυτό τό κείμενο θα επιχειρή-
σουμε να βάλουμε τά πρώτα σημεία μιας τέτοι-
ας ανάλυσης, στοχεύοντας στην παραπέρα συζή-
τηση, επεξεργασία και ολοκλήρωσή τους.

Πιάνοντας ιστορικά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, σάν ιδεολογική αντίληψη και σάν πολιτική πρακτική και σάν στρατηγική επιλογή, πρέπει να επισημαίνουμε δυό πράγματα:

Α.Τη σημασία που είχε για την άρχουσα τάξη της χώρας μας ο εκσυγχρονισμός στην παιδεία και

Β.Την διόφωνα αποδοχή που έτυχε από όλες τις πολιτικές δυνάμεις-είτε δεξιές, είτε αριστερές-όταν πρωτοβγήκε στο κλαρί.

Ας δούμε πιο αναλυτικά αυτά τὰ δυό στοιχεία:

Η ανάπτυξη του "τόπου", ή οίκονομική του ανάπτυξη, ή αποκατάσταση των ζημιών του παρελθόντος (κατοχή, εμφύλιος κλπ.), τὸ ξεπέρασμα της μακάριας φάσης της "Ψωροκώσταινας" ήταν και είναι ακόμη και σήμερα η κοινή αναφορά και άφετηρία όλων των πολιτικών δυνάμεων και όλων των παραδοσιακών πολιτικών χώρων.

Τὰ συνθήματα του τύπου "προκοπή του τόπου", "ανάγκη για ένα κράτος δικαίου", "οικονομική ανάπτυξη της χώρας", "ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου" κλπ. ένωσαν μεταπολιτευτικά, ὅλο τὸ ἑστιασμένο πολιτικό νοικοκυριό, αποτέλεσαν τὴν κοινή συνισταμένη όλων τῶν σηνθημάτων, τὸ απαιτητικό "ΝΑΡΟΝ", ἔδω και αρκετά χρόνια πρίν που ἄλλωστε ἦταν ἡ πλατφόρμα της ἀριστερᾶς για τὸ φωτεινό και δημιουργικό ΜΕΛΛΟΝ.

Παρ' ὅλες τὶς ἐπιμέρους λοιπὸν διαφοροποιήσεις και τὶς διαφωνίες-για τὸ ἂν και κατὰ πόσο μπορούσε ἡ συγκεκριμένη κυβέρνηση νά

πραγματοποιήσει τὸν εὐαγγελιζόμενο εκσυγχρονισμό-ἡ πρόθεσή της νά μεταρρυθμίσει τὴν ἐκπαίδευση κάλυπτε σέ μεγάλο βαθμό τὰ αἰτήματα για βελτίωση και καλυτέρευση τῶν ἐκπαιδευτικῶν συνθηκῶν που τὰ μαζικά κινήματα-τὰ καθοδηγούμενα από τὴν "ἀριστερά"-χρόνια πρίν, ἔβαζαν σὴν ἡμερίσια διάταξη και διεκδικούσαν.

Κι ὄχι μόνο ἡ ἀριστερά βέβαια. Τὸ ὅτι ἀνέλαβε νά πραγματοποιήσει μιὰ τέτοια πολιτική ἡ κυβέρνηση της ἀστικής τάξης, δέν σήμαινε φυσικά πὼς κατανοοῦσε σὴν πράξη τὴν ὀρθό-

τητα τῶν ἀριστερῶν αἰτημάτων, μά γιατί ἔτσι τῆς ὑπαγόρευαν νά κάνει οἱ στρατηγικές ἐπιλογές, τοῦ ἑλληνικοῦ καπιταλισμοῦ.

Οἱ ἀνάγκες που ἔμπαιναν ἀπὸ τὴν ἐξέλιξη τῆς πραγματικότητας, σέ μιὰ Ἑλλάδα που τράβαγε τὸ δρόμο τῆς πολυπλευρης ἐσωτερικῆς ἀνάπτυξης και τῆς βιομηχανοποίησης, σέ μιὰ χώρα που βάδιζε ὀλοταχῶς σὲς ἀγκαλιές τῆς μοντέρνας Εὐρώπης, καθόριζαν μιὰ σειρά ἀλλαγές και νέες ρυθμίσεις, ἀπαιτοῦσαν ἡ ἀναπροσαρμογή και ὁ εκσυγχρονισμός νά ἀγκαλιάσουν ὀλόκληρη τὴν κοινωνία, ὅλους τοὺς μηχανισμούς και πρῶτα-πρῶτα τὴν ἐκπαίδευση.

Τὴν ἐκπαίδευση που ὁ ρόλος της στόν καπιταλισμό, τῆς δίνει μιὰ βαρύτερη καθοριστική για τὴν ἐξέλιξη τοῦ κοινωνικοῦ συστήματος, μιὰς και μέσα ἀπ' αὐτὴν ἀναπαράγονται οἱ τάξεις και οἱ κυρίαρχες ιδεολογικές ἀναφορές.

Ἔτσι ἡ ἐκπαιδευτική μεταρρύθμιση που μπήκε μέ τὴν μεταπολίτευση στὰ σκαριά, δέν κάλυπτε παρά τὶς ἀνάγκες τοῦ ἑλληνικοῦ καπιταλισμοῦ, δέν ἐκφράζε ἄλλο ἀπὸ τὶς νέες σχέσεις που ἐξαγγέλονταν και που εἶχαν πῶς στρατηγικό και πῶς πλὺ κοινωνικό προορισμό: νά βγάλει ἀπὸ τὰ γενικά λύκεια τοὺς "ἐκλεκτούς" που θά ἀναδειχθοῦν στὰ ΑΕΙ κι ἀπὸ ἐκεῖ σὰ στελέχη, θά ἐπιδρῶσουν ὀργανικές θέσεις στό καπιταλιστικό μηχανισμό, νά πάρει ἐργάτες ἐκδικευμένους και μὴ ἀπὸ τὰ τεχνικά λύκεια κι ἀπ' τὸ περίσσευμα αὐτῶν που θά σφαγοῦν σὲς ἀλλεπάλληλες ἐξετάσεις. Αὐτὸς ἦταν και εἶναι ὁ στόχος τῆς μεταρρυθμιστικῆς ἐπιχείρησης και ὁ εκσυγχρονισμός τὸ ἀπαραίτητο μέσο που θά πραγματοποιήσει μιὰ τέτοια πολιτική πράξη.

Οἱ σχέσεις ὅμως, ὅσο "ἀγαθές" κι ἂν εἶναι, δέν φτάνουν για νά πραγματοποιηθοῦν τέτοια...μεγαλεπίβολα σχέδια. Ἡ κυβέρνηση και ἡ ἀντιπολίτευση μπορεί νά θέλαν τὴν μεταρρύθμιση, ἐμπόδια τόσο ἰσχυρά νά μὴν ὑπῆρχαν ἀπὸ τὸ κίνημα, μά δέ φτάνει ἡ θέληση...

Για νά γίνει μιὰ τέτοια πολιτική, μιὰ τέτοια ἐπιλογή πραγματικότητας, σημαίνει πὼς οἱ παλιές συνθήκες, ὅλοι οἱ σηντηρητές, ὅλες οἱ δομές που κρατοῦσαν και στερέωναν τὸν παλιό τρόπο κοινωνικῆς ὀργάνωσης θά μετασχηματιστοῦν, θά ἀλλάξουν για τὸ καλὸ βέβαια τοῦ ἴδιου τοῦ ἑλληνικοῦ καπιταλισμοῦ.

Οἱ σχέσεις που ἐπιδρῶναι και καθόριζαν-όντας κυρίαρχες για μιὰ ὀλόκληρη ἱστορική φάση- τὴν ἑλληνική κοινωνία, ἔπρεπε νά δώσουν τὴν θέση τους σέ νέες συμμαχίες, ἡ εἰκόνα τῆς Ἑλλάδας μέ τὰ χιλιάδες μικρομάζα, τὰ παρασιτικά μεσοστρώματα ἔπρεπε σταδιακά νά ἐκλείψει.

Πὼς ὅμως ἡ καὶ μὲν ἡ κυβέρνηση νά τὸ κάνει κῶτι τέτοιο, που γιὰ νά χτυπήσει ὅλα αὐτὰ τὰ στρώματα, θά πρέπει νά χάσει ὅλη τὴν κοινωνική της βάση, ὅλη τὴ δύναμη ὑποστήριξης και ψηφοφορικῆς κυριαρχίας της;

Ἡ κυβέρνηση ἐκφράζοντας τὶς παραδοσιακές και ὀρτηριοσκληρωτικές κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις, κάθε ἄλλο παρά μπορεί νά προχωρήσει ἕνα τέτοιο ξεκαθάρισμα. Κι αὐτὸ τὸ μπλοκάρισμα ἔχει φανεῖ πολὺ καθαρά, τόσο στό γενικό πολιτικό-κοινωνικό ἐπίπεδο, ὅσο φυσικά και στό ἐπίπεδο τῆς "μεταρρυθμισμένης" ἐκπαίδευσης. Τῆς "μεταρρυθμισμένης" ἐκπαίδευσης που διατηρεῖ τὶς θεσμικές ἐξεταστικές ἀλλαγές δίπλα σ' ὅλες τὶς παλιές μορφές ὀργάνωσης και ιδεολογικῆς παροχής.

Ἀς τὸ κάνουμε αὐτὸ συγκεκριμένο:

Τὸ ὅτι σήμερα τὴν ἐκπαίδευση ἔχει περάσει σέ μεγάλο βαθμό ἡ ἐντατικοποίηση, τὸ κινῆγι τοῦ βαθμοῦ, τὸ ὅτι οἱ ἐξετάσεις ἔχουν παγιωθεί, τὸ πενήνθερο και τὸ νέο μοντέλλο τοῦ καθηγητῆ εἶναι μιὰ πραγματικότητα, μὴπως σημαί-

νει άραγε πώς πέρασε κι ό έκσυγχρονισμός, πώς πέτυχε ή εκπαιδευτική μεταρρύθμιση; Τά πράγματα πιστεύουμε πώς λένε τό αντίθετο:

-Γιατί δίπλα στην έπίσημη παιδεία του κράτους, στέκονται άναγκαία και μέ ούσιαστική άκόμα την προσφορά τους τό φροντιστήρια, παρ' όλες τί άλλαγές που άναγκάστηκαν νά κάνουν σέ έπίπεδο δργάνωσης. Κι αυτό είναι σημαντικό-κό άν σκεφτούμε πώς ή μεταρρύθμιση είχε σά σκοπό της νά κάνει την εκπαίδευση ικανή νά αυτόνομηθεί και νά μή χρειάζεται τό δεκανίκι της παραπαιδείας για νά υπάρξει, αλλά νά ένσωματώσει τό φροντιστήριο σά λειτουργία μέσα στο σχολείο, νά άχρηστεύσει την παρουσία του και την αντικειμενική σήμερα προσφορά του, νά κάνει τό μαθητή ικανό νά μή χρειάζεται τό ιδιαίτερο για νά διαβάξει και νά προετοιμαστεί για τίς Πανελλήνιες.

Όλα αυτά βέβαια, σήμερα αποδεικνύονται ό-νειρα θερινής νυκτός, μιός και ή πλειοψηφία των μαθητών πάει φροντιστήριο-πού όποκεντρωμένο βασίζεται και βοηθάει, όπως λένε μάλιστα οί ιδιοκτήτες του, την εκπαίδευση νά προχωρήσει στο "σημαντικό έργο της"-άφοϋ τό σχολείο παραμένει αδύναμο νά καλύψει μία τέτοια εί-δους προετοιμασία για τίς Πανελλήνιες και για τά ΑΕΙ.

-Γιατί δίπλα στη φιλοσοφία και τή λογική -μαθήματα σύγχρονα και μέ "δημοκρατικό προ-σωπεϊτο"-έξασκολουθούν νά υπάρχουν άκόμα τά Λατινικά και τά Θρησκευτικά. Δίπλα στα μαθήματα "επιλογής" όλόκληρη λίστα από τά μαθήματα "κορμού" που έχουν βαρύτητα και καθορίζουν τό γενικό βαθμολογικό αποτέλεσμα.

-Γιατί ή εφαρμογή του πενθήμερου έφερε μεγάλη άναστάτωση και μπερδεμα τέτοιο που αντί νά λειτουργήσει θετικά, δυσκόλεψε τά παραπάνω πράγματα.

-Γιατί σήμερα τό 7ωρο και τό 6ωρο του πενθήμερου, σέ πολλά μέρη γίνεται σέ σκηνές και σέ έρεπια, καθώς ή υλικοτεχνική ύποδομή-όπως λέει και ή ΚΝΕ-είναι άνύπαρκτη, παρόλο που άποτελεί άναγκαία και ικανή συνθήκη, ά-παραίτητη για ένα τέτοιο έπιχείρημα.

-Γιατί, κι αυτό είναι τό πιο σημαντικό, ό έκσυγχρονισμένος (ή) εκπαιδευτικός μηχανισμός, στηρίζει την ύπαρξή του σέ έγκυκλιους και σέ τρομοκρατικές άπειλές, στην άνοιχτή και καλυμμένη καταστολή.

-Γιατί ούτε και ή ίδια ή ένσωμάτωση του μαθητικού στρώματος έχει περάσει άπόλυτα.

-Έτέλος, γιατί ή "σημερινή εμφάνιση του σχολείου παραμένει τό ίδιο καταπιεστική και κατασταλτική χωρίς ίχνος "δημοκρατικά και σύγχρονα" χαρακτηριστικά.

Όπως τόποθετήσαμε και παραπάνω, ό περιβόητος "έκσυγχρονισμός", τόσο σέ γενικό έπίπεδο όσο και σέ επίπεδο είδικό-στη Μέση εκπαίδευση δηλ.-δέν κατόρθωσε ν' απλώσει τά πλοκάμια του σέ μεγάλη έκταση και νά καταφέρει νά μεταβάλλει τή μορφή και τό πρόσωπο των μηχανισμών που είναι πολύ βασικοί για νά στηρίξουν μιός τέτοιας φύσης μεταρρύθμιση.

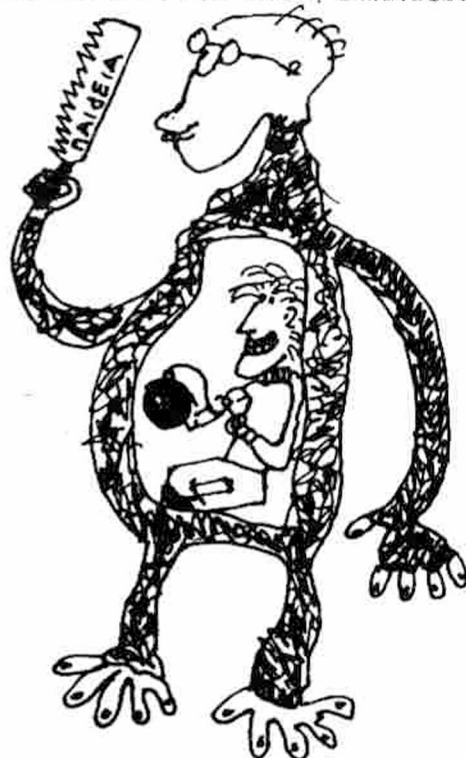
Τμηματικά βέβαια πέτυχε όρισμένα πράγματα γέννησε όμως νέες συνθήκες και όξύνσεις στην πορεία του-χωρίς άκόμα νά παίρνουν έκρηκτικό και μάχιμο χαρακτήρα-πού λειτουργούν προοπτικά άκόμα πιο άνασταλτικά για την όλη ύ-πδθεση.

Σχετικά μέ τό πενθήμερο π.χ.φέτος για πρώ τη φορά μετά 2 χρόνια ξανάγιναν άποχές και αύθόρμητες-τίς πιο πολλές φορές διαδηλώσεις-άπό πολλά σχολεία, ένάντια στους έξοντωτικούς ρυθμούς που εισήγαγε τό νέο αυτό μέτρο, στην κατάργηση των άργιών και των έκδρομών, στην έντατικοποίηση και στα έξεταστικά σφαγεία.

"Η πάλι σέ σχέση μέ τούς καθηγητές, "Η φεται νή άπεργία που ήταν ή μεγαλύτερη που έκαναν οί καθηγητές μεταπολιτευτικά και ή νέα που έτοιμάζουν μέσα στις έξετάσεις, έρχεται σάν άποτέλεσμα της αδυναμίας της κυβέρνησης και της "Δεξιώς", νά προχωρήσει σέ όλόπλευρη βελτίωση και ίκανοποίηση των ύποδομών-γιατί τέτοια αίτήματα έχουν οί κ.κ. καθηγητές-που είναι άναγκαίτες για τή μεταρρύθμιση που ή ίδια έπιχειρεί.

Και πάει λέγοντας. "Αν προσθέσουμε σ' όλα αυτά, την άπεργία στη νεολαία και κύρια σ' αυτό τό κομμάτι της που τελειώνει τό Λύκειο που αύξάνεται μέ πολύ γρήγορους ρυθμούς, μι-ας και δέν ύπάρχει δυνατότητα άπορρόφησης κι ούτε κάλυψη σέ έπίπεδο κοινωνικών παρο-χών, τό σκοινί πάει πολύ μακριά.

Συμπερασματικά, τώρα που ή εκπαιδευτική με-

ταρρύθμιση έτοιμάζεται νά γιορτάσει τό δεύτερα γενέθλιά της-ή φουρνιά που θα μπει σέ-τος στα ΑΕΙ μέ Πανελλήνιες θάνατι ή δεύτερη-μπορούμε νά πούμε μέ τή σειρά μας πώς ό άστικός έκσυγχρονισμός δέν κατάφερε και πολλά πράγματα στη μέση εκπαίδευση.

Αντίθετα αντί νά λειτουργήσει στρατηγικά και μακροπρόθεσμα σά θετικός μαχλός στην έπιχειρούμενη άναπτυξιακή προσπάθεια της άστικής τάξης, δημιούργησε νέα προβλήματα και ά-ντιθέσεις. Μία τέτοια άποτυχία όμως είναι πολύ σημαντικό βάρος για την κυβέρνηση και την άστική τάξη και παρόλο που άκόμα και τώρα, οί προαναφερόμενες αντίθέσεις δέν έχουν φτάσει σέ τέτοια έκρηκτικά σημεία, ύπόσχονται, καθώς συσσωρεύονται στην έξέλιξή τους, πολλά και πλούσια όωρα για τά έπόμενα γενέθλια της μεταρρύθμισης.

ΟΙ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΤΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΙ ΣΤΟ ΜΑΘΗΤΙΚΟ

"Η αδυναμία της δεξιώς νά πραγματοποιήσει σ' όλη του την έκταση τόν έπαγγελόμενο έκσυγχρονισμό και νά τόν προχωρήσει μέχρι τό τέλος του, βρίσκεται στα όρια από τά όποια καθορίζεται, από τίς κοινωνικές δυνάμεις που

έκφράζει και από τις όποιες υποστηρίζεται, τις όποιες πρέπει να χτυπήσει για να προχωρήσει και τις όποιες όμως χρειάζεται για να κρατηθεί στην έξουσια...

Όπως τονίσαμε και πιο πάνω, η αντιπολίτευση και οι διάφοροι άγγελιαφόροι της "άλλαξης" μέχρι σήμερα στήριζαν την πολιτική τους ύπαρξη σ' αυτή την άδυναμία: Τη διαφοροποίησή τους τη συνδίαζαν με τις δυνατότητες που είχαν αυτοί να πραγματοποιήσουν έναν τέτοιο έκσυγχρονισμό που η κυβέρνηση δεν μπορούσε να προχωρήσει.

Αναφέραμε ήδη πως όταν η μεταρρύθμιση με όλα τα μέτρα που αυτή συνεπαγόταν, πέρανε στη μέση εκπαίδευση, καμιά απ' αυτές τις δυνάμεις (ΠΑΣΟΚ-ΚΝΕ) δεν κουνήθηκε. Τώρα που ο έκσυγχρονισμός είναι στο έπιπεδο τσυλάχιστο της θεσμικής εφαρμογής του, συνηθίζουν πάντα στο τέλος της χρονιάς, να διοργανώνουν κινητοποιήσεις ενάντια στις Πανελλήνιες-τό ΠΑΣΟΚ-ή ζητώντας την κατάργηση των Πανελλήνιων εξετάσεων μόνο στη Β' Λυκείου, τον έξωραϊσμό τους-ή ΚΝΕ-.

Κι άλλοι είχαμε γράψει, πως από την περιόδα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και μετά το "παλιό μαθητικό κίνημα" που έκφραζαν οι παραπάνω πολιτικοί σχηματισμοί και τα έξωκοινοβουλευτικά παρακλάδια τους, σημειώνε μια αίσθητή και ραγδαία πτώση. Αυτό το κίνημα που είχε ένοπιωθεί πάνω στην έξωραϊστική αντίληψη της βελτίωσης και καλύτερευσης του άστικού σχολείου, που διεκδίκουσε την αλόπλευρη και όρθολογιστική εφαρμογή της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, άρχισε σιγά-σιγά να φθίνει. Φτάσαμε από τις πολυθρόνες, διαδηλώσεις του 75-76 των 10 και 20 χιλιάδων

Η -ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ-

μαθητών, στις περσινές και φτερινές κινητοποιήσεις που όλοι μαζί μαθητές-γονείς-καθηγητές δεν ξεπερνούσαν τις 3 χιλιάδες.

Μια τέτοια πτώση γίνεται πολύ περισσότερα αίσθητή όταν μιλάμε με όρους μαζικού μαθητικού κινήματος. Γιατί μέλη κομματικά με καθήκοντα τη διατήρηση, συντήρηση και άναπαγωγή του κομματικού μηχανισμού, ή ΚΝΕ σίγουρα διαθέτει πολύ περισσότερα από τις 3 χιλιάδες που μαζεύει στις συγκεντρώσεις της. Προτιμούν όμως το παιδί να κάθεται σπίτι και να διαβάζουν, παρά να κατεβαίνουν σε διαδηλώσεις που στο κάτω-κάτω δε λένε και πολλά πράγματα(;) .

Αυτό λέει πολλά.

Αν μια περίοδο ή ΚΝΕ στρατολόγησε μέλη μέσα από την άνδπτυξη και προώθηση μετωπικών μαθητικών σχηματισμών-όπως ή ΜΩΔΝΕ-μέ βάση μαθητική πλατφόρμα και με άξονα τη δουλειά που έκανε στο μαθητικό, σήμερα αντίθετα, συσπειρώνει σάν ΚΝΕ-τή ΜΩΔΝΕ πολλοί συμπαθητές που 96 τη θυμούνται-μέ βάση τα συνήματα του τύπου "ΚΚΕ-άλλαγή β' κατανομή".

Πράγμα που σημαίνει πως παρόλο που άποτελει και σήμερα, παρόλη την πτώση της, τη σημαντικότερη δύναμη όργανωμένη στο μαθητικό, ή παρουσία της στο χώρο αυτό και το πράγμα-

μα της, δεν ανταποκρίνονται στην άνδπτυξη των αντιθέσεων, έστω και με τη ρεφορμιστική σκοπιά που πάντα έβλεπε τα πράγματα.

Τι σημαίνει κάτι τέτοιο:

1) Κατ' αρχάς ή σύνθεση των παλιών πολιτικοποιημένων μαθητών ήταν σε κύρια πλευρά έντελώς διαφορετική απ' αυτή που σήμερα μαζικοποιεί τις διάφορες παρατάξεις και κύρια την ΚΝΕ. Το σύνθημα "πρώτοι στα μαθήματα-πρώτοι στον άγώνα", σήμερα εφαρμόζεται πλήρως. Σπάνια συναντάς Κνίτη-στέ περισσότερο σχολειά- "κακό" μαθητή. Τα παιδιά διαβάζουν και είναι μια χαρά στο σχολείο.

2) Το βάλες σήμερα, στο βαθμό που ή εκπαιδευτική μεταρρύθμιση έχει περάσει, απέναντι στις Πανελλήνιες: να καταργηθούν στη Β' Λυκείου, όπως λέει ή ΚΝΕ, να γίνονται στο σχολείο προντιστηριακά μαθήματα προετοιμασίας για τις Πανελλήνιες, να καταργηθούν τα άχρηστα δευτερεύοντα, να περνούν οι καθηγητές από σεμινάρια για ναχουν καλύτερη έννημέρωση, δεν μπορεί παρά να μεταφράζονται πιο απλά ως έξης: καθήστε να διαβάσετε για να περάσετε στα ΑΕΙ, μιās κι έτσι καταφέρνουμε και χτυπήματα στη δεξιά που δεν θέλει να περάσουμε, να μορφωθούμε κι όταν φτάσει ο χρόνος στο τέλος του, κάνουμε και καμιά κινητοποίηση για τα μάτια του κόσμου.

3) Η στασιμότητα και το τέλμα που σήμερα χαρακτηρίζει το μαθητικό χώρο, έκφράζει απόλυτα την αντίληψη της ΚΝΕ για την άνδπτυξη του κινήματος.

Πρίν λίγες μέρες μάλισα, μιλάγε για "άνοδο του μαθητικού κινήματος" που φέτος έσπασε τα ρεκόρ με τις τελευταίες κινητοποιήσεις στα Προπύλαια(;) .

"Όταν όμως διεκδικείς και παλεύεις για βελτίωση των υλικότεχνικών όποδων, για τ' ασχλησιακά ή τμήματα που πιο πάνω αναφέρουμε, τί άλλο μπορείς να κάνεις από το να προσέχεις μή τυχόν και παρεκτραπεί το κίνημα από τη νεκρική ήσυχία του και να προετοιμάζεις όλα το χρόνο την άποχαιρετιστήρια εκδήλωση του τέλους της χρονιάς;

Για τους Κνίτες τα πράγματα είναι καθαρά: διαβάζουν, ζητάνε καλύτερες συνθήκες για να διαβάζουν πιο καλά και πιο πολύ και φυσικά δεν ξεχνάνε πως είναι και κομματικά μέλη. Η μάχιμη έφεδρεία του ΚΚΕ. Και σάν τέτοια έχουν ένα κάρο δουλειές να κάνουν.

Οι δυνατότητες άλλωστε για άνάπτυξη μαθητικού κινήματος είναι μειωμένες στο έλαχιστο μιās και τα πράγματα έστω και με μικρά βήματα κινούνται από μόνα τους. Η μάλλον κινάει ή κυβέρνηση. Ο ρόλος της ΚΝΕ, δεν μπορεί ν' αναί άλλος από ύποβοηθητικός και έξωραϊστικός, στην ούσια του, στον επιχειρούμενο έκσυγχρονισμό και αντιπολιτευτικός στο βαθμό που έκφράζονται άδυναμίες προχωρήματος μιās τέτοιας διαδικασίας από την κυβέρνηση. Τα "όργανα" (Γενικά Συμβούλια) που τα περισσότερα

ἀπ' αὐτά τὰ ἐλέγχει ἡ ΚΝΕ ὅχι μόνο ἔχουν ἄδρα νήσει, ἀλλὰ ἔχουν πεταχτεῖ στή μπάντα καί χρησιμοποιοῦνται σά σφραγίδες ἀνώτερου βαθμοῦ ὅταν τίς χρειάζονται.

Γιὰ τήν ΠΑΜΚ (μαθητικό τοῦ ΠΑΣΟΚ) τὰ πράγματα εἶναι πιά εὐκόλα καί πιά δύσκολα συνάμα. 1) Γιατί εἶναι ἀνυπαρχτη στό μαθητικό καί δέν μπορεῖ νά κάνει τίποτε ὑπολογισμοῦ χωρίς νά ἀναφέρεται στό μεγάλο κόμμα τῆς "ἀλλαγῆς" πού σά μαμπάς τήν προστατεύει (·)

2) ἔχει ὅλες τίς ιδιότητες καί τὰ γνωρίσματα τοῦ κομματικοῦ πάτρωνα, τόν ἄκρατο δηλ. δημαγωγισμό καί τὸ ἰδεολογικό ἀλαλούμ πού διακρίνει τὸ ΠΑΣΟΚ. Ὅταν ζητᾷ π.χ. κατάργηση τῶν Πανελλήνιων, δέν μᾶς ξεκαθαρίζει ἂν ἔννοεῖ κατάργηση τῶν ἐξετάσεων σὺν τέτοιων ἢ ἀντικατάστασή τους ἀπὸ ἄλλες ἀντάξιές τους, ἂν χτυπᾷ δηλ. τίς ἐξετάσεις σά μέτρο πού χτυπιέται σά λογική ἀστικῆς ἐπιλογῆς ἢ σά μέτρο πού τὸ προωθεῖ ἡ δεξιά. Ἀραγε στήν "ἀλλαγῇ" μέ τί θά ἀντικαταστήσει τὸ ΠΑΣΟΚ τίς Πανελλήνιες;

Οἱ ἐξωκοινοβουλευτικές δέ δυνάμεις (Β' Πανελ λαδική, ΠΜΣΠ, ΑΑΜΠΕ κλπ.) εἶναι ἀνυπαρχτες.

Ὅλος αὐτός λοιπὸν ὁ χώρος πού ὀνομάστηκε ἀρχικὰ "παλιὸ μαθητικό κίνημα" μέ κύριο κομμὸ τοῦ τήν ΚΝΕ, παρουσίασε μιὰ αἰσθητὴ πτώση ἀπ' τὸ 78-79, πού ἐντάθηκε ὁπὸ τίς διαρροές, τίς διαγραφές καί τὸ χτύπημα τῆς ἐντατικοποίησης παρέμεινε καί παραμένει ὅμως σὺν τέτοιος μέ σημαντικὴ ὀργανωμένη δύναμη ἀκόμα καί σήμερα.

Τονίζουμε ὡστόσο πιά πάνω πῶς τὸ πρόγραμμα τοῦ βρῖσκεται ἔξω ἀπὸ τήν ἀνάπτυξη τῶν ἀντι-

τὰ ἴδια τὰ πράγματα, ὅταν δέν ἀντιπολιτευό-
νται τήν κυβέρνηση γιὰ πράγματα καί μέτρα
πού δέν παίρνει καί πού ἔποψε νά πάρει. Αἰ-
τός ὁ χώρος κινεῖται στήν οὐσία πάνω στήν
ἴδια λογική, στόν ἴδιο καμβά, διαιωνίζεται ἀ-
πὸ τίς ἴδιες ἀντιλήψεις μ' αὐτές τῆς κυβέρ-
σης.

Τὸ σχολεῖδ εἶναι οὐδέτερο, ἀνεξάρτητο καί
ἡ μόρφωση πού μᾶς προσφέρει καί τὸ καλὸ κι
ἀναγκαῖο. Ὁ καθηγητὴς δέν ἔχει ἀντιδραστι-
κὸ ρόλο, ἐπομένως εἶναι σύμμαχος καί βοηθός,
οἱ ὑλικοτεχνικές ὑποδομές ἀνγκαῖες καί ἱκα-
νές γιὰ νά προχωρήσει ὁ τόπος. Ὁ τόπος δέ,
ἡ προκοπή καί ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ὁποῖου εἶναι
πάντα στό μυαλό, εἶναι κι αὐτός καί οὐδέτε-
ρο καί ἀνεξάρτητο.

θέσεων. Ἄς τὸ δοῦμε πιά συγκεκριμένον:

Ὁ ἐπιχειρούμενος κυβερνητικὸς ἐκσυγχρο-
νισμός, ἡ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση καί τὸ
κλίμα πού δημιουργεῖ ἡ ἐντατικοποίηση καί
οἱ Πανελλήνιες, στενεύουν σήμερον τὴν περιθώ-
ρια πού ἔχει αὐτὸς ὁ χώρος-τὸ παλιὸ μαθητικό
κίνημα-γιὰ τήν ἀνάπτυξη ἑνὸς κινήματος μέ
στόχους καί πλατφόρμα πού τὸν χαρακτηρίζε
πρίν τήν ἐπιχείρηση "μεταρρύθμιση".

Οἱ νέες ἀντιθέσεις πού ἀναπτύσσονται σή-
μερον, εὐνοοῦν τήν ἀνάπτυξη ἑνός ἀντικαπιτα-
λιστικοῦ μαθητικοῦ κινήματος κι ὅχι ἑνός κί-
νηματος ἐξωραϊστικοῦ χαρακτῆρα τύπου ΚΝΕ.

Π.χ. τίς προοπτικές μπορεῖ νάχει τὸ σύνθημα
"κατάργηση τῶν Πανελλήνιων στὴ Β' Λυκείου"
καί παραμονὴ τῶν ἐξετάσεων στὴ Γ' Λυκείου;
ἢ τὰ φροντιστηριακὰ μαθήματα πού προωθεῖ ἡ ΚΝΕ;
Ὅταν κάναμε λόγο γιὰ τὴ συνύληψη τῶν μελῶν
τῆς ΚΝΕ, τὸ κῆρυγμα γιὰ νά προσθέσουμε τώρα
πῶς ἡ ἀντίληψη καί ἡ λογικὴ πού ἀναδεύει εἰς
τὴν ἡ πλατφόρμα-εἰδικὰ γιὰ τὸ αἰτήμα τοῦ
τύπου φροντιστηριακὰ μαθήματα προετοιμασίας
γιὰ τίς Πανελλήνιες-ἀπευθύνονται καί βολι-
κῶν ἐρεῖσμα μόνο στίς τάξεις τῶν μαθητῶν
ἐκείνων πού ἀποκαλοῦνται κατὰ κοινὴ ὁμολο-
γίαν "σποστικοί" ἢ "σποσικλές". Καί φυσικὰ μ'
αὐτοὺς δέν μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ κίνημα ἀντι-
σάφους μορφῆς.

Μπορεῖ ὅμως μ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους καί μ' αὐ-
τὰ τὰ αἰτήματα νά σταθεῖ τὸ περιβόητο Πέτω-
πο Παίδεας. Οἱ Κνίτες-καθηγητὲς, γονεῖς καί
μαθητὲς-παλεύουν νύχτα-μέρα γιὰ τήν ἐπίτευ-
ξη αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ κι ὁσίου σκοποῦ. Τὸ περι-
βόητο "μέτωπο παιδείας" πού ἡ ΠΑΜΕ μάλιστα
ἔχει ἀναλάβει νά παῖξει ἐνεργὸ ρόλο στήν ὅλη
ἱστορία, σκοπεύει νά ἐνοποιήσει τοὺς διάφο-
ρους χώρους (ἐκπαιδευτικοί, γονεῖς, φοιτητὲς,
μαθητὲς κλπ) σὲ μιὰ βάση ἀντιπολιτευτικὴ στὴ
κυβέρνηση γιὰ τὰ ἐκσυγχρονιστικὰ μέτρα πού
πρέπει νά πάρει καί δέν παίρνει.

Τὰ ἴδια Παντελάκι μου, τὰ ἴδια Παντελῇ μου.
Ὁλοκληρώνοντας καί συμπερασματικά τοπο-
θετώντας ὅσα πιά πάνω μπῆκαν μποροῦμε νά ἐπι-
σημάνουμε:

1. Σὲ ἐπίπεδο συσχετισμοῦ δυνάμεων ὑπάρχουν
δυσὶ τάσεις, ἀντιλήψεις καί μπλόκ: α) αὐτὸς πού
κινεῖται ἡ περιφέρεται μέ διάφορες μικρές
ἢ μεγάλες διαφοροποιήσεις γύρω ἀπὸ τήν ἐξω-
ραϊστικὴ ἀντίληψη τῆς ΚΝΕ γιὰ τὸ ἀστικὸ σχο-
λεῖδ, πού βλέπει ἕνα κίνημα νά ὀργανώνεται
μέ βάση αἰτήματα ὅπως καλυτέρευση καί βεκτί-
ωση τῆς ἀστικῆς ἐκπαίδευσης καί μέ βασικὴ
πλατφόρμα τὸ προχώρημα τοῦ ἀστικοῦ ἐκσυγχρο-
νισμοῦ καί β) μιὰ ἄλλη πού χτυπᾷ τὸ ἀστικὸ
σχολεῖδ καί ἀρθρώνει μιὰ ἀντικαπιταλιστικὴ
λογικὴ καί ἀντίληψη γιὰ τὴν ὁποία θά μιλή-
σουμε ἀναλυτικὰ πιά κάτω.

2. Τὸ πρῶτο μπλόκ ἂν καί ἀριθμητικὰ πλειο-
ψηφεῖ, ἔχει τώρα πιά ἐντελῶς περιορισμένες

3. Μὲ βάση τήν πραγματικότητα τῆς ἐκπαι-
δευτικῆς μεταρρύθμισης πού ἡ κυβέρνηση προ-
ωθεῖ, ἡ ΚΝΕ καί οἱ συμμαχίες προωθοῦν τήν
ὀργάνωση τῶν δυνάμεων τους σὲ κομματικὸ ἐ-
πίπεδο καί τὸ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴ δημιουργία
ἑνὸς μαζικοῦ μαθητικοῦ κινήματος-ἔστω καί
γύρω ἀπὸ τήν ἀντίληψή τους-ἔχει περιοριστεῖ
σημαντικὰ.

4. Κι αὐτὸ γιὰτί τίς πιά πολλές φορές, λένε

δυνατότητες, δυνατότητα ή αντίθεση. Τότε
λίσσονται και παύονται σε άλλες επιπεδω, την
σ' αυτό το μόνο μάλο που μπορεί να πείθει ε-
νας τέτοιος χώρος είναι ο πόλος της κυτταρι-
κής δύναμης και της ζωογονικής, ασυνείδητης.

Η "Αντίπερα ὁχθῆ" ἢ ὁ "Αὐτονομος κῶρος" καὶ μέχρι σήμερα πορεία του στο μαθητικό

Μέσα σε μία διαδικασία κτίσης και υποχώρησης
"του παλιού μαθητικού κινήματος" με τις συνε-
χείς αποχωρήσεις, διασπάσεις και διαγραφές
στην ημερήσια διαταγή, κάνει την εμφάνισή του
ἀπ' το '79 και δώ οργανωμένα, με τη μορφή ομά-
δων, κινήσεων και εντύπων, ο χώρος αυτός που
παρατηρήθηκε σαν "ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΧΩΡΟΣ" το ΡΕΥ-
ΜΑ ΤΗΣ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗΣ".

Τά σχετικά ιστορικά στοιχεία της γέννησης
του δεν θα μας απασχολήσουν εδώ. Αλλάστε, ε-
χουμε γράψει και ταυτόχρονα για αυτά.

Τό πολύ θα ασχοληθούμε με τη μέχρι σήμερα
διαφοροποίηση αυτού του χώρου απέναντι στις α-
ντιλήψεις της κνε και της π.κ.κ. τις δυνάμεις
και το γενικότερο αδιέξοδο που σήμερα φαίνε-
ται να καλύπτει τις γραμμές του.

Οι ιδεολογικές αναφορές αυτού του χώρου ἀπ' τη
φάση της γέννησης του μέχρι σήμερα, κρέμει-
ναν εξαίρετικά συγκεχυμένες και άνομοιογενείς.

Όσοι προσπάθησαν να ενοποιήσουν απόλυτα αυ-
τό το χώρο ιάτω ἀπὸ μία συγκεκριμένη ταμπέλα
και να τον παρουσιάσουν ομοιογενοποιημένο σί-
γουρα θύε συνάντησαν πολλά προβλήματα.

Εί αυτό ήταν φυσικό, τουλάχιστον για τη
πρώτη φάση της εμφάνισής του.

Όταν πραγματώνεται η πρώτη φάση με τό παλιό
το καινούργιο που βγαίνει ἀπὸ μία τέτοια δια-
δικασία, είναι "φυσικό" να μην έχει απόλυτα
ξεκαθαρισμένες θέσεις πὺ παρουσιάζει είναι δι-
κατολογημέν, οι αρχικές διαφοροποιήσεις του
να παραμένουν σ' ένα επίπεδο άρνησης, με άφορι-
στητά και έτερογενή χαρακτηριστικά στοιχεία.
Ο χώρος αυτός που είχε την ιδεολογική του
ἀφειρητική ἀντικαπιταλιστική και ἀντεξουσία-
στική συνθήματα και για μαθητική "πλατφόρμα",
τη καλή έννοια στο αστικό σχολείο και την έ-
ξωραϊστική αντίληψη της κνε και του παρσι πα-
ρουσιάζει με μία έντονη αντικομματική - και
αντιοργανωτική πολλές φορές - λογική.

Μέσα σ' αυτό το χώρο που μπορεί να μην ιπόκει-
σε μέχρι σήμερα ολοκληρωμένες και ένιατες θέ-
σεις για τὰ πράγματα, ούτε να έχει διαμορφώσει
μία άλλη πρόταση για την ανάπτυξη ενός νέου κ-
υποτόν να ξεχωρίσουν ρεύματα και τάσεις, που
ενοποιούνται στοιχειωδώς μεταξύ τους σε όμοι-
μες κοινές απόψεις και αντιλήψεις: την πάλη
έναντια στο αστικό σχολείο, τις εξετάσεις, την
αντικινήση και αντικομματική λογική, την αντί-
θεση με τὰ φασιστοκρατικά όργανα-σφαγήδες
της κνε στο μαθητικό (γενικά συμβούλια), τη
διαφοροποίηση στο τούτο ζωής και στο μοντέλλο
του "καλού συνδικαλιστή-καλού μαθητή" που πρό-
τειναν οι παρατάξεις και σε μία σειρά άλλα.

Παράλληλα ο χώρος αυτός, κρίνεται έντονος
ἀπέναντι σε όρισμένες δυνάμεις: την έλλειψη
ποιοτήτων στο μαθητικό του χώρο, την άδυνα-
μία συντονισμού και οργάνωσης, τήναποσία έζει

Η "Αὐτονομία" λοιπόν πέρασε και κατοχυρώθηκε
σαν την ιδεολογική εκείνη πλατφόρμα που χοντρι-
κά έκφραζε την άρνηση της οργάνωσης και της
συγκεκριμένης αντίληψης για τὰ πράγματα, την α-
ντίθεση με την "πολιτική"-βλέποντας την σαν
συνδικαλισμό" και μόνο, σαν κομματική λειτουρ-
γία και πρακτική - και την πολιτική ανάλυση,
την άρνηση της διαμόρφωσης ενός νέου μοντέλ-
λου κοινωνίας, την πολύμορφη άνοργανωσιά και
την πολιτική τειπελιά.

Τουτόχρονα λειτουργήσε σαν λογική -οι περισ-
σότερες τάσεις της- κλεισίματος στο χώρο και
σαν άρνηση της κεντρικής παρέμβασης και δου-
λειάς.

Τά περισσότερα έντυπα που βγήκαν στο μαθητι-
κό ανάδυσαν από μέσα τους αυτού του είδους τὰ
χαρακτηριστικά: την έντονη άπουσία ανάλυσης
των μαθητικών προβλημάτων ἀπ' τη μία, τις ριχές
κοινω νικές θεματογραφικές αναφορές ἀπ' την
άλλη, τὸ ἀδιαχώρητο ιδεολογικό ἀλαλούμ.

Όσες κινητοποιήσεις και παρεμβάσεις πραγμα-
τοποίησε σά χώρος, πολιτογράφησε την παρουσία
του μέσα από συνθήματα του τύπου "1,2,3, κάθε
ώρα τὰ σχολεία" "60 χρόνια βελουτέ" για τήν
κνε, φτάνοντας μέχρι τὸ σημείο να κατεβαίνει
σε μαθητικές συγκεντρώσεις με πανώ "έντερνα -
σιονάλ σιτασιονίστ" και "άναρχι φόρ έβερ"
(θεσ/κη).

Παρόλο δηλαδή που αποκτά όλο και μεγαλύτερη εξάπλωση σά χώρος-μέ διάφορες παραλλαγές βέβαια- εκφράζοντας τή ριζοσπαστικοποίηση που συντελείται στη νεολαία μ' άονά και σταθερά βήματα δέν υπόρσσε νά προβάλλει σάν ή άλλη έκδοχή, νά δημιουργήσσει μιá παρέμβαση συγκροτημένη και ουσιαστική.

Παρά τό γεγονός πώς εκφράζει σάν λογική τά στρώματα εκείνα που βρίσκονται σέ "μειονεκτική θέση" και που αριθμητικά υπερέχουν μέσα στους μαθητές, αυτούς που είναι οι υποψήφιου κομμένοι στίς εξετάσεις, που βρίσκονται αμόδομητα ή συνειδητά σέ μιá διαδικασία ρήξης ή αντίθεσης μέ τό σχολείο και τίς αξίες του, δέ έχει γίνει κατορθωτό μέχρι σήμερα αυτό τό ρεύμα νά καταχωρηθεί σάν μιá προοπτική, σάν μιá δυνατότητα άλλης λύσης.

Κι όταν λέμε δέν έχει καταφέρει, δέν βγάδου με κανένα έξω απ' όλους εκείνους που βρέθηκαν ή καλύφθηκαν κάτω απ' τό πάλωμα τής αυτόνομίας, ούτε βέβαια και μās σάν ομάδα.

Σήμερα δυό χρόνια απ' τήν εμφάνιση του "χώρου" ή κατάσταση που βρίσκεται αυτό τό ρεύμα στό μαθητικό φαίνεται νάναι αρκετά άσχημη :

Οι ομάδες είναι διαλυμένες ή χαμένες σέ διάφορα γυμνάσια χωρίς νά υπάρχει συντονισμός ή έπαφή μεταξύ τους, τά έντυπα έχουν σταματήσει νά βγαίνουν κι ή παρουσία του που έπιχειρήθηκε στή συγκέντρωση που όργανώθηκε στά προύλαια τόν 'Απρίλη διαπνέονταν πάλι απτή γνώριμη άοριστολογία τήν άνοργανωσιά και τό σούρσιμο, ίσω απ' τίς παρατάξεις.

Αυτό βέβαια δέν σημαίνει πώς δέν υπάρχουν δυνατότητες για ένα κίνημα στό μαθητικό που νά βάσει σά κέντρο τής δουλειάς του τή πάλη ένάντια στό άστικό σχολείο και τήν έξω-ραϊστική αντίληψη τής κνε και τής παμκ.

Αντίθετα, οι αμόδομητες άποχές του φέτος ξεκίνησαν στά γυμνάσια ένάντια στό πενήνμερο και τήν έντατικοποίηση έδειξαν τήν άναγκαιότητα μιās παρέμβασης που όμως δέν μπορεί νά καλυφθεί με τή μέχρι σήμερα δουλειά και παρουσία αυτού του χώρου.

Αναγκαία και ικανή συνθήκη για νά γίνει ένα προχώρημα, είναι ή πραγματοποίηση μιās τομής ανάμεσα στήν κατάσταση που κυριάρχησε πριν ή στήνέα που πρέπει νά χαρακτηί για τό μέλλον.

Μιá τέτοια προσπάθεια θά έξαρτηθεί άτ' τή δυνατότητα πούθάρχουν οι συγκεκριμένες ομάδες ή άτομα, που θά προωθήσουν μιá τέτοια διαδικασία, νά δουλέψουν σέ μιá κατεύθυνση πολιτικού προβληματισμού και συζήτησης γύρω απ' τή μέχρι σήμερα πορεία αυτού του χώρου, νά χαράξουν τά νέα του βήματα μέσ' άπ' τό πρίσμα τής κριτικής και τής επανανοποθέτησης, τής παρατέρα ιδεολογικής και πολιτικής συγκρότησης του.

Πιστεύουμε πως αν για μιá φάση -τ ή φάση τής γέννησης- μπορούσε νά γίνει κατανοητή γι αυτό τό ρεύμα, ή αδυναμία ιδεολογικού κ πολιτικού προσδιορισμού, τό νά συνεχίζει νά αντιμετωπίζει με τόν ίδιο τρόπο τά καθημερινά πολιτικά προβλήματα που μπαίνουν, συνετάγεται διάλυση και έξαφάνιση ή γκετοποίηση και περιθωριοποίηση. Κι ή τάση αυτή που έμμένει σ' ένα τέτοιο προσανατολισμό έμās μās βρίσκει αντίθετους και διαφοροποιημένους.

